

پدافند غیرعامل را عمومی سازی کردیم

هفته نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و دوم | شماره ۱۱۱۵ | دوشنبه ۸ آبان ۱۴۰۲ | ۱۴ ربیع الاول ۱۴۴۵ | ۳۰ اکتبر ۲۰۲۳ | ۱۶ صفحه

روز دانش آموز
تسخیر لانه جاسوسی
و روز مبارزه با استکبار جهانی گرامی باد

علی نیکزاد نماینده مردم مجلس
آخرین حربه دشمن

«محسن ردادی»، تاریخ پژوه در گفت‌وگو با صبح صادق
۱۳ آبان نتیجه دخالت آمریکا بود

مهدی سعیدی
سیزدهم آبان، به رنگ غزه

سرمقاله

نکته

تراژدی غزه

خون در زمین خاک نمی شود. خون سرچشمه جوشان تاریخ می شود که تمامی جانیان را با کارنامه سیاهشان و دست‌های خونین شان به زیر خاک می کشاند. کودکان کشته نمی شوند بلکه خون گرم آنها سلاحی است مرگبار برای صهیونیست‌ها. تراژدی غزه که این روزها غاصبان قسی القلب صهیونیست در غزه اکران می کنند، برعکس آنچه در کتاب‌های سینمایی نوشته‌اند پایانش آزادی قدس خواهد بود.

فرمانده کل سپاه در کنگره ۶۵۵۵ شهید استان لرستان
شکست با کودکان گمشده جبران نمی شود

تبیین مهم ترین نوع جهاد است

سر مقاله

سیزدهم آبان
به رنگ غزه

مهدی سعیدی

جریان شناس سیاسی

در پرونده یک قرنی مواجهه ایرانیان با آمریکایی‌ها، بدون شک ماجرای ۱۳ آبان ۱۳۵۸ در قله قرار دارد. حماسه‌ای بزرگ که رهبر ملت ایران آن را «انقلاب دوم» نامیدند. بزرگی و عظمت این روز را از زوایای مختلفی می‌توان کانون توجه قرار داد:

۱- این روز را می‌توان روز تحقیر استکبار جهانی و آمریکای جنایتکار نام نهاد. در این روز ابهت پوشالی آمریکای جنایتکار که تا آن زمان نامش بر اندام ملت‌های مستضعف جهان لرزه می‌انداخت، فرو ریخت و تجلی عینی این شعاع حضرت امام (ره) شد که «آمریکاهج غلظی نمی‌تواند بکند». از آن روز به بعد، آمریکایی‌ها بارها در برابر ملت ایران به زانو در آمده‌اند و مکرها و ترفندهای آنان یکی پس از دیگری به شکست انجامیده است.

۲- ویژگی ممتاز دیگر این روز خدایی، آن است که نقش تاریخی نسل جوان را در تکامل انقلاب اسلامی و پیشرفت و تعالی ملت ایران به عینه آشکار می‌کند. آن هم جوانانی از عالی‌ترین سطوح که در دانشگاه‌های معتبر کشور مشغول به تحصیل بودند و آن قدر بصیرت داشتند که دشمن واقعی ملت ایران را به‌خوبی تشخیص دهند و به قلب آن هجوم آورند. به واقع نام سیزدهم آبان با حماسه‌آفرینی نسل جوان دانشجو کشور عجین شده است؛ نسلی که امروز نیز محوریت تعالی کشور در دهه پنجم و مقابله با تهدیدات دشمن را برعهده دارد.

۳- سیزدهم آبان را می‌توان روز وحدت همه جناح‌های سیاسی درون نظام در مبارزه با «شیطان بزرگ» نیز دانست. روزی که در آن جریان‌های سیاسی لیبرال و علاقه‌مندان و وابستگان به آمریکا در داخل کشور صفوف خود را از پیروان خط امام جدا کردند. بعد از گذشت چهار دهه از تسخیر لانه جاسوسی هنوز این روز می‌تواند تجلی وحدت گروه‌های سیاسی معتقد به خط امام و رهبری و مرزبندی با جریان‌های سیاسی منحرف و وابسته به بیگانه باشد. هر چند در طول سال‌ها بخشی از کسانی که روزگاری از دیوار لانه جاسوسی بالا رفته‌اند، استحاله شخصیتی شده و از گذشته خود پشیمان گشته‌اند، اما اعتقاد به آرمان ۱۳ آبان می‌توان همچنان محوری برای وحدت همه جناح‌هایی باشد که امروز شاهد جنایات آمریکایی‌ها در غزه هستند.

۴- سال گذشته افتخار دیگری نیز بر افتخارات ملت ایران در روز ۱۳ آبان افزوده شد و آن حماسه باشکوه ملت در برابر فتنه‌گران بود. فتنه‌گرانی که متوهمانه با آتش فروزی چند روزی چند خیابان را به آشوب کشانده بودند و دست‌شان به خون مظلومانی، همچون «آرمان علی‌وردی» آلوده شده بود. ملت مؤمن این سرزمین یکپارچه و متحد همه جناح‌هایی بودند تا باشکوه‌ترین راهپیمایی ۱۳ آبان را در برانست از ایادی داخلی آمریکایی‌ها در این کشور به نمایش بگذارند. حماسه بزرگی که کمر فتنه را شکست و آنان را ناکام گذاشت.

۵- امروز نیز آنچه در غزه در حال رقم خوردن است، ورق دیگری از جنایات آمریکایی‌ها و نوچه‌های صهیونیستی آنان است که مردمان مظلومی را محاصره کرده و در طول روزهای اخیر، آنان را به خاک و خون کشیده‌اند. راهپیمایی ۱۳ آبان امسال باید سالروز وحدت یکپارچه ملتی باشد که خود را حامی ملت‌های مظلوم جهان و در صدر آنها ملت مظلوم غزه می‌داند و در دفاع از مظلوم و ایستادگی در برابر ظالم با هیچ زیاده‌خواهی معامله‌نمی‌کند.

فرمانده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با بیان اینکه کشتن کودکان و زنان هرگز پیروزی نیست، بلکه جنایت است، گفت: «شکست را نمی‌توان با کودک‌کشی جبران کرد، آنها نمی‌دانند، میدان رزم رهاورد مردان با ایمان است، نه مردان سست عنصر، چرا که حریص‌ترین مردمان برای زنده ماندن همین صهیونیستی‌ها هستند.»

سردار سر لشکر پاسدار حسین سلامی صبح شنبه در کنگره ۶۵۵۵ شهید لرستان در دهکده مقاومت بیان داشت: «مردمان غیور لرستان تجسم غیرت ابوالفضل هستند، مردمانی با صداقت و با اخلاص و صاف و ساد، مردمان حماسه و دل‌آوری و از جان‌گذشتگی و طبیعی است چنین مردمانی شایسته تحسین و توصیف از سوی رهبر معظم انقلاب باشند.»

وی با بیان اینکه ما با شهادت و جهاد می‌مانیم، افزود: «راه سعادت از حضور مسلمانان در میدان نبرد می‌گذرد، دشمنان اسلام نمی‌خواهند درخشش نور خدا را ببینند. بنابراین همه استعداد خود را به میدان می‌آورند، دشمنان اسلام که امروز در قامت آمریکا، انگلیس، فرانسه و رژیم صهیونیستی و متحدان آنها ظهور پیدا کرده، می‌جنگند تا مسلمانان از دین خود دست بردارند.»

سردار سلامی با بیان اینکه ماجرای غزه امتدادی از این تقابل است، افزود: «ماجرای غزه یک ضلعی از اضلاع هندسه این تقابل جهانی بین اسلام و کفر در عصر حاضر است.»

فرمانده سپاه ضربه به دشمن از عملیات طوفان‌الاقصی را غیر منظره، استثنایی، بی نظیر و غافل‌گیرکننده عنوان و تصریح کرد: «در این عملیات دوباره ایمان به صحنه آمد، در طوفان‌الاقصی بزرگان سمران کفر کاملاً تعادل ذهنی خود را از دست داده و سرگردانند، دستپاچه و عجز و نگران و افسرده و خسته‌اند که شکست خورده و آرامش ندارند.»

وی ادامه داد: «آمریکا بیش از چهار دهه است در اقصی نقاط اسلام خنجرهایی زهر آگینی را بر پیکر

فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در کنگره ۶۵۵۵ شهید استان لرستان

شکست با کودک‌کشی جبران نمی‌شود

سیطره سیاسی آنها با رشادت و دل‌آوری‌های مردانی، چون شهید حاج قاسم تگ و تنگ تر می‌شود.»

سردار سلامی با بیان اینکه صهیونیست‌ها تصور می‌کردند شب‌ها راحت می‌خوانند و فلسطینی‌ها مضطرب منتظر تخریب خانه‌های‌شان می‌مانند، افزود: «صهیونیستی‌ها فکر می‌کردند سرویس‌های اطلاعاتی مخوف و مهیب و گسترده دارند که از آنها محافظت می‌کند و ارتش مجهز و مسلح به پیشرفته‌ترین سلاح‌ها نجات‌بخش آنهاست. همچنین تکیه بر آمریکا آنها را از هر تهدیدی مصون نگه می‌دارد، اما یکبار متوجه شدند در بامداد ۱۵ مهرماه همه چیز در هم شکست و تمام افسانه و داستان‌های ساختگی فرو ریخت.»

وی اظهار کرد: «رژیم صهیونیستی جایی را غصب کرده و زندگی می‌کند که یک عملیات بیت‌المقدس ما کافی است تا آن را کاملاً در هم بشکنند.»

فرمانده سپاه سفر مقامات بلندپایه اروپایی و آمریکایی به سرزمین اشغالی را تنفس مصنوعی به نظام در حال ممت و احتضار دانست و گفت: «آنها

امت اسلام فرو برده تا امت را عذر ادا کند، همچنان که رژیم صهیونیستی را در کنار اسلام کاشته است.» سردار سلامی با بیان اینکه حضور رژیم صهیونیستی در جغرافیای اسلام نه منطبق جغرافیایی، تاریخی و راهبردی دارد، گفت: «جز منطق ایجاد سرپل برای تسخیر جغرافیای عالم اسلام و برای ناامن کردن مناطق اسلامی، چیزی دیگری متصور نیست.»

وی اظهار کرد: «در جایی قبیله تکفیر را پرورش و آموزش و جغرافیا دادند تا جهان اسلام را با بحران‌هایی سخت روبه‌رو کرده و نوامیس مسلمانان را به تاراج برده و شهرها را ویران کنند.»

فرمانده سپاه با بیان اینکه جنگ تمام نشده و صحنه‌های دیگری را فعال کرده‌اند، افزود: «ما با همه در همه جا جنگیدیم، خوشبختانه از آن روز تا امروز یاد گرفتند خوب شکست بخورند، هر چند آسیب‌زدن هم ذات جنگ و رویارویی است.»

وی ادامه داد: «آمریکایی‌ها و متحدانشان درس‌های خوبی از شکست، فرار و عقب‌نشینی آموختند و امروز

«محسن ردادی»، تاریخ‌پژوه در گفت‌وگو با صبح صادق

۱۳ آبان نتیجه دخالت آمریکا بود

«۱۳ آبان» روزی است که بر تارک آن حوادث بزرگ و سرنوشت‌سازی از تاریخ ملت ایران به ثبت رسیده است؛ روزی که در زوایای گوناگون آن نماد مقاومت و پایداری ایرانیان در برابر استکبار جهانی تا تسخیر سفارت آمریکا به عنوان لانه جاسوسی آشکار است. این رویداد تاریخی در واقع یادآور حوادث مهمی است که در شکل‌گیری انقلاب اسلامی و حذف مظاهر و نمادهای استکبار از جغرافیا و صحنه اداره ایران نقش اساسی ایفا کرد و شاید تاریخ معاصر ما روزی با این درجه از اهمیت و بزرگی کمتر به یاد داشته باشد. این واقعه تاریخی از خاطره‌انگیزترین روزهای انقلاب شکوهمند اسلامی است. ۱۳ آبان زادروز انقلابی بزرگ‌تر از انقلاب اول است که حضرت روح‌الله آن را انقلاب دوم نامیده‌اند. در این راستا با «محسن ردادی»، تاریخ‌پژوه و عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه گفت‌وگویی داشتیم.

محمد مهدی اسکندری

خبرنگار

اگر امکان دارد در ابتدای امر زمینه تاریخی تسخیر لانه جاسوسی را بیان کنید؟

برای اینکه بفهمیم چرا دانشجویان ایرانی در آن مقطع از تاریخ تصمیم به اشغال لانه جاسوسی یا همان سفارت‌خانه آمریکا گرفتند، باید توجه کنیم که این مسئله و تقابل با آمریکا یک پیشینه تلخ تاریخی دارد که بدون عنایت به آن تحلیل وقایع ۱۳ آبان کمی دشوار است. تا قبل از کودتای ۲۸ مرداد برای مردم ایران و دولتمردان آن، همچنین برای بسیاری از مردم جهان سووم، آمریکا یک کشور محبوب شناخته می‌شد که نسبت به بسیاری دیگر از قدرت‌ها خوی استکباری نداشت. با همین پیش فرض بود که دکتر مصدق و دولت آن تصور کردند می‌توان به آمریکایی‌ها اعتماد کرد و آنان از مردم ایران در برابر استکبار و استعمار انگلیسی‌ها دفاع خواهند کرد. وقایع تلخ ۲۸ مرداد و سرکوب مصدق و مردم از سوی شاه با حمایت آمریکایی‌ها همه چیز را تغییر داد و اساساً این مقطع از تاریخ را باید یک فتح باب برای آنان دانست که خود را در برابر مردم جهان سوم قرار دهند. شبیه به آنچه در ایران سال ۱۳۳۲ انجام دادند، در کوبا، نیکاراگوئه، کره... تکرار کردند. در کنار این مقدمه باید گفت، سیاست و راهبرد آمریکا در آن سال‌ها خیلی رادیکال‌تر و وحشیانه‌تر اعمال می‌شد. در آن سال‌ها آمریکا خیلی راحت به خود اجازه می‌داد که در سرنوشت سیاسی کشورها دخالت کند و هر حکومتی را که مطلوب می‌داند، روی کار بیاورد. امروزه

کمی با توجه به ضعفش از این سیاست فاصله گرفته است؛ اما اساساً آمریکای آن سال‌ها چنین نگاه تمامیت‌خواهی را به جهان داشت و سعی می‌کرد کار خود و منافعش را پیش ببرد؛ اما در ۱۳ آبان دانشجویان گمان بردند این دولت بیگانه بار دیگر در پی تغییر رژیم در ایران است و قرار است خاطرات ۲۸ مرداد تکرار شود. البته بعدها طبق اسنادی که از لانه جاسوسی به دست آمد، اثبات شد که این کشور می‌خواهد نظام را سرنگون کند و بار دیگر شاه را روی کار بیاورد. دانشجویان در ابتدا تصمیم گرفتند به شکل نمادین در سفارت آمریکا حاضر شوند و مراتب اعتراض خود را برسانند، اما بعدها وقتی مدارک به دست آمده نشان داد وضعیت خیانت آمریکا از آنچه فکر

می‌کردند، خیلی بیشتر است، جای تعاملی ندیدند و با قاطعیت با دیپلمات‌ها برخورد کردند و آنها را به مدت ۴۴ روز در ایران نگه داشتند تا آمریکا برخی حواجج آنان، از جمله عودت شاه را عملی کند.

نوع جاسوسی و خط و ربط خائنان با آمریکا به چه صورت بوده است؟

اما در بساب اینکه چه مدارک جاسوسی به دست آمد، باید بگویم خط و ربط وزرای بازرگان با آمریکا بر ملا شد و انواع همکاری‌ها مانند رد و بسدل کردن تحلیل و اطلاعات، زمینه‌سازی، یاریگری و... انجام می‌شد تا در فرصت مناسب کودتا ضد نظام جمهوری عملی شود. حتی

به نظر می‌آید تسخیر لانه در دل نظام موافقان و مخالفانی داشته است، در این باره نکاتی را بفرمایید.

در بین کسانی که لانه جاسوسی را تسخیر کردند، آدم‌های تیزبین و دقیقی وجود داشت؛ اما در آن سو بسیاری از افراد هم روحیه احساساتی و پرشوری داشتند که اکثریت تسخیرکنندگان لانه جاسوسی را تشکیل داده بودند. همان‌هایی که روزی انقلابی‌گری را در تسخیر لانه جاسوسی می‌دیدند و امروزه انقلابی‌گری را در همکاری با آمریکا افرادی سطحی و ساده‌نگر که امروزه هم اثرات نوع نگرش‌شان وجود دارد و از سر احساسات به موضوعات نگاه می‌کنند. شاید در رأس آنها بشود به آقای «عباس عبیدی» اشاره کرد.

مدافع حقوق بشر؟

انتقاد علنی چین از آمریکا بر سر اوکراین و غزه

گزارش سالانه وزارت دفاع ایالات متحده درباره افزایش توانمندی‌های ارتش چین، سبب موجی از انتقادات از سوی چین به آمریکا شده و مسئولان چینی، واشنگتن را بزرگ‌ترین مختل‌کننده صلح و ثبات در جهان نامیدند. پنتاگون از سوی کنگره آمریکا ملزم شده است، سالانه گزارشی در سنجش توانمندی‌های نظامی چین ارائه کند که به ادعای دولت آمریکا، تهدید اصلی علیه واشنگتن در منطقه آسیا-اقیانوسیه و چالش امنیتی بلندمدت اصلی به حساب می‌آید. این گزارش سبب شد انتقادات چین از واشنگتن در مسئله حمایت از اوکراین و رژیم صهیونیستی نیز به صورت علنی‌تری مطرح شود. وزارت دفاع چین در بیانیه‌ای در پاسخ به گزارش جدید پنتاگون درباره ارتش چین، یافته‌های این گزارش را غلط خوانده و از اقدامات خود آمریکا در حمایت از رژیم صهیونیستی و اوکراین و برنامه‌های ارتش آمریکا برای گسترش تأسیساتش در سراسر جهان انتقاد کرد.

«وو کیان»، سخنگوی وزارت دفاع چین اظهار کرد: «آمریکا مهمات دارای اورانیوم ضعیف شده و بمب‌های خوشه‌ای را برای اوکراین فرستاده، گروه‌های رزمی ناوهای

هوایمبارش را به مدیترانه اعزام کرده و به اسرائیل تسلیحات و مهمات داده است. آیا این همان به اصطلاح بشارتی است که این مدافع حقوق بشر دارد به منطقه ارائه می‌کند؟»

این گزارش پنتاگون همچون گزارش سال گذشته این وزارتخانه درباره چین، درباره گسترش سریع سلاح‌های هسته‌ای چین هم‌است با تقویت کلی ارتش هشدار داد. پنتاگون هشدار داده بود، پکن در مسیر حدود چهار برابر کردن تعداد کلاهک‌های هسته‌ای خود و رساندن آن به ۱۵۰۰ تا سال ۲۰۳۵ است. مهم‌ترین دلیل اختلافات بین چین و آمریکا، مسئله تایوان است. چین مدعی تایوان به عنوان یکی از استان‌های خود بوده و در سال‌های اخیر بیش از پیش این ادعای خود را به صورت علنی مطرح کرده است. اختلافات آمریکا و چین بر سر تایوان به ویژه با افزایش پشتیبانی‌های واشنگتن از تایپه به یکی از اصلی‌ترین عوامل تنش‌آفرین در روابط آنها تبدیل شده است. آمریکا میلیاردها دلار تسلیحات را به تایوان فروخته و دولت این جزیره ادعا می‌کند هدف از دریافت این تسلیحات، بازدارندگی و دفاع شخصی است.

ساعت آخرالزمان

رشد سرعت رقابت اتمی آمریکا و روسیه

تنش‌های موجود بین دو قدرت اتمی دنیا، یعنی آمریکا و روسیه سبب شد که این دو قدرت، از معاهده منع جامع آزمایش‌های هسته‌ای بیرون بروند. این مسئله نگرانی‌ها درباره امکان رویارویی اتمی دو قدرت هسته‌ای دنیا را افزایش داده است.

دو هفته پیش، آمریکا با زیر پا گذاشتن این معاهده، آزمایش‌های هسته‌ای را در تأسیسات زیر زمینی خود در صحرای نوادا برگزار کرد. هفته گذشته نیز شورای فدراسیون روسیه به اتفاق آرا قانون لغو معاهده منع جامع آزمایش‌های هسته‌ای را تصویب کرد.

این در حالی است که رئیس مجلس سفلی پارلمان روسیه هفته گذشته از تصمیم کشورش برای لغو معاهده ممنوعیت جامع آزمایش‌های هسته‌ای به دلیل نگرش غیرمسئولانه آمریکا در قبال امنیت جهانی خبر داد.

«ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه پیش‌تر گفته بود، این کشور می‌تواند رفتاری متقارن نسبت به ایالات متحده داشته باشد و دوماً روسیه می‌تواند معاهده منع جامع آزمایش‌های هسته‌ای را لغو

کند. «دیمیتری پسکوف» سخنگوی کرملین در عین حال خاطر نشان کرد، امتناع احتمالی روسیه از معاهده منع جامع آزمایش‌های هسته‌ای به «معنای قصد انجام آزمایش‌های هسته‌ای نیست»

طبق اعلام سازمان ملل متحد، در مدت پنج دهه از سال ۱۹۴۵ تا زمان ارائه معاهده ممنوعیت جامع آزمایش‌های هسته‌ای در سال ۱۹۹۶، بیش از ۲۰۰۰ آزمایش هسته‌ای اتفاق افتاد که ۱۰۳۲ مورد آن را ایالات متحده آمریکا و ۷۱۵ مورد آن را شوروی انجام داد.

این اقدامات نگرانی درباره رویارویی اتمی در جهان را افزایش داده است. بر اساس نظر کارشناسان بولتن اتمی آمریکا، ساعت آخرالزمان که احتمال درگیری هسته‌ای در جهان را نشان می‌دهد، از ابتدای سال ۲۰۲۳ با تهدیدهای روسیه به استفاده از سلاح هسته‌ای و تهدیدات متقابل آمریکا، بیش از پیش به لحظه آخرالزمان نزدیک شده و هم اکنون دنیا تنها ۹۰ ثانیه با جنگ هسته‌ای فاصله دارد.

جهان

شماره ۱۱۱۴ | دوشنبه ۸ آبان ۱۴۰۲

صداق

پیشخوان

این جنگ

به کجا ختم می‌شود؟

هفته‌نامه «اکنومیست» در سرمقاله شماره ۲۱ اکتبر سال ۲۰۲۳، با عنوان «این جنگ به کجا ختم خواهد شد؟» در درگیری بین رژیم صهیونیستی و فلسطین اشاره و ادعا کرده است، فقط آمریکا می‌تواند خاورمیانه را از لبه پرتگاه به عقب بکشد. اکنومیست در گزارش خود آورده است: «در نیم قرن گذشته، ایالات متحده تنها کشوری بوده است که مایل و قادر به ایجاد هر نوع نظامی در منطقه بوده است. صرف‌نظر از شکست‌های فراوان سیاست آمریکا در آنجا، از جمله در عراق و سوریه، بایدن وزیر امور خارجه او، آنتونی بلینکن، بار دیگر این مسئولیت را بر عهده گرفته‌اند. مرگ و بیماری بر غزه سایه افکنده است. این زهر در حال پخش شدن در سراسر جهان عرب است. «اکنومیست نوشته است: «خطر قریب‌الوقوع، جبهه دوم در شمال اسرائیل است. حزب‌الله اکنون در صورت حمله از سوی جهان عرب نیز پشتیبانی خواهد شد.» خطر دوم به زعم این نشریه انگلیسی، این است که «روابط اعراب و اسرائیل چندین دهه به عقب بازگردد. در میان بمباران بی‌سابقه اسرائیل، اعراب جنگ‌های قبلی را به یاد می‌آورند که در آن اسرائیل بارها مدارس و بیمارستان‌ها را هدف قرار داد. اسرائیل اکنون محاصره کامل نوار غزه را اعمال کرده است.» اکنومیست می‌گوید: «با وجود افراط‌های رهبران رژیم صهیونیستی، رهبران عرب می‌توانستند خواستار آرامش و تحقیقات مستقل درباره انفجار بیمارستان شوند. در عوض، این انفجار کینه و ناراضی‌ها را عمیق‌تر کرده است.»

اتهام افسر انگلیسی

یک افسر پلیس انگلیس پس از اعتراف به بیش از ۲۰۰ فقره سوءاستفاده جنسی از کودکان، هفته گذشته به حبس ابد محکوم شد که ۱۲ سال آن لازم‌الاجراست. «لویس ادواردز» افسر ۲۴ ساله پلیس انگلیس ۲۱۰ دختر ۱۰ تا ۱۶ ساله را هدف قرار داده و با معرفی کردن خود به عنوان یک پسر نوجوان، از آنها درخواست می‌کرد تا تصاویر جنسی از خود برای او بفرستند. این مرد سپس در صورت ممانعت این کودکان، آنها را تهدید می‌کرد که هویت‌شان را فاش خواهد کرد یا خانواده‌شان را می‌کشد. به گزارش خبرگزاری «اسوشیتهدپرس»، این مرد که در ۲۰۲۱ به عضویت پلیس ولسز جنوبی درآمد، بیشتر این جرایم را هنگامی مرتکب شده که در خدمت اداره پلیس بوده است. او در فوریه بازداشت شده و تاکنون به حدود ۱۶۰ فقره سوءاستفاده جنسی و باج‌گیری از کودکان اقرار کرده است. به گفته دادستان‌های پرونده، ادواردز در یکی از موارد دخترکی را تهدید کرده بود که در صورت ممانعت از ارسال تصاویر مدنظر او، در خانه دختر بمب‌گذاری کرده و والدینش را به ضرب گلوله خواهد کشت؛ به گفته «تریسی لویس کلارک»، قاضی پرونده، ادوارد مجرم خطرناکی است که تهدید بزرگی برای کودکان به شمار می‌آید. این قاضی رفتار این افسر سابق پلیس انگلیس را «بی‌رحمانه و سادیستی» توصیف کرد.

عکس و مکث

پدربچه که تمام آرزوهای خود برای پسرش را در یک لحظه تمام شده می‌بیند

کودکانی که دنیای کودکی‌شان بمب و آوار و عروسک را با هم داشت

خبرنگارانی که حقیقت را با خون خود عبرت کردند

غزه پیروز است، چون امید در آن زنده است...

نوزادانی که فاصله بین اذان در گوش تا تلقین شهادت‌شان، هفت روز بیشتر نیست

پسری که با پدر خود وداع می‌کند؛ چه چیزی سخت‌تر از این برای یک پسر؟

خروج از ناتو

یک رسانه آمریکایی گزارش داد، در حالی که «دونالد ترامپ» در دور اول ریاست‌جمهوری خود تصمیم گرفته بود واشنگتن را از ائتلاف ناتو خارج کند و با اصرار مقامات دولتش منصرف شد، این رهبر سابق آمریکا در نظر دارد در صورت ورود دوباره به کاخ سفید این مسیر را در صورت اجابت نشدن خواسته‌هایش در پیش بگیرد. رسانه آمریکایی «رولینگ استون» نوشت، مقامات ارشد آمریکایی به این رسانه فاش کردند، رئیس‌جمهور سابق آمریکا در دور نخست ریاست‌جمهوری خود می‌خواست کشورش را از ائتلاف ناتو خارج کند؛ اما مقامات ارشد دولتش او را از این کار منصرف کردند.

برکناری شانگفو

رسانه‌های دولتی چین از برکناری وزیر دفاع این کشور خبر دادند. «لی شانگفو» وزیر دفاع چین در پی ادعای نشریات غربی مبنی بر اینکه وی به دلیل فساد تحت بازجویی قرار گرفته، برکنار شده است. او همچنین در ششمین نشست کمیته دائمی کنگره ملی خلق چین از سمت عضو شورای دولتی جمهوری خلق چین برکنار شد. ژنرال لی شانگفو، حدود دو ماه بدون هیچ توضیحی از دید عموم دور بود. وی دومین مقام ارشد چینی پس از وزیر امور خارجه است که از سمت خود برکنار می‌شود. هیچ نشانه‌ای وجود ندارد که ناپدید شدن لی نشان‌دهنده تغییر در سیاست‌های دفاعی چین باشد.

جنگ جهانی سوم

مدیرعامل شرکت اسپیس ایکس و شبکه اجتماعی ایکس در یک سخنرانی خواستار آتش‌بس در جنگ اوکراین شده و درباره وقوع جنگ جهانی سوم هشدار داده است. «ایلان ماسک» مالک شرکت اسپیس ایکس و مدیرعامل شبکه اجتماعی ایکس (توییتر) در یک سخنرانی خواستار آتش‌بس در جنگ اوکراین و از سرگیری روابط عادی آن با روسیه شد. ماسک گفت: «در غیر این صورت، جهان به سمت جنگ جهانی سوم پیش می‌رود.» او عقیده دارد، سیاست آمریکا، روسیه را مجبور می‌کند که با ایران و چین متحد شود. ماسک همچنین گفت: «ما با اتخاذ تصمیمات نامعقول در حال خوابگردی به سمت جنگ جهانی سوم هستیم.»

اخبار

روزنامه اصلاح طلب «هم‌مین» با اذعان به وجود شکاف عمیق در جبهه اصلاحات نوشت: واقعاً سخت است بتوان آینده‌ای برای جبهه اصلاحات متصور شد؛ حضور در بازار سیاست با کالای مشخص، وظیفه جریان اصلاحات و هر جریان دیگری است. اصلاحات باید همین را بگوید که مغازه من اینجاست و کالایم هم اصلاح طلبی با استفاده از ابزارهای موجود است که مهم‌ترین آن هم انتخابات است؛ نه اینکه هر روز یک چیزی بفرود و باز هم مدعی شود اصلاح طلب هستم.

«حسین مرعشی» عضو ارشد حزب کارگزاران با این ادعای عجیب که «دلیل اصلی این است که نظام از سیاست «مشارکت حداکثری» به سیاست «نتیجه مطلوب» در انتخابات میل کرده است؛ یعنی نتیجه انتخابات مهم‌تر از میزان مشارکت مردم است»، گفت: «همیشه در ایران انتخابات‌هایی که رقابتی و نسبتاً آزاد برگزار شده، شاهد چنین اتفاقات مثبتی بوده‌ایم.» البته وی گفت که اصلاح طلبان چه بلایی سر پرشورترین و رقابتی‌ترین انتخابات پس از انقلاب در سال ۱۳۸۸ آوردند، و نگفت اگر پیروز انتخابات نشوند، زیر میز انتخابات می‌زنند و از صندوق رأی به کف خیابان می‌میل کنند!

«رمضان شجاعی کیاسری» از چهره‌های نزدیک به علی لاریجانی درباره ائتلاف رئیس سابق مجلس شورای اسلامی با اصلاح طلبان گفت: «اصلاح طلبان به آخر خطر رسیده‌اند؛ چون هر چه در چنته داشتند رو کردند، آخرین آن نیز آقای روحانی بود و دیگر موقعیت جدیدتر یا تحول‌آفرینی در آینده که بتواند در زندگی مردم تأثیرگذار باشد، ندارند. قطعاً آقای لاریجانی با این گروه‌ها و جریانات سیاسی ائتلاف نمی‌کند.»

«عباس‌علی کدخدایی» سخنگوی شورای نگهبان با بیان اینکه «شورای نگهبان در بررسی صلاحیت‌ها طبق قانون عمل می‌کند.» گفت: «ما صلاحیت کاندیداها را در همه انتخابات برای همان دوره بررسی می‌کنیم.» وی همچنین درباره قانون انتخابات ریاست جمهوری گفت: «قانون انتخابات ریاست جمهوری با ایراد شورای نگهبان مواجه شد و در رابطه با ریاست جمهوری قانون اساسی در اصل ۱۱۵ شرایطی را ذکر کرده و احراز آن را برعهده شورا گذاشته است.»

«غلامعلی حدادعادل» رئیس شورای ائتلاف نیروهای انقلاب گفت: «آماده هستیم با همه نیروهایی که دغدغه انقلاب را دارند، وحدت داشته باشیم. گفتنی است، گردهمایی ۴ هزار نفری مینا با حضور جوانان و فعالان انقلابی سراسر کشور و چهره‌های شاخص جریان انقلاب، نمایندگان مجلس، دبیران احزاب و فعالان سیاسی کشور در حرم امام خمینی (ره) برگزار شد.»

«ابوالفضل حسن‌بیگی» فعال اصولگرا با اشاره به سرخوردگی جریان اصلاحات برای حضور قوی در صحنه انتخابات بیان کرد: «در نبود رقیب، شواهد و قراین نشان می‌دهد جریانات اصولگرا اختلاف پشت پرده با هم دارند. بنابراین اصولگرایی در حال پوست‌اندازی است و پیش‌بینی می‌شود که سه فهرست انتخاباتی از این جریان بیرون بیاید.»

گروه سیاسی

صبح صادق

با قطعی شدن نام‌نویسی حدود ۲۵ هزار نفر در دوازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی، احزاب و گروه‌های سیاسی نیز فعالیت خود را با جدیت بیشتری دنبال خواهند کرد. در این مسیر، اردوگاه اصولگرایان نیز فعالیت خود را با برگزاری همایشی با عنوان «همایش مجمع بیداری نیروهای انقلاب» کلید زد. در این همایش بیش از چهار هزار نفر از فعالان سیاسی این جریان در مرقد مطهر حضرت امام خمینی (ره) گرد هم آمدند تا از اولین حرکت سراسری ساماندهی تشکیلاتی خود رونمایی کنند.

در این نشست، برخی از بزرگان اردوگاه اصولگرایی از حداد عادل، محمدباقر قالیباف، محسن رضایی تا حجت‌الاسلام سیدرضا تقوی حضور داشتند و سخنرانی کردند. آنچه مورد تأکید همه حضار بود، تلاش برای افزایش مشارکت و همگرایی این جریان در انتخابات بود.

حجت‌الاسلام تقوی، چهره شناخته شده سیاسی در این اردوگاه تأکید داشت: «در دفاع از حق و حقیقت باید همه با هم باشیم تا بتوانیم به نتیجه برسیم. پس رمز موفقیت و اثرگذاری این است که در کنار هم باشیم و با جمع حرکت کنیم.»

غلامعلی حدادعادل، رئیس شورای ائتلاف نیروهای انقلاب اسلامی، در حاشیه همایش مجمع بیداری نیروهای انقلاب گفت: «آماده هستیم با

همه نیروهایی که دغدغه انقلاب را دارند وحدت داشته باشیم... اصل کار شورای انقلاب دعوت به وحدت است و معتقد به حزب خاص و تشکلات خاصی نیست و درب آن به روی نیروهای انقلاب باز است و متعلق به انقلاب اسلامی و وفادار به همه اصول و ارزش‌های مسلم انقلاب است... هر حزب و تشکیلاتی که انگیزه حقیقی اش افزایش کارایی نیروهای انقلاب است، درب شورای ائتلاف به روی آن باز است و می‌خواهیم از عملی که به ضرر جریان انقلاب است، پرهیز کنند.» وی ابراز کرد: «هدف نهایی ما پیروزی نیست و هدف ما تلاش برای حل مشکلات مردم است. باید برای افزایش مشارکت بالا به دنبال مجلس انقلابی باشیم، مجلسی که در خدمت انقلاب باشد، مجلس باید به دور از شعارزدگی باشد و مجلس باید به گران‌ها،

مجمعی برای همگرایی و ائتلاف

گزارشی از اولین نشست سراسری انتخاباتی نیروهای انقلاب

تورم و مسکن کمک کند.»

حداد عادل همچنین یادآور شد که آقای رئیسی تمایل داشته در این جلسه شرکت کنند، اما برای مشغله کاری نتوانست حضور یابد.

رئیس مجلس شورای اسلامی که خود میزبان و مدعو این نشست بود، با بیان اینکه در کشور آنطور که باید قدرت حل مسئله نداریم، تصریح کرد: «مخالف رقابت نیستم و یکی از عناصر مشارکت را رقابت می‌دانم؛ اما امروز برای وحدت و همدلی جمع شده‌ایم؛ اشکالی ندارد در درون جبهه انقلاب رقابت داشته باشیم، اما نه اختلاف. باید انسجام داشته باشیم.»

قالیباف با بیان اینکه جبهه انقلاب وظیفه دارد در هر شهرستان و استان هم‌افزایی ایجاد کند، تصریح کرد: «باید سهم خواهی را حرام بدانیم؛ کسانی باید

به مجلس راه یابند که دغدغه و توان حل مسئله را داشته باشند؛ زیرا کشور نیازمند تحول است... اگر قالیباف قصد سهم خواهی داشت، در دوره قبل ظرفیت بیشتری وجود داشت. دغدغه‌ای جز حل مشکل مردم نداریم.»

زاویه نگاه دیگر به این نشست حضور نداشتن برخی دیگر از چهره‌های شناخته شده جریان اصولگراست. چهره‌هایی چون حجت‌الاسلام سیدابراهیم رئیسی، علیرضا آذکانی، سعید جلیلی، محمدرضا باهنر، آقاهرانی و... که حضورشان می‌توانست پیام‌آور همدلی حداکثری در این اردوگاه باشد. حضور نداشتن در این مجمع هر چند ممکن است عوامل متعددی داشته باشد، اما این احتمال را در اذهان تقویت می‌کند که جریان اصولگرا برای رسیدن به همگرایی و ائتلاف حداکثری، هنوز کار دشواری در پیش دارد.

همین ملاحظات است که بستر برای طرح برخی اظهارنظرها درباره آرایش پیش‌انتخاباتی این جریان را فراهم آورده است. برای نمونه، «ابوالفضل حسن‌بیگی» فعال اصولگرا و نماینده ادوار مجلس در هفته‌ای که گذشت، گفته است: «در نبود رقیب، شواهد و قراین نشان می‌دهد که جریانات اصولگرا اختلاف پشت پرده با هم دارند. بنابراین اصولگرایی در حال پوست‌اندازی است و پیش‌بینی می‌شود که سه فهرست انتخاباتی از این جریان بیرون بیاید.»

به هر حال، باید منتظر بود تا دیدارها و نشست‌ها و تعاملات درون اردوگاهی این جریان چگونه آینده پیش‌رو را تا اسفندماه رقم خواهد زد.

پرسش

ساختار مجلس خبرگان

«مجلس خبرگان» از دو بخش هیئت رئیسه و کمیسیون‌ها تشکیل می‌شود. هیئت رئیسه دائم، مرکب از رئیس، دو نایب‌رئیس، دو منشی و دو کارپرداز است که از میان اعضا، برای مدت دو سال و با رأی مخفی انتخاب می‌شوند. انتخاب رئیس، با رأی اکثریت مطلق حاضران و انتخاب نواب رئیس و منشیان و کارپردازان، هر یک جداگانه و با اکثریت نسبی و به صورت مخفی خواهد بود. ریاست مجلس خبرگان، افزون بر اداره جلسات مجلس خبرگان، کلیه امور اداری، مالی، استخدامی و سازمانی مجلس خبرگان نظارت دارد و باید با ارتباط منظم با رهبری، شرایط را برای انجام دادن وظایف مجلس خبرگان آسان کند. وی مصوبات قانونی مجلس خبرگان را امضا و به مراجع ذی‌ربط ابلاغ می‌کند. رئیس مجلس خبرگان موظف است گزارشی سالانه از عملکرد و اقدامات هیئت رئیسه را به مجلس خبرگان ارائه کند. به منظور بررسی‌های کارشناسی و تهیه گزارش برای طرح در جلسات رسمی، کمیسیون‌های زیر نیز در مجلس خبرگان وجود دارد:

۱- کمیسیون اصل ۱۰۸ قانون اساسی: به منظور بررسی و تدوین قوانین مربوط به خبرگان، از جمله انتخابات و آیین‌نامه داخلی مجلس خبرگان تشکیل می‌شود. اعضای اصلی آن، یازده نفر و اعضای علی‌البدل چهار نفرند. ۲- کمیسیون امور مالی و اداری: امور مالی و اداری مجلس خبرگان را بررسی می‌کند و نه عضو اصلی و سه عضو علی‌البدل دارد. ۳- کمیسیون اصل ۱۰۷ و ۱۰۹ قانون اساسی: به منظور آمادگی خبرگان برای اجرای اصل ۱۰۷ و شناخت حدود و شرایط مذکور در اصل ۱۰۹ و

خانه ملت

دست برتر جناح راست

صلاحیت شدند. این وضعیت به آنجا رسید که مجمع روحانیون قصد داشت تا از رقابت در انتخابات کناره‌گیری کند، اما با وساطت رهبر معظم انقلاب اسلامی، از این اقدام صرف نظر کرد. در کنار مجمع روحانیون مبارز در این دوره، ائتلاف خط امام (ره) شامل دفتر تحکیم وحدت، انجمن اسلامی معلمان ایران، انجمن اسلامی مهندسين و دانشگاه‌ها، انجمن اسلامی مهندسين و سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی قرار داشتند.

جناح راست در سطح گسترده‌ای با شعار پیروی از خط امام (ره)، اطاعت از رهبری و حمایت از هاشمی به صحنه انتخابات آمد. در مقابل، جریان چپ قرار داشت که افکار عمومی عملکرد این طیف را در مجلس سوم در مخالفت با دولت هاشمی و تا حدی اطاعت نکردن از رهبری ارزیابی می‌کرد و در نتیجه پایگاه خود را از دست داد. رده‌صلاحت بر برخی از نامزدهای جریان چپ نیز موجب اوج‌گیری مناقشات این جریان با شورای نگهبان شد.

انتخابات در روز ۱۳۷۱/۲۱ برگزار شد که از میان ۳۲ میلیون و ۴۶۵ هزار نفر واجد شرایط، ۱۸ میلیون و ۷۶۷ هزار و ۴۲ نفر، (۵۸ درصد) به پای صندوق‌های رأی رفتند و این جریان راست بود که توانست اکثریت آرا را مال خود کرده و ریاست مجلس را نیز در اختیار بگیرد.

انتخابات چهارمین دوره مجلس شورای اسلامی در فضای متفاوتی از مجلس سوم برگزار شد. پایان جنگ تحمیلی، ارتحال امام خمینی (ره) و برگزیده شدن آیت‌الله خامنه‌ای به رهبری انقلاب، آغاز دوران سازندگی با ریاست جمهوری مرحوم هاشمی‌رفسنجانی، رویدادهای بزرگ و تأثیرگذاری بودند که این انتخابات را تحت‌الشعاع خود قرار داده بود.

پیش از آغاز انتخابات، شورای نگهبان در پاسخ به استفساریه‌ای، نظارت این شورا بر انتخابات را مطابق با اصل ۹۹ قانون اساسی، «نظارتی استصوابی» دانست که شامل تمام مراحل اجرایی انتخابات از جمله تأیید و رد صلاحیت کاندیداها می‌شود.

این دوره از انتخابات را می‌توان یکی از رقابت‌های سنگین بین جریان چپ با محوریت مجمع روحانیون مبارز و جریان راست با محوریت جامعه روحانیت مبارز دانست. به واقع، این انتخابات آخرین تلاش جناح چپ برای باقی ماندن در عرصه قدرت پس از از دست دادن قوه مجریه، قوه قضائیه و مجلس خبرگان رهبری بود که با پیروزی کاندیداها جناح مقابل در انتخابات این تلاش نیز بی‌ثمر ماند. در جریان رسیدگی به صلاحیت داوطلبان نمایندگی انتخابات مجلس، حدود هشتاد نفر از نامزدهای طیف چپ رد

نوجوانانی که آینده کشور به دست آنان است

حسن نوروزی

دبیر گروه جبهه

«نوجوانان» یکی از اصلی‌ترین قهرمانان دوران دفاع مقدس هستند که با سن و سال کم‌شان حماسه‌ها آفریدند. رفتار و مرام نوجوانان برای رهبر معظم انقلاب پر اهمیت و تأثیرگذار است و ایشان آن را از اصالت‌های دفاع مقدس معرفی می‌کنند و در این باره می‌فرمایند: «زننده نگه داشتن یاد حادثه شهادت دانش‌آموز بسیجی، شهید فهمیده، از اصالت‌های دفاع مقدس است.» اهمیت حماسه‌آفرینان نوجوان و دانش‌آموز برای کشور چنان ضروری است که هشتم آبان، سالروز شهادت حسین فهمیده، روز «نوجوان و جوان و بسیج دانش‌آموزی» نام گرفته است تا ضمن یادآوری حماسه این قهرمان کوچک، به منزله سر مشقی مناسب به هم‌سالانش مطرح شده و راهش همچون الگویی ماندگار بر تارک تاریخ پر افتخار ایران بدرخشد. سؤال این است که چرا مسئله دانش‌آموز و نوجوان به این درجه از اهمیت رسیده است و چرا باید مسائل دفاع مقدس

برای نوجوانان امروز تبیین شود؟ نخستین و مهم‌ترین پاسخ همان جمله ابتدایی و آغازین رهبر معظم انقلاب در دیدار با دانش‌آموزان و نوجوانان است: «نوجوان عزیز، فرزندان عزیز من، آینده کشور متعلق به شماست!» حقیقت این است که آینده کشور به کودکان و نوجوانی تعلق دارد که امروز در حال هویت‌سازی برای خود هستند. بنابراین، سهل‌انگاری و کم‌کاری در پاسخ به شبهات و پرسش‌های آنان موجب انتقال کشور به دست جوانانی است که تحت تأثیر رسانه‌ها و برنامه‌های ناپودکننده دشمن هستند؛ لذا تبیین مسائل دوران دفاع مقدس برای آنها لازم و ضروری است. همانطور که امام علی (ع) فرمودند: «قلب نوجوان، در حقیقت چنان زمین‌باز است که هر چه در آن افکنده شود، می‌پذیرد.» دوران نوجوانی یکی از مهم‌ترین ایام عمر آدمی است که به نوعی به شخصیت فردی و اجتماعی انسان شکل می‌دهد؛ به گونه‌ای که در آینده هر نوع هنجار یا ناهنجاری که در رفتار افراد به وجود می‌آید، به نحوه تربیت آن فرد در دوران نوجوانی برمی‌گردد. به بیان دیگر، شکل‌گیری شخصیت افراد به نوع تربیت و آموزش آنها در دوران کودکی و نوجوانی مرتبط است. بنابراین، باید از این دوران نوجوانی و کودکی فرزندان سرزمین‌مان که دانه

مورد حمله و هجوم رسانه‌های غربی و پادوهای داخلی آنان است، محافظت و نگهداری کرد و این حفاظت تنها با پاسخ به شبهات آنان امکان دارد. پاسخ به شبهات نباید در پسران این سرزمین خلاصه شود و باید در یک ترازویی برابر دختران را هم در برگیرد؛ دخترانی که در دنیای امروز در معرض هجوم عظیم رسانه‌ای، همچون نهال‌هایی تازه قد کشیده به هر سو کشیده می‌شوند و باید تکیه‌گاهی مطمئن برای رشد فکری خود بیابند. در این مسیر چه چیزی مانند الگوهایی از زنان مجاهد دفاع مقدس می‌تواند مسیر دستیابی به راهی مستقیم برای سعادت‌مندی را فراهم کند؟ ساخت الگو از زنانی که با همه وجود ارزش‌های نظام اسلامی و دوران دفاع مقدس را به نمایش گذاشته‌اند، می‌تواند در دوران کنونی تأثیر بسزایی در جامعه داشته باشد. برای بهبود انتقال معارف دفاع مقدس و رشد شجره طیبیه، بسیج دانش‌آموزی که با خون ۳۶ هزار دانش‌آموز آبیاری شده است، باید کارکردهای بسیج دانش‌آموزی عملی‌تر و اطلاع‌رسانی در این باره ملموس‌تر باشد و جنبه‌های تشریفاتی نیز افزایش یابد. «راهیان نور» یکی از اقدامات تأثیرگذار و راهگشا در این زمینه است؛ ولی از آنجایی که در طول سال فقط یک بار رقم می‌خورد، به تنهایی نمی‌تواند با بار

مجاهدتهای درس آموز

شعبور جنگ تحمیلی که نواخته شد، از همه افشار جامعه از کودکان تا پیران، دست به کار شدند تا خود را به میدان جنگ بکشانند. در این بین، یکی از مهم‌ترین افشاری که در کنار تحصیل، حضوری گسترده در جبهه‌های جنگ داشتند، «نوجوانان» بودند. نوجوانانی که با وجود سن کم و جثه کوچک توانستند با ایثار و فداکاری کارنامه درخشانی از خود بر جای بگذارند. آنان با حضوری فعال در عرصه تدارکات، جمع‌آوری کمک‌های مردمی، رساندن اسلحه و مهمات به رزمندگان و... در کنار مبارزه رو در رو با دشمن، صحنه‌های تکرارناپذیری را در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل رقم زدند. خواندن برخی از خاطرات و انتقال آن به نوجوانان امروز درس آموز است؛ درس‌هایی از ایثار، از خودگذشتگی و تحمل درد و رنج بی آنکه

صدایی از آنان شنیده شود؛ این موارد و موارد دیگر که بیان آن در این مختصر نمی‌گنجد، درس‌هایی است که باید نوجوانان امروز یاد بگیرند. این درس‌ها هویت و شخصیت نوجوانان را می‌سازد؛ رشادت‌هایی که شاید بتوان گفت، برخی از نوجوانان امروز از آن محروم هستند و دلیل اصلی آن بازگو نکردن خاطرات شهدای هم سن و سال آنان است؛ از همین رو خاطرات برخی از شهدای نوجوان را در این نوشتار بازگو می‌کنیم. برای نمونه، شهید سعید طوقانی ۱۵ ساله و شهید محمود تاج‌الدین که درس تحمل سختی‌ها، ناگواری‌ها و دردها را دیکته می‌کنند. درباره طوقانی گفته‌اند: «گلوله تیربار سنگین دوشکا بدن او را شکافته بود و سعید این نوکل ۱۵ ساله که می‌دانست چقدر بی‌چهارم گردان دوستش دارند در آخرین لحظات برای اینکه هیچ یک از بچه‌ها

متوجه شهادتش نشوند و خللی در روحیه کسی وارد نیاید، در حالی که توانی که بدن نداشت خود را از نیروها دور کرد و در خلوت تنهایی سر بر زمین نهاد و به فرمانده‌اش گفت: برادر! شما را به خدا قسم، به بچه‌ها نگو سعید شهید شد و صورت مرا ببوشان تا نیروها به راه خودشان ادامه بدهند که وقت تنگ است.» درباره شهید محمود تاج‌الدین نیز یکی از هم‌زمانش می‌گوید: «پس از انجام عملیاتی در حال بازگشت به مقر بودیم و برف بسیاری در منطقه باریده بود. در همین حین کفش‌های محمود از پایش درمی‌آید. او برای اینکه در آن سرما و لحظه‌های خطرناک گردان را معطل خود نکند، با برهنه ادامه مسیر می‌دهد و به کسی چیزی نمی‌گوید. هنگامی که به مقر رسیدیم، با تماشای اباهای سرمازه او تعجب کردیم. پاهایش با اینکه روی برف راه رفته بود، اما تا اول

سنگین شبهات و بذره‌های شومی که آن‌ورآبی‌ها با پمپاژ دروغ کشت می‌کنند، مقابله کنند. مهم‌ترین نکته این است که به نوجوانان و جوانان خود این نکته را بفهمانیم که اگر تا دیروز جنگ با اسلحه نظامی بوده؛ ولی امروز اسلحه ما قلم و علم است. دوباره شهید زین‌الدین‌ها، باکری‌ها، همت‌ها و حاج‌قاسم‌ها تربیت خواهند شد، همانطور که رهبر معظم انقلاب فرمودند: «همت‌ها، خرازی‌ها، شما خیال می‌کنید [چگونه بودند؟] شهید همت که واقعاً یک اسطوره است یا شهید خرازی که یک اسطوره است، جوان‌های معمولی بودند؛ جنگ [بود که] این‌ها را تبدیل کرده به این شخصیت‌های برجسته و بزرگ و حقیقتاً ماندگار.» بنابراین تداعی اینکه امروز هم جنگ است و جنگ امروز با سلاح علم و قلم است، مطمئناً همان شخصیت‌هایی را که شبانه‌روز می‌ایستادند و صحنه جنگ را ترک نمی‌کردند، تربیت خواهد کرد.

این نگاه هم باید بیان شود که دانش‌آموزان دوران دفاع مقدس تنها حال و هوای مبارزه نظامی را در سر نمی‌پروراندند؛ بلکه حال‌وهوای درس و مطالعه را نیز به میدان جنگ کشانده بودند؛ به گونه‌ای که از رسالت و تکلیف آموزش و علم‌اندوزی نیز غفلت نمی‌کردند. آنان به تحصیل و حضور در جبهه به منزله دو تکلیف مقدس می‌نگریستند که باید در کنار هم به آن عمل می‌شد. در مجموع، بخش مهمی از میراث گران‌قدر معنوی و مادی هشت سال دفاع مقدس جز در پرتو تلاش در پاسداشت خاطرات آن ایام محقق نخواهد شد و این مسئله نیازمند توجهات همه‌جانبه به جنبه‌های فرهنگی و آموزشی نسل‌های آینده است که با بیان تجربیات رزمندگان، معرفی کتاب‌های خاطرات شهدا و رزمندگان و رفتارشناسی آن عزیزان، شرح حال سرداران شهید و سوق دادن نوجوانان به سمت الهام‌گیری از شور و نشاط آن جان بر کفان رقم خواهد خورد. همچنین، باید به پرسش‌های گوناگون درباره دفاع مقدس پاسخ داد؛ از جمله اینکه چرا اسم این جنگ دفاع مقدس شد؟ چه کسی و چرا جنگ را شروع کرد؟ اوضاع دوران دفاع مقدس چگونه بود؟ ظرفیت دوران دفاع مقدس چگونه بود؟ حوادث دوران دفاع مقدس چگونه رقم خورد و به چه نحوی دفاع شد؟ و...»

در پایان اینکه طی سال‌های ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۶، تعداد ۳۶۶ هزار و ۶۹۷ نفر از دانش‌آموزان در جبهه‌های جنگ حضور یافتند که از این میان ۱۷ هزار و ۲۹۶ نفر در شهادت رسیدند. تقدیم ۲۳۳۸ جانباز، ۱۱۱۰ آزاده و ۲۰۶۳ مفقود‌الثر به آستان انقلاب اسلامی بخش دیگری از این حضور حماسی دانش‌آموزان در حماسه هشت سال دفاع مقدس بود.

زده بود.» یکی از مهم‌ترین مجاهدتهای نوجوانان در جنگ تحمیلی، کمک به رزمندگان در زیر آتش دشمن بود. سید صالح موسوی، از رزمندگان و مدافعان خرمشهر با اشاره به ایستادگی و شجاعت شهید بهنام محمدی می‌گوید: «شما نگاه کنید یک بچه ۱۳ ساله مگر چقدر می‌تواند شجاعت و درایت و تیزهوشی داشته باشد آن هم در شرایطی مثل اوضاع خرمشهر در نزدیکی به سقوط که خیلی از مردهای مدعی را نیز فراری می‌داد. یک روز من در سینه دیوار کنار مسجد راه آهن بودم که دیدم گلوله کالیبر می‌آید و دارد سینه زمین را می‌شکافد، بعد دیدم بهنام دارد زنگراک می‌آید تا تیرها اثر نکند. یعنی تیرها را می‌دیدم که از چند متری و حتی چند سانتی‌اش رد می‌شد و او همینطور زنگراک می‌آمد تا به ما آب برساند.»

افتتاحیه

دایره‌المعارف دفاع

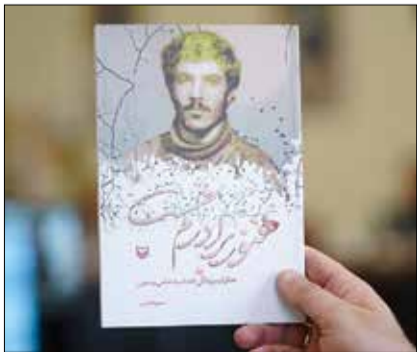
۱۰ هزار جلد کتاب در حوزه ایثار و شهادت در قالب کتابخانه تخصصی در استان جمع‌آوری شده که در خدمت علاقه‌مندان و پژوهشگران است. کتاب‌های این مرکز تخصصی با موضوعات تاریخی، عملیات‌ها، داستان، شعر، خاطره، زندگینامه و کتب مرجع و مأخذ سالانه برای استفاده عموم مردم آماده همکاری و ارائه خدمات است. کتابخانه تخصصی حوزه دفاع مقدس یزد واقع در بلوار شهید تیمسار فلاخی، کوچه ۱۱ اداره کل حفظ آثار دفاع مقدس از ساعت ۷ تا ۱۴ آماده خدمات‌رسانی به عموم است که افشار مختلف می‌توانند از این مکان برای برنامه‌های خود استفاده کنند.

کتابخانه

هنوز بردارم هست

کتاب «هنوز بردارم هست» نوشته منصوره قنادیان در فدراسیون کشتی رونمایی شد. این اثر روایتی از سرگذشت و خاطرات شهید کشتی‌گیر عباس رستمی است و در آن با محمد رستمی، برادر دوقلوی شهید عباس رستمی گفت‌وگو شده است. وی به کمک اعضای خانواده مکتوبات و اسناد و مدارک مرتبط با برادر شهیدش را گردآوری کرده است. این کتاب سعی دارد با زبانی ساده و شیوا، زندگی و دلنگی‌های برادری را در فراق برادر دوقلوی خود به مخاطب نوجوان و جوان ارائه دهد. کتاب تصویری زنده و جذاب از شبثت‌ها و اتفاقات هیجان‌انگیز از زندگی دو برادر است.

جشنواره

سنگر تئاتر

پذیرش آثار مر حله استانی و منطقه‌ای به جشنواره ملی «تئاتر سنگر» در مشهد ویژه نیروهای مسلح آغاز شد. هدف از برگزاری جشنواره «تئاتر سنگر» بازآفرینی حماسه‌های دفاع مقدس، شناسایی نخبگان تئاتر نیروهای مسلح استان، افزایش روحیه حماسی جوانان و ارتقای کیفی وضعیت تئاتر نیروهای مسلح است که به همت بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس برگزار می‌شود و گروه‌های تئاتر نیروهای مسلح اعم از ارتش، نیروی انتظامی و سپاه پاسداران با یکدیگر رقابت می‌کنند. متقاضیان آثار خود را به شماره ۰۹۱۵۱۵۷۷۴۳۰ در پیام‌رسان اپتا ارسال کنند.

جبهه

شماره ۱۱۱۵ | دوشنبه ۸ آبان ۱۴۰۲

صداقت

قبیله عشق

مادر جان کاری می‌کنم که به من افتخار کنی

روح‌الله یک جا رفت مشغول کار شد، اما وقتی به رهبری اهانت کردند، از آنجا بیرون آمد و گفت: «نمی‌خواهم نان سفره‌ام از جایی بیاید که اعتقادی به ولایت ندارند.» برای مرتبه دوم در یک شرکت مشغول به کار شد، اما آنقدر فعالیت بسیجی داشت و برای کارهای جهادی و کمک به سیل و زلزله و... می‌رفت که دیگر گفتند: «غیبت‌ها زیاد شده و از آنجا هم بیرون آمد، به کارگری رو آورد و کارگر فصلی شد.» بسیج همه زندگی روح‌الله بود. از این موضوع هم اصلاً ناراحت نبودیم. آرمان‌های نظام و انقلاب اصلی‌ترین مسئله‌ها ما بود. روح‌الله در ایام کرونا نفر اول در صف خدمت بود. هر چند وقت یک‌بار هم کمک‌های مؤمنانه و معیشتی بسیج و مسجد را برای خانواده‌های نیازمند می‌برد. دغدغه‌اش مردم و امنیت بود و عاقبتش هم در این مسیر ختم به سعادت و شهادت شد. شهادت بزرگترین آرزوی روح‌الله بود و همیشه به مادر می‌گفت: «مادر جان کاری می‌کنم که به من افتخار کنی، می‌خواهم مادر شهید بشوی.» او قول داد و پای حرفش ماند. دنبال شهادت همه جا رفت. او برای دفاع از حرم حضرت زینب (س) اقدام کرد، چون سنسن کم بود قبولش نکردند. بالاخره سال ۱۳۹۶ اجازه پدر و مادر را گرفت؛ ولی چون سرباز ارتش بود، دولت اجازه نداد. بعد از سربازی برای مرز سیستان و بلوچستان رفت که به سختی موفق شد نامنویسی کند، دو گروه شده بودند که یک گروه ۱۳ آبان یک روز بعد از شهادت روح‌الله رفتند و گروه بعدی که او جزء آن گروه بود، یک روز بعد از چهارم، بدون برادرم عازم شده و رفتند. روح‌الله یک روز با دوستانش به مزار شهدای مدافع حرم در حرم امامزاده محمد می‌رود و می‌گوید مرا کنار اینها دفن کنید. دوستانش می‌خندند و می‌گویند حالا شهادت کجا بود؟ می‌خواهی بروی سوریه؟ او دیگر حرفی نمی‌زند، چهار روز بعد پیکرش همان جایی که گفته بود به خاک سپرده شد.

پروانه سادات، خواهر شهید سیدروح‌الله عجمیان

بسیجی شهید سیدروح‌الله عجمیان زاده ۲۰ بهمن ۱۳۷۴ در کوه‌دشت استان لرستان از شهدای ناآرامی‌ها و اغتشاشات اخیر در خرم‌دشت کرج است که شامگاه ۱۲ آبان ۱۴۰۱ در کرج به شهادت رسید. شهید عجمیان عضو فعال نیروهای بسیج در حوزه ۴۱۷ شهدای کمالشهر کرج بود که در تجمعات ۱۲ آبان در مسیر منتهی به بهشت مسکینه کرج حضور داشت. وقتی در یکی از صحنه‌ها درگیری میان دو طرف زیاد می‌شود و کار به تیراندازی می‌کشد، عجمیان گیر می‌افتد و پس از حمله وحشیانه اغتشاشگران با ضربات چاقو مجروح می‌شود و سپس به شهادت میرسد. فیلم شهادت این شهید بازتاب بسیاری در شبکه‌ها و رسانه‌های اجتماعی داشت؛ به گونه‌ای که بسیاری از مردم ایران خواستار اشد مجازات قاتلان شهید عجمیان شدند. شهادت عجمیان توانست چهره واقعی و خبیث حامیان جنبش «زن، زندگی، آزادی» را به مردم ایران نشان دهد.

یادداشت

بهترین فرصت سرمایه‌گذاری

احمد اشتیاقی

کارشناس بورس و بازار سرمایه

خروج پول از بازار سرمایه که در رسانه‌ها مطرح می‌شود، باید به درستی بررسی شود تا همگان بدانند پول از بازار سرمایه کجا می‌رود و خروج پول از بازار سرمایه تا چه حد واقعی است.

اصولاً بازار سرمایه بازار خرید و فروش است، یعنی پول از بخشی از این بازار به بخش دیگری در حرکت و جریان است؛ به این معنا که یا حقیقی‌ها در قالب خریدار ظاهر شده و حقوقی‌ها فروشنده هستند یا بالعکس. یاد شریاطی داد و ستد سهم‌ها میان خود حقیقی‌ها یا حقوقی‌ها صورت می‌پذیرد. در این میان، هر زمان میزان فروش حقیقی بیشتر از حقوقی شود، آن زمان می‌توان گفت پول از بازار سرمایه به صورت واقعی در حال خارج شدن است.

آنچه در این موضوع اهمیت دارد، این است که خرید و فروش‌هایی را که به صورت معمول و در اندازه‌های مشخص در بازار سرمایه صورت می‌گیرد، به هیچ وجه نمی‌توان خروج پول از بازار تلقی و قلمداد کرد؛ خروجی که میل رفتن از بازار سرمایه را داشته باشد، حتماً از طریق بازار کارگزاران بررسی می‌شود که آیا در نهایت پول از طریق کارگزاران در وجه حساب بانکی فرد خارج از مجموعه بازار سرمایه وارد شده یا نه؟ این روند به معنای واقعی خروج پول از بازار سرمایه است، نه سایر تعاریف.

گفتنی است، در حال حاضر با توجه به ثبات قیمت دلار که بیش از شش ماه است روی رقم ۵۰ هزار تومان باقی مانده و اینکه بازارهای موازی نیز جذابیتی برای سرمایه‌گذاری ندارند و بیشتر بازارهای کالایی در رکود به سر می‌برند، می‌توان اینگونه استنباط کرد که بیشتر این پول‌ها به اوراق یا با درآمد ثابت یا سپرده بانکی تبدیل می‌شوند؛ چرا که سرمایه و پول میل به کسب سود با کمترین ریسک ممکن را دارد؛ ضمن اینکه نرخ‌های جذابی که در سود سپرده بانکی با ریسک بسیار پایین داده می‌شود و سودهای جذاب اوراق بهادار نیز عاملی برای انتقال پول به این بخش‌ها از بازار سرمایه است.

خروج پول از بورس به سمت سپرده‌های بانکی برای کسب سود با کمترین ریسک پس از افزایش سپرده‌های بانکی اتفاق افتاده است و این شکل خروج پول از بازار بورس و بازار سرمایه را تا حدی تحت تأثیر قرار داده که بعضاً به قرمز پوش شدن بورس منجر شده است. به نظر می‌رسد، در حال حاضر خرید سهام با توجه به ارزندگی موجود، بسیار مناسب است و بازار سرمایه و بورس همچنان بهترین محل برای سرمایه‌گذاری به شمار می‌روند؛ به شرطی که افراد دید بلندمدتی به بازار سرمایه داشته و با منابع ریالی مازاد خود وارد این بازار شوند؛ اما به هر حال در مقطع کنونی ورود وجه نقد برای خرید سهام به ارتقای وضعیت فعلی بازار کمک می‌کند؛ لذا امیدواریم با بازگشت پول‌های حقیقی به بورس شاهد رونق بازار باشیم؛ چرا که خروج بخشی از پول سهام به سمت خرید اوراق با درآمد ثابت موجب نزولی شدن شاخص بورس می‌شود که به قرمز شدن و افت شاخص‌های بورس منتهی می‌شود.

در گفت‌وگو با صبح صادق مطرح شد

جذب سرمایه

با افزایش تاب‌آوری اقتصاد

نوسان است و انتظارات توری ما را دستکاری می‌کند. بنابراین، برای جذب سرمایه‌های خارجی و جلوگیری از فرار سرمایه‌های داخلی باید اقتصادی تاب‌آور داشته باشیم؛ چرا که بسیاری از کشورهای صنعتی و پیشرفته دنیا نیز برای جذب سرمایه‌های خارجی تلاش کرده‌اند تاب‌آوری اقتصاد خود را افزایش دهند.

وی در این باره تصریح کرد: «اتفاقاً رهبر معظم انقلاب برای افزایش تاب‌آوری اقتصادی، سیاست‌های اقتصاد مقاومتی را ابلاغ کردند؛ یعنی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ابلاغ شد تا انعطاف اقتصاد ایران را تا حدودی افزایش دهد که در نهایت به ثبات اقتصادی منجر شود و بتواند اقتصاد مقاومتی را در برابر تکان‌ها ایجاد کند.»

وی در این باره یادآور شد: «متأسفانه در حوزه اقتصاد مقاومتی هم نتوانستیم موفق عمل کنیم. نگرانی کنونی این است که دولت دو سال است که ستاد فرماندهی اجرای اقتصاد مقاومتی را تشکیل نداده و پیشرفت و خروجی نداشته است. حتماً باید دولت ستاد فرماندهی را احیا کند؛ اما متأسفانه در حال حاضر در این موضوع خروجی از دولت مشاهده نمی‌شود.»

و حیدر شقاقی شهری گفت: «باید پیشنهاد بدیم ستاد تشکیل و فعال شود، چون اگر می‌خواهیم اقتصاد با ثباتی داشته باشیم یا تاب‌آوری اقتصاد افزایش پیدا کند، استحکام و مقاومت بیشتری داشته باشد، باید در برابر تکان‌های گوناگون، مانند تحریم‌ها، سیاست‌هایی اجرا شود که تا حدودی آرامش، ثبات و پیش‌بینی‌پذیری را در اقتصاد ایجاد کنیم؛ چون اگر اقتصاد پیش‌بینی‌پذیر نباشد، سرمایه‌گذاری رخ نمی‌دهد و تا زمانی که سرمایه‌گذاری رشد نکند، رشد اقتصادی افزایش نمی‌یابد و تا زمانی که رشد اقتصادی حاصل سرمایه‌گذاری نباشد، اشتغال پایدار ایجاد نمی‌شود.»

ممکن است این موضوع به منزله فعال کردن دوباره یا روند افزایشی انتظارات توری در ایران باشد؛ چرا که در این صورت نمی‌توان تصویر روشنی از آینده متغیرهای کلان اقتصادی ارائه داد.»

شقاقی شهری معتقد است: «سرمایه‌گذاری یک مسئله کوتاه‌مدت نیست؛ یعنی کسانی که به عنوان سرمایه‌گذار قصد سرمایه‌گذاری در بخش‌های گوناگون اقتصادی را دارند، باید شاهد ثبات در متغیرهای کلان اقتصادی برای یک دهه باشند. وقتی چنین چشم‌اندازی وجود نداشته باشد، قطعاً گام بلندی برای سرمایه‌گذاری بر نمی‌دارند؛ چرا که هیچ سرمایه‌گذاری برای کوتاه‌مدت سرمایه‌گذاری نمی‌کند.»

این اقتصاددان و استاد دانشگاه در این باره توضیح داد: «هیچ سرمایه‌گذاری کالایی نمی‌خرد که فردا بفروشد، بلکه سرمایه‌گذار تجهیزات وارد می‌کند، کارخانه احداث می‌کند، نیروی انسانی جذب می‌کند و... و تمام این کارها برای رسیدن به مرحله سودآوری است؛ اما باید چندین سال تلاش کند تا پس از عبور از مرحله نوزادی بتواند سراپا بیاید و به اصطلاح سود کند.»

عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی یادآور شد: «زمانی که بتوانیم یک اقتصاد پیش‌بینی‌پذیر و با ثبات در متغیرهای کلان اقتصادی حداقل برای یک دهه داشته باشیم، همچنان در حوزه‌های سرمایه‌گذاری مشکل خواهیم داشت. از این نظر دولتمردان باید نسبت به نحوه ایجاد ثبات اقتصادی حداقل برای دوره‌های ۱۰ ساله راهکارهای عملیاتی ارائه دهند و البته این راهکارها را اجرا کنند؛ چرا که با حرف و سخن بدون پشتوانه عملی کار انجام نمی‌شود.»

این استاد اقتصاد گفت: «در وضعیت تحریم، سرمایه‌گذار میل و رغبتی به سرمایه‌گذاری ندارد ضمن اینکه سیاست‌های خارجی هم مدام در حال

گروه اقتصاد

صبح صادق

یافته باشد؛ در غیر این صورت به آمارهای ارائه شده چه از سوی سازمان‌های داخلی دولتی یا خارجی و بین‌المللی اعتمادی نمی‌کنند، پس برای رشد واقعی اقتصاد باید زمینه‌های لازم برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد فراهم شود.»

شقاقی شهری تصریح کرد: «اولین مرحله یا به عبارتی پیش‌نیاز برای تحقق سرمایه‌گذاری، ثبات اقتصادی و ثبات ارزی است؛ چرا که در صورت وجود ثبات اقتصادی و ارزی (تورم) مهار می‌شود. از سوی دیگر، مسئله مهمی که متأسفانه دولت‌های قبلی و فعلی توجهی به آن نداشته‌اند، پیش‌بینی‌پذیر کردن اقتصاد است که در جذب سرمایه‌ها بسیار مؤثر است. در واقع هر اقتصادی پیش‌بینی‌پذیرتر باشد، می‌تواند منابع بیشتری را تحت عنوان سرمایه‌های داخلی و خارجی جذب کند.»

عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی یادآور شد: «تا زمانی که اقتصاد پیش‌بینی‌ناپذیر باشد و برای سال آینده تکان‌های انتظاراتی توری بالای داشته باشیم، به این معناست که همچنان انتظارات توری مانع سرمایه‌گذاری است و متعاقب آن نمی‌توان منتظر رشد‌های اقتصادی ملموس باشیم که موجب رضایت خاطر عمومی جامعه شود.»

شقاقی شهری درباره عوامل سیاسی تأثیرگذار بر اقتصاد ایران گفت: «البته مسائل سیاسی خارجی و تنش‌هایی که در این بخش وجود دارد، ممکن است روی اقتصاد ایران تأثیر بگذارد و تا طام‌هایی ایجاد کند؛ به همین دلیل پیش‌بینی می‌شود در سال آینده به دلیل برگزاری انتخابات آمریکا باز هم بازار ارز دچار نوسان یا تغییراتی شود و این موضوع روی قیمت‌ها و بالارفتن یا کاهش انتظارات توری در کشور ما تأثیرگذار باشد.»

وی در این باره توضیح داد: «در صورتی که احتمال پیروزی جمهوری خواهان بیشتر باشد،

افزوده

صندوق سرمایه‌گذاری مشترک

صندوق سرمایه‌گذاری مشترک یکی از مهم‌ترین سازوکارهای سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی است که شرایط بازار را از نظر ریسک و بازده برای سرمایه‌گذاران گوناگون، به‌ویژه برای سرمایه‌گذاران مبتدی مساعدتر می‌کند. لازم است بدانید در کشورهای پیشرفته افراد اوراق بهادار را به طور مستقیم معامله نکرده و در عوض پول‌های خود را در صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک سرمایه‌گذاری می‌کنند. ایده اصلی این صندوق‌ها یک‌کاسه کردن پول‌های کم و سرمایه‌گذاری آنها از طریق یک گروه از مدیران با تجربه و حرفه‌ای است. از این رهگذر، مزایای متعددی را هم برای بازار سرمایه و هم برای سرمایه‌گذار فراهم می‌کنند.

شاخص

رتبه ششم جهان

صندوق بین‌المللی پول با بررسی وضعیت پس‌اندازهای ناخالص ملی ۱۶۶ کشور جهان در سال ۲۰۲۳ میلادی اعلام کرد، ایران در رده‌بندی جهانی از این نظر رتبه ششم را به خود اختصاص داده است. بر این اساس، رقم پس‌اندازهای ملی ایران در سال ۲۰۲۳ میلادی معادل ۴۲/۳ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور بوده است. فقط پنج کشور پس‌انداز ملی بیشتری از ایران داشته‌اند و در میان ۱۶۶ کشور جهان ۱۶۰ کشور پس‌انداز ملی کمتری در مقایسه با ایران داشته‌اند. رتبه ایران از نظر نسبت پس‌اندازهای ملی به تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۳ میلادی در مقایسه با سال قبل از آن چهار پله بهبود یافته است.

منهای نفت

صادرات به ۲۶ کشور

در حال حاضر، حدود ۲۶ هزار هکتار زمین در استان‌های گیلان و مازندران به کشت جای اختصاص دارد و ۵۵ هزار خانوار کشاورز به طور کامل در این زمینه فعال هستند و از این صنعت معیشت خود را تأمین می‌کنند. نیمی از جمعیت جهان در ۱۶۰ کشور، چای را در زمره نوشیدنی‌های روزانه خود جای داده‌اند. روسیه به تنهایی ۱۰ درصد از سهم آمار مصرف چای را با خود پدک می‌کشد. در سال ۱۴۰۱، حدود ۳۶/۷۵۳ تَن چای به ارزش حدود ۲/۴۴ میلیون دلار به ۲۶ کشور صادر شده است.

گفت‌وگو با سردار دکتر غلامرضا جلالی، رئیس سازمان پدافند غیر عامل کشور

پدافند غیر عامل را عمومی سازی کردیم

رئیس سازمان پدافند غیر عامل کشور معتقد است، ۲۰ سال فعالیت مداوم سازمان پدافند غیر عامل کشور سبب شده است که فهم مسئله پدافند غیر عامل در کشور به یک بلوغ نسبی برسد. ضمن آنکه دانش پدافند غیر عامل در کشور به جایگاهی دست یافته است که اسناد تولید شده در این سازمان در برخی حوزه‌ها از اسناد علمی منتشر شده اروپایی‌ها، آمریکایی‌ها یا استرالیایی‌ها بهتر، علمی‌تر و قوی‌تر است.

سازمان پدافند غیر عامل در طلیعه ۲۰ سالگی قرار دارد، آنچه تا به اینجا آمده است و آنچه در پیش رو دارید، چطور می‌بینید؟

سازمان پدافند غیر عامل کشور بر اساس احساس ضرورتی که رهبری معظم انقلاب نسبت به بروز تهدیدات مدرن و عدم رعایت ملاحظات زیربنایی در برنامه پیشرفت و توسعه کشور داشتند، سال ۱۳۸۲ آغاز به کار کرد. با توجه به اینکه این سازمان در کشور سابقه و نظامات نداشت، طراحی و اجرای آن زمان زیادی برد که چستی و چرایی مسئله بسیار مهم بود؛ اینکه به چه تهدیداتی توجه می‌کنیم. در بخش غیر نظامی به چه موضوعاتی پرداخته می‌شود. دامنه موضوعات وسیع است؛ از حوزه‌های زیربنایی و زیرساختی کشور مانند بنادر، فرودگاه‌ها، راه‌ها و تأسیسات حیاتی گرفته تا حفاظت از جان مردم در برابر حوادث و بلایا تا نظامات عملیاتی. در این مسیر یکی خلق سازمان به لحاظ مفهومی بود و دیگری موضوع باز طراحی و مهندسی مأموریت‌های سازمان با توجه به سایر سازوکارهای موجود در کشور بود که باید مطرح و حل می‌شد. موضوع به لحاظ تنوع در منشأ تهدید، علمی، فناوریانه و نو بود. شاید اگر می‌خواستیم تهدیدات طبیعی را مد نظر قرار بدهیم، سطح شناختی بالایی داشت؛ اما تهدیداتی از جنس تغییر ماهیت استراتژی‌ها، تغییر ماهیت منشأ تکنولوژی‌ها، تغییر در ماهیت درایی‌ها، زیرساخت‌ها و عناصر متغیری، مانند آن کار را بسیار سخت می‌کرد. بنابراین، اگر به گذشته نگاه کنیم، سختی طراحی و معماری ساختار سازمان و تئیین مأموریت‌ها، تبدیل آنها به قوانین و جاریه، اجرایی و عملیاتی، تبدیل آنها به قوانین و مقررات کشور و گنجاندن آن در مصادر و مراکز که باید اعمال شود، کار سختی بود. امروز در نگاه کلی به این مسئله احساس می‌کنیم به همه اولویت‌ها و ضرورت‌ها پرداخته شده و تا حد زیادی موفق بوده‌ایم.

در این سالها بسیار پیش آمد دستگاها و وزارت خانه‌ها به این سمت رفتند که به این موضوع به چشم یک اتفاق مثبت، اما مستحب نگاه کنند، سرلوحه قراردادن پدافند غیر عامل را خیلی واجب نمی‌دانستند، الان در آستانه ۲۰ سالگی سازمان، اوضاع را چگونه می‌بینید؟

فکر می‌کنم فهم مسئله پدافند غیر عامل در کشور به یک بلوغ نسبی رسیده است. به نظر می‌رسد، سازمان پدافند غیر عامل کشور در چشم دستگاه‌های اجرایی و وزارتخانه‌ها یک سازمان کمکی و پشتیبان در حوادث و بلایا و با چشمی باز نسبت به تحول تهدیدات و اثر تهدیدات بر درایی‌های کشور و زیرساخت‌هاست که بسیار می‌تواند یاری‌رسان سازمان‌ها باشد؛ کما اینکه تاکنون نیز کمک‌های بسیاری کرده است. در پاسخ به پرسش اول اشاره کردم که با توجه به فقدان سابقه چنین سازمانی در کشور، طبیعتاً اینکه مأموریتش درست فهم نشود، پیش‌بینی، ولی احساس این بود که چون یک رویکرد علمی، دانشی و پشتیبانی دستگاه و مدیران با پشتوانه تفکر دفاعی و سیاست دفاعی وجود داشت، رفته رفته فهم عمیق و علمی نسبت به موضوع بین ما و دستگاه‌ها ایجاد شده است.

با شکست مواجه شد. مردم بی‌اعتنایی شدیدی نسبت به موضوع داشتند و ضمن اینکه به ارزش امنیت واقف شدند، منشأ تهدیدات دشمن را شناختند. فهم عمیق مردم نسبت به این موضوع کشور را در برابر تهدیدات تا اندازه‌ای به بازدارندگی و آرامش رساند.

برخی با نگاه‌شان این است که سازمان کم کاری کرده است، اگر بخواید پاسخ بدهید چه می‌گویید؟

اگر کسی بخواهد چنین تشخیصی بدهد، باید سازمان بالادستی باشد که ناظر بر فعالیت‌ها باشد. بلداند چه کسی چه کار کرده و چه کار نکرده است. طبیعتاً سازمان‌های بالادستی ما چنین نظری ندارند؛ اما می‌توان در هر موردی که باشد، بررسی کرد که اشکال کار از کجا بوده است. سازمان پدافند غیر عامل کشور تلاش داشته است که پیش‌دستانه تهدید را تشخیص و هشدار بدهد و محل تهدید و پیامد تهدید را در هر دستگاهی تعیین کند که کجا و با چه پیامدی ممکن است این تهدید اتفاق بیفتد و بعد هم کمک کنیم به دستگاه الگو و طرح مقابله تهیه و اجرا شود. بعد هم بر اجرا، نظارت و کنترل صورت بگیرد. طبیعتاً اینکه برویم درون دستگاه، خودمان فعالیت مستقیم داشته باشیم، مورد نظر نیست. برای نمونه، در بانک مرکزی اگر یک ایراد نرم‌افزاری وجود دارد، باید به مسئول این کار اطلاع بدهیم نه اینکه خودمان ورود کنیم. ما می‌تواند همه مسئولیت‌های رئیس دستگاه را دچار خدشه کند. بنابراین، اینجا ما نقش نظارتی، حاکمیتی، کنترلی و هدایتی داریم و در قانون حصول اطمینان از آمادگی و اجرا هم برعهده ما گذاشته شده است که بتوانیم پیگیری کنیم تا اتفاق بیفتد.

اعلام شده است، ۳۰۰ محصول سایبری طراحی و تولید شده است، اینها تأثیری در حوزه دفاع سایبری کشور دارند؟

در حوزه سایبری چهار دسته تهدید داریم. اولین دسته تهدیدات لایه امنیتی است که آسیب‌پذیری‌های جاری دستگاه‌ها را شامل می‌شود. یک دسته از آسیب‌پذیری‌ها حفره‌های امنیتی مخفی و پنهان هستند که ممکن است هرکجا آنها را پیدا و استفاده کنند. برخی از سامانه‌هایی که خارجی‌ها درست می‌کنند، ممکن است حفره پنهان داشته باشد یا ندانند یا نخواهند ما بدانیم، دسته سوم این

احکام دائمی، برای همه از جمله صداوسیما و آموزش عالی، بهداشت و درمان و سازمان تبلیغات و همه کسانی که کار فرهنگی می‌کنند، تکلیف شده است. تلاش‌هایی هم شده است؛ ولی حتماً با نقطه مطلوب فاصله بسیاری دارد.

شش ماه از سال گذشته است و این پرسش مطرح است که در سال ۱۴۰۲ تمرکزتان بیشتر روی کدام قرارگاه‌ها بوده است؟ تهدیدها بیشتر کدام سمت از دستاوردها و زیرساخت‌های کشور را نشانه گرفته است؟

طبیعتاً در سال جاری مانند سابق دو تهدید داشتیم. در سال گذشته تهدید سوم هم اضافه شد. تهدید سایبری را داشتیم که از گذشته بوده است و همچنان ادامه دارد. کند و تند می‌شود؛ اما همچنان ادامه دارد. خوشبختانه تازه توانستیم از حوزه تهدید بیولوژیک و زیستی که کرونا بود، بیرون بیاوریم و به نظر یک موفقیت بزرگ برای جامعه، نظام بهداشت و درمان و نظام اجرایی کشور و دولت جدید است که با اراده آنها و حمایت مردم و کار خوب توانستیم به سلامتی و با تلفات حداقلی از شیوع کرونا و وضعیت ایجاد شده بیرون بیاوریم و دستاوردهای خوبی داشتیم. تهدیدهای جدید ترکیبی از مؤلفه‌های سایبری، مردم‌محور و مؤلفه‌های رسانه‌ای است. تهدید کارکرد زنجیره تولید دستگاه‌ها که می‌تواند بر مردم اثر بگذارد و ترکیب آنها با مباحث امنیتی و انتظامی مدل جدیدی از ترکیب بوده است که خوشبختانه ما در سال گذشته بعد از آشوب اولیه که اتفاق افتاد، توانستیم الگوهای تهدیدات را در این زمینه کشف کنیم و راهبرد دفاع ترکیبی را در حوزه‌های مختلف طراحی کرده و در شوره‌های گوناگون، مانند شورای امنیت کشور، شورای عالی امنیت ملی و کمیته دائمی پدافند غیر عامل تبدیل الگوهای عملیاتی پدافندی داشته باشیم و در عرصه‌های مختلف به مقابله با آن برویم. شما در سالگرد آشوب و بی‌نظمی‌های سال گذشته شاهد این بودید که این الگو کاملاً پاسخ داد. یک اقدام جمعی دستگاه‌هایی، مانند رسانه ملی، نیروی انتظامی، سازمان پدافند غیر عامل کشور و بسیاری از دستگاه‌های دیگر که در این زمینه تلاش کردند، انجام شد. خوشبختانه مردم ما توانستند به سطح خوبی از آگاهی و بصیرت نسبت به تهدید برسند. به شکلی که تقریباً همه فراخوان‌های عناصر دشمن و بیگانه کاملاً

اجازه بدهید این انتقاد را داشته باشیم که همچنان در بعد اجتماعی سازی پدافند غیر عامل، کارها خوب پیش نرفته است و هنوز مردم پدافند غیر عامل را نمی‌شناسند. سؤال اینجاست که در وضعیت فعلی چه تلاشی صورت گرفته که عامه مردم و احاد مردم پدافند غیر عامل را بشناسند؟

من خیلی با قضاوت شما موافق نیستم. می‌توانید آزمایش کنید و از مردم پرسید. البته در هدف‌گذاری ما اساساً مردم از ابتدا مخاطب اصلی نبوده‌اند و از نظر امنیت و اولویت‌بندی زیرساخت‌هایی که به مردم خدمت می‌دهند، در اولویت بوده است. مخاطب اصلی ما مسئولان بوده‌اند؛ رئیس‌جمهور، رئیس دستگاه، وزیر و استاندار. من تقریباً موردی در این چهار، پنج سال اخیر پیدا نکرده‌ام که احساس کنم یک رئیس دستگاه با پدافند غیر عامل آشنا نباشد. ممکن است سوپر داشت‌هایی وجود داشته باشند و هر مفهومی را به پدافند غیر عامل ربط بدهند. اما احساس می‌کنم فهم عمومی در سطح یک و دو مسئولان به طور کامل به وجود آمده است. ممکن است موقع اجرا طرف به مشکل بخورد؛ ولی اینکه موضوع را متوجه نشده باشند، اینطور نیست. از سه سال گذشته تلاش کردیم موضوع را در حوزه مردم توسعه بدهیم. از نظر ما اولویت‌بندی بود. اول مسئولان درجه یک، به دلیل اینکه خدمات و الزاماتی که باید انجام بدهند، برای مردم کاملاً ضروری بود و باید آنها اول می‌فهمیدند. طبیعتاً مسئولان در اولویت هستند. رسانه ملی اقدامات خوبی در فرهنگ‌سازی این موضوع انجام داده است. سازمان و وزارتخانه‌ها فرهنگ‌سازی کرده‌اند. موضوع تشریح شده است و نزدیک به ۲۰ رشته علمی در حوزه رشد و دکتری در این زمینه داریم. شاید نزدیک به ۱۵۰۰ فارغ‌التحصیل ارشد فقط در رشته‌های پدافند غیر عامل داریم. نزدیک به ۱۵۰۰ فارغ‌التحصیل دکتری در این زمینه داریم. به نظر می‌رسد، با توجه به اینکه سابقه‌ای از موضوع و دانش و رشته و نظامات این مدل نداشتیم، اکنون فهم مناسبی از پدافند غیر عامل در جامعه وجود دارد. طبیعتاً این سؤال به خود رسانه بر می‌گردد به دلیل اینکه در مأموریت سازمان پدافند غیر عامل کشور، این سازمان یک رسانه در نظر گرفته نشده است که بخواهد کار فرهنگ‌سازی عمومی انجام بدهد. در ماده ۵۸ قانون

تهدیدها ایمپلنت‌ها هستند. این واژه معمولاً در دندان پزشکی استفاده می‌شود؛ اما آمریکایی‌ها در افشای طرح نیتروژنوس که علیه ما طراحی کرده بودند برای اولین بار «نیوپورک‌تایمز» منتشر کرد که طرح حمله گسترده‌ای به زیرساخت‌های ایران آماده کرده‌ایم که اگر ایران از تعهدات برجامی استنکاف کند، این را انجام می‌دهیم و این حمله بسیار گسترده است. در آنجا برای اولین بار آمریکایی‌ها از واژه ایمپلنت استفاده کردند. گفتند ما در درون سامانه‌ها، سخت‌افزارها، نرم‌افزارهای جدید، ایمپلنت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری کاشته‌ایم که در شرایط عادی کار می‌کند و به ما گزارش می‌دهد. در شرایط حمله از ما دستور می‌گیرد و سیستم را تخریب می‌کند. دسته چهارم تهدیدهای مبتنی بر هوش مصنوعی است که در سال گذشته و امسال حجم نزدیک به ۳۵ تا ۳۶ درصد از تهدیدات سایبری را در بر گرفته است. برای مقابله باید چه کنیم؟ وقتی شبکه سامانه‌ای مثلاً سیستم کنترل صنعتی از کشوری می‌خریم و می‌خواهیم در بخش نفت و گاز نصب کنیم، اولاً نفت و برق و گاز زیرساخت‌های حیاتی هستند و خدمات اصلی را به مردم ارائه می‌دهند. سامانه‌ها شامل یک بخش سخت‌افزاری است که مدارها و بردهای مختلف درون آن قرار دارد. یک قسمت نرم‌افزاری است که اینها را تعریف کرده است، یک قسمت الکترونیکی هم وجود دارد که رابطه سوئیچینگ را برقرار می‌کند. باید ببینیم این ایمپلنت‌ها کجا و چگونه کاشته شده است. نقشه‌ها را باید ببینیم که هر قطعه برای چه کاری است. باید آزمایش کنیم. بعضی از این ایمپلنت‌ها بعداً فعال می‌شود. بخش زیادی را در آزمایشگاه به دست می‌آوریم. کما اینکه در گزارش‌های اخیر، وزارت دفاع توانست ایمپلنت‌هایی در سوئیچ‌های الکترونیکی ریز دفاعی کشف کند. راه خلاصی از این موضوع این است که خودمان تولید کنیم یا حداقل سامانه‌های دارای اهمیت بالا و امنیتی را خودمان تولید کنیم که مطمئن باشیم ایمپلنت ندارد؛ یعنی آن ابزار ارتباطی جاسوسی، جمع‌آوری اطلاعات و ارسال را نداشته باشند. این موضوع باعث شد ما هم شرکت دانش‌بنیان و هم ظرفیت‌های شرکت‌های خصوصی در این زمینه را به تعبیر خودمان فراخوان کنیم و درخواست‌های خود را پیش آنها ببریم و بگوییم که ما در چه حوزه‌ای چه نیازهایی داریم. خوشبختانه یکی از نقاط قوتی که در حوزه سایبری وجود دارد، این است که نیروی انسانی متخصص، مبتکر و دانشمند، جوان، با انرژی و خستگی‌ناپذیر داریم. امروز نزدیک به ۳۰۰ محصول امنیتی و راهبردی سایبری داریم که می‌تواند امنیت را برای مردم تولید کند. در آشوب سال گذشته حملات منع سرویس و حملات DDOS گسترده‌ای اتفاق افتاد. قبلاً ترافیک‌مان را به کشور اروپایی می‌فرستادیم که کنترل حملات DDOS انجام بدهد و ترافیک سالم به ما بدهد که باز هم با DDOS مواجه می‌شدیم؛ اما دو شرکت دانش‌بنیان داخلی ما سال گذشته توانستند سامانه آنتی DDOS بومی را طراحی کنند و بسازند؛ لذا این سامانه را در مجرای Gateway کشور در وزارت ارتباطات به کارگیری کردیم و توانستیم همه حملات DDOS را کنترل کنیم و پاسخ بدهیم؛ یعنی کاملاً سامانه بومی و امنیتی است و در صحنه جنگ سراسری که سال گذشته حملات سنگینی به ما صورت گرفت، توانستیم همه را پاسخ بدهیم؛ اما اینکه اثرش در حوزه مردم دیده نشد، ناشی از این بود که سامانه ما توانست کار کند. در ضدپدافزارها و سامانه‌های کنترل صنعتی، سامانه‌های ارتباطی، سامانه‌های مرکز امنیت سایبری ریزی در نقطه صفر بودیم و امروز در هر کدام ۸۷ سامانه داریم که هم در داخل تولید می‌شود و هم همه آنها در آزمایشگاه‌ها ما نمره قبولی گرفتند و توانستند پروانه بهره‌برداری بگیرند. از نظر من جای خوشحالی و تبریک به نسل جوان دارد که با پایمردی و پشتکار در برابر دشمن ایستاده است و خستگی‌ناپذیری تلاش و تولید می‌کند و جزء رزمندگان دفاع حوزه سایبری کشور به شمار می‌آیند.

علی نیکزاد نماینده مردم مجلس در گفت و گو با صبح صادق

آخرین حربه دشمن

«علی نیکزاد ثمرین» عضو کمیسیون عمران و نماینده مردم اردبیل در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگویی درباره مسئله پدافند غیرعامل گفت: «ایجاد فضای بازدارندگی در زیرساخت‌های اصلی و اساسی کشور و ایمن‌سازی آنها در برابر مخاطرات احتمالی، از جمله راهبردهای اصلی پدافند غیرعامل است. در عصر کنونی که دشمن با تمام ابزار و ادوات و استعداد خودش در پی ضربه زدن به زیرساخت‌ها و مختل کردن روند زندگی عادی مردم کشورمان است، اهمیت پدافند غیرعامل از همیشه بیشتر احساس می‌شود. رسالت پدافند غیرعامل در کشور ما با توجه به پیچیده شدن و افزایش رو به رشد تهدیدات، روز به روز اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.»

وی همچنین با اشاره به اینکه در چند سال اخیر شاهد تغییر رویکرد تهدیدات به سمت تهدیدات پیچیده و شناختی هستیم، افزود: «دشمن پس از شکست‌های متعدد در جنگ نظامی و اقتصادی، رویکرد اصلی خود را بر جنگ شناختی و ترکیبی متمرکز کرده است؛ این معنا که با ناکارآمدی جلوه دادن آرکان و آرگان‌های کشور، مردم را نسبت به حاکمیت بدبین کند؛ در این عرصه دشمن با تمرکز بر روی فضای مجازی که در دسترس همه مردم است، تلاش دارد از هر فرصتی برای ضعیف و ناکارآمد جلوه دادن مسئولان و به تبع آن حاکمیت استفاده کند. برای مقابله با این راهبرد دشمن، افزون بر جهاد تبیین که بسیار لازم و ضروری است و همه دستگاه‌ها و بخش‌های کشور درباره آن مسئولیت دارند، پدافند غیرعامل نیز بسیار مؤثر است؛ یعنی با پیش‌بینی اقدامات و تحرکات آتی دشمن و در نظر گرفتن راهکارهای گوناگون برای مقابله با توطئه‌های جدید آنها در فضای جنگ شناختی، راهبردهایی برای غلبه بر این اقدامات مذبح‌خانه‌ارانه می‌دهد.»

نیکزاد همچنین در پاسخ به این پرسش که مجلس شورای اسلامی برای اجرای کامل تکالیف دستگاه‌های مختلف در حوزه پدافند غیرعامل چه اقداماتی را باید انجام دهد، گفت: «به صورت کلی همه دستگاه‌ها و بخش‌های گوناگون کشور، موظف هستند سرمایه‌گذاری‌های لازم را در حوزه پدافند غیرعامل انجام دهند. قانون صراحت دارد هر دستگاهی به اندازه وظیفه‌ای که بر عهده دارد، به تکالیف خود در حوزه پدافند غیرعامل عمل کند؛ چرا که ممکن است عمل نکردن به یک تکلیف، موجب پدید آمدن خسارات جبران‌ناپذیری شود؛ از سوی دیگر ما در مجلس موظف هستیم در زمینه بازدارنده بودن قوانین مرتبط با پدافند غیرعامل و الزام‌آور کردن اجرای مصوبات این حوزه برای دستگاه‌های گوناگون، اقدامات مقتضی و مکفی را به عمل آوریم.»

سرپرست معاونت زیربنایی سازمان پدافند غیرعامل کشور در گفت‌وگو با صبح صادق مطرح کرد

آینده نگری آماده سازی و بهره‌گیری از دانش و تجربه

بعد از ابلاغ آیین‌نامه مرزبانی زیستی ما یک مانور پدافند زیستی برگزار کردیم که سناریوی آن ورود یک بیماری ویروسی تنفسی و آگیردار از طریق مرزهای هوایی بود. این رزمایش در مجموعه شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) در سال ۱۳۹۶ برگزار شد. دستاورد این رزمایش در حوزه ارتقای دانش نیروی انسانی و سازوکارهای لازم برای مقابله با تهدیدات در زمان کرونا، به کار گرفته شد. هر چند می‌شد بهره‌برداری بیشتر و حداکثری از این دستاورد داشته باشیم؛ اما بنا به دلایلی که برخی از آن به همکاری نکردن مسئولان دولت برمی‌گردد، امکان استفاده کامل از این تجارب نشد، شاید با به کارگیری تجربه این رزمایش‌ها حداقل در حوزه مدیریت مرزهای پایانه‌های بین‌المللی شاهد مشکلات کمتری بودیم. افزون بر مجموعه حوزه آموزش و رزمایش و مجموعه اقداماتی که در حوزه ارتقای آمادگی‌ها دنبال می‌کنیم، یکسری از موضوعات را در قالب تدوین طرح‌های مطالعاتی و برنامه‌هایی که با عنوان برنامه‌های کاهش آسیب‌پذیری و افزایش بازدارندگی برنامه‌ریزی می‌شود، دنبال می‌کنیم؛ یعنی مبتنی بر آنچه در قالب بازدیدهای میدانی در جلسات یا در هنگام برگزاری رزمایش‌ها از آسیب‌پذیری‌های دستگاه‌ها احصا می‌کنیم با عنوان طرح‌های مطالعاتی احصا می‌شود تا به عنوان راهبردهای مقابله با این مشکلات و آسیب‌پذیری‌ها و به عنوان یک برنامه مستقل در حوزه پدافند غیرعامل با دستگاه‌ها دنبال شود. این برنامه تحت عنوان مطالعات جامع پدافند غیرعامل یک زیرساخت یا دستگاه، آسیب‌پذیری دستگاه‌ها را در قالب کار پژوهشی جامع شناسایی می‌کند؛ یعنی درای‌های‌شان را احصا، سطح‌بندی و برآورد می‌کند و اقدامات لازم برای مقابله با تهدیدات متصور را پیشنهاد می‌دهد. عمل به راهکارهای این برنامه، کاهش یا دفع آسیب‌پذیری در زیرساخت را به دنبال خواهد داشت. مجموعه این مطالعات باید مبتنی بر یک کار پژوهشی انجام شود. کار علمی و تحقیقی هم نتایجش قابل پذیرش، قابل استناد، قابل باور و درک برای مسئولان است و هم خروجی‌ها متناسب با هر زیرساخت به عینه برای هر تهدید برآورد می‌کند. افزون بر مواردی که گفته شد یکسری اقدامات و برنامه‌ها را هم در چارچوب نظارت، ارزیابی و اصول اطمینان از عملیاتی شدن و اجرایی شدن برنامه‌ها دنبال می‌کنیم تا از اجرای برنامه‌های مذکور اطمینان حاصل کنیم. یک‌سری برنامه‌ها نیز با عنوان ارزیابی‌های دوره‌ای، در قالب بازدیدهای میدانی، در قالب مانورها، تست‌ها و ارزیابی‌ها صورت می‌گیرد که برای ما در نقش متولی اطمینان حاصل شود که اگر فرآیندی را در مجموعه دستگاه‌ها دنبال کردیم، خروجی‌اش به کاهش آسیب‌پذیری آن دستگاه منجر خواهد شد. هدف‌گذاری ما این است که آموزش منتج به این شود که کادرسازی در مجموعه دستگاه‌های اجرایی اتفاق بیفتد؛ یعنی همه عوامل و عزیزانی که مأموریت خاص خودشان را در آن دستگاه اجرایی دنبال می‌کنند، به طور کامل با مخاطرات احتمالی آشنا باشند. در چنین وضعیتی، تا حد زیادی می‌توان ریسک تهدیدات را در دستگاه به صفر نزدیک کرد. در این صورت اگر قرار باشد زیرساختی به بهره‌برداری برسد، از همان ابتدا اقدامات لازم برای کاهش آسیب‌پذیری آن انجام خواهد شد و دیگر نیازی نیست پس از احداث پروژه به دنبال کاهش آسیب‌پذیری با صرف هزینه‌های هنگفت باشیم. اما اگر با به پای شکل‌گیری یک زیرساخت و پایه‌گذاری یک مأموریت، ملاحظات و الزامات پدافند غیرعامل را بتوانیم دخیل کنیم، طبیعتاً این دیگر هزینه نیست و سرمایه‌گذاری است. در چنین مواردی هم دغدغه ما برطرف می‌شود و هم ملاحظه‌ای وجود دارد، در فرآیند کار اعمال می‌شود. در این صورت اطمینان خاطر داریم وقتی خروجی کار آماده شد و قابلیت عرضه داشت، دیگر نگرانی بابت مخاطرات اجرایی شدن آن پروژه به عنوان متولی پدافند غیرعامل نداریم.

حوزه اقدامات فرهنگی و آموزشی تعریف می‌شود که با همکاری مسئولان دستگاه‌های اجرایی به ویژه در این دو سال اخیر دنبال کردیم که همکاری قابل توجهی از سوی بدنه دستگاه‌های اجرایی کشور با سازمان پدافند غیرعامل با تغییر رویکردی که در دولت حجت‌الاسلام و المسلمین رئیسی شاهدش بودیم، صورت پذیرفت. آموزش‌های عمومی و تخصصی متناسب با تهدیدات متصور می‌شود که بر هر یک از زیرساخت‌ها وجود دارد، بخش عمده‌ای از اقداماتی بوده است که در دستگاه دنبال کردیم. اقدامات حوزه فرهنگی، مانند برگزاری مسابقات، نشست‌ها، همایش‌های تبیینی و برگزاری نمایشگاه‌های ارائه دستاوردهای حوزه‌های مختلف در پدافند غیرعامل از جمله اقداماتی بوده است که در حوزه‌های فرهنگی و تبیینی سعی کرده‌ایم با همکاری خود دستگاه‌ها و تأمین اعتبار و پیش‌بینی سازوکارهای لازم در مجموعه دستگاه‌های اجرایی برنامه‌ریزی و اجرایی کنیم که خوشبختانه توفیق بسیار خوبی در این عرصه شاهد بودیم. در کنار این، مجموعه اقدامات آموزشی و فرهنگی و حوزه تبیینی و اجتماعی به تعبیری، مقوله‌ای را به جد دنبال و برنامه‌ریزی کردیم که بحث ارتقای آمادگی‌ها بوده است. مؤلفه‌ای که حضرت آقا در دیدار با فرماندهان عالی‌نیروهای مسلح در ابتدای سال بر آن تأکید داشتند، این است که ارتقای آمادگی‌ها موجب بازدارندگی می‌شود. این موضوع باید به منزله یک مؤلفه اساسی در لایه دفاعی کشور مورد توجه قرار گیرد. طبیعتاً با مینا قرار دادن این تدبیر رهبر معظم انقلاب مجموعه آنچه در طول سالیان مختلف احساس و احصا کردیم، در تعامل با دستگاه‌های اجرایی و اقداماتی که صورت گرفته برنامه‌ریزی ویژه‌ای را برای برگزاری رزمایش‌های ارتقای آمادگی انجام داده‌ایم. این اقدامات، متناسب با تهدیداتی است که برای یک زیرساخت در حوزه‌های اقتصادی و راه و شهرسازی یا حوزه‌های حکامیتی و سیاسی، مانند قوه مقننه و دستگاه‌ها و نهادهای، مانند کمیته امداد، سازمان بهزیستی و تأمین اجتماعی که درگیری بسیار عمده‌ای با عموم مردم دارد، وجود دارد. برای نمونه، بیش از ۵۷ درصد مردم خدمات مستقیم از مجموعه سازمان تأمین اجتماعی دریافت می‌کنند. اعتقادمان این است که هر اندازه بتوانیم در حوزه رزمایش سرمایه‌گذاری و آسیب‌پذیری‌ها را احصا و برطرف کنیم، می‌توانیم هزینه پیامدهای ناشی از تهدیدات احتمالی را کاهش دهیم. در همین زمینه در سال‌های پیش از کرونا، و زمانی که کسی احساس خطری از یک پاندمی نمی‌کرد،

هواپیمایی، راه آهن، راهداری، شرکت ساخت و توسعه و مجموعه‌هایی از این قبیل که ذیل وزارت راه و شهرسازی تعریف می‌شوند، مأموریتی را که در نظام اجرایی کشور بر عهده شان گذاشته شده است، دنبال می‌کنند. وزارت اقتصاد و دارایی که با بیش از ۹ سازمان، مرکز و مجموعه زیرمجموعه جزء وزارتخانه‌های بزرگ، کلیدی و اساسی در کشور است و مجموعه‌هایی، مانند سازمان امور مالیاتی، بورس و گمرک زیرمجموعه آن هستند و خود وزارت اقتصاد به عنوان سیاستگذار عرصه اقتصاد کشور یکی از نهادهای دارای اهمیت در کشور است که جزء دستگاه‌های تابعه معاونت امور زیربنایی قرار می‌گیرد. افزون بر این، مجموعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با زیرمجموعه‌هایش، وزارت امور خارجه، وزارت دادگستری، نهادهای تحت مدیریت و دفتر رهبر معظم انقلاب، مانند کمیته امداد و ستاد اجرایی فرمان امام (ره) و همچنین دستگاه‌ها و نهادهایی که ذیل ستاد قوه مجریه تعریف می‌شوند؛ مانند نهاد ریاست جمهوری، سازمان برنامه و دستگاه‌هایی از این قبیل جزء نهادهای تابعه معاونت امور زیربنایی هستند. این تعریف و توضیح را از این بابت ارائه دادیم که بخش عمده‌ای از دستگاه‌های اجرایی کشور همه موضوعات پدافند غیرعامل‌شان در شقوق مختلف بر عهده ماست؛ یعنی اگر حرفی از تهدیدات زیستی، سایبری، پرتویی، پدافند الکترونیک و شیمیایی می‌زنیم، همه این تهدیدات متناسب با مأموریت‌هایی تعریف می‌شود که در هر یک از دستگاه‌ها وجود دارد و باید یکسری برنامه‌ریزی‌ها برای کاهش اثرپذیری این تهدیدات بر مبنای مأموریت آن دستگاه دنبال کنیم. یک حجم بسیار گسترده و تعدد حوزه زیرساختی را در مجموعه امور زیربنایی شاهد هستیم و تکالیف داریم اقداماتی را دنبال کنیم که به همت همکاران عزیز و بزرگوار که شبانه‌روز دغدغه‌مندانه فکر و برنامه‌ریزی می‌کنند و در کنار مسئولان دستگاه‌های اجرایی موضوع مصون‌سازی را در دستگاه‌ها دنبال می‌کنند، تلاش شده است طی این سال‌ها بتوانیم حداکثر اثرگذاری را در این منظومه پدافند غیرعامل کشور داشته باشیم.

مهم‌ترین اقداماتی که معاونت زیربنایی در دستگاه‌های اجرایی دنبال می‌کند، چیست؟

مادر مجموعه معاونت زیربنایی یکسری اقدامات را در حوزه‌های گوناگون دنبال می‌کنیم. برخی از این اقدامات در حوزه گفتمان‌سازی و ترویج مفاهیم پدافند غیرعامل می‌گنجد. برخی هم در

معاونت امور زیربنایی به مثابه یک معاونت درون دستگاهی در مجموعه سازمان پدافند غیرعامل کشور تعریف می‌شود و بزرگ‌ترین معاونت دستگاهی است که بیش از ۶۰ دستگاه اجرایی کشور را در همه حوزه‌ها در موضوع پدافند غیرعامل راهبری می‌کند. برای اینکه بدانیم چه اقداماتی در مجموعه دستگاه‌های تابع معاونت امور زیربنایی انجام و برنامه‌ریزی شده و این معاونت چه دستاوردهایی داشته است، با مهندس مصطفی طزری، سرپرست معاونت زیربنایی سازمان پدافند غیرعامل کشور گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

اگر موافق باشید تعریف شما از حدود و ثغور تعریف پدافند غیرعامل و آنچه باید به عنوان وظیفه و تکلیف در این حوزه دنبال کنیم، بشود.

پدافند غیرعامل یک تعریف نظری دارد که همان بند یک سیاست‌های کلی نظام، مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام و ابلاغیه رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۸۹ است. در بند یک این سیاست‌ها، تعریف نظری پدافند غیرعامل مجموعه اقدامات غیرمسلحانه‌ای است که موجب کاهش آسیب‌پذیری و افزایش بازدارندگی، ارتقای پایداری ملی، تسهیل مدیریت بحران و تداوم فعالیت‌های ضروری در برابر اقدامات خصمانه دشمن می‌شود. اما جدا از این تعریف نظری، تعریف مفهومی هم در حوزه پدافند غیرعامل داریم. اساس کار ما در تعامل با دستگاه‌ها، پیشبرد برنامه‌ها و اقداماتی است که برای آن برنامه‌ریزی می‌کنیم و مبنای عمل ما هستند. اگر بخواهیم تعریفی بر مبنای مفهومی ارائه کنیم، می‌توان گفت، پدافند غیرعامل تعیین سهم دفاع تخصصی از کشور است؛ یعنی هر زیرساخت، هر مرکز و دستگاه اجرایی متناسب با مأموریتی که در کشور ارائه می‌کند، بتواند لایه‌های دفاعی خودش را در مقابل تهدیداتی که برای مأموریت او متصور است، پیش‌بینی کند. برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام بدهد تا باعث شود یکسری اقدامات مانع اثرگذاری این تهدیدات شود. اگر به هر دلیلی اقدامات پیشگیرانه نبود و تهدیدات، اثرگذاری داشت نیز بتواند از اثرات و پیامدهای آن بکاهد و کاهش آسیب‌پذیری‌ها را به دنبال داشته باشد. چون ما یک مفهوم آسیب‌پذیری و یک مفهوم تهدید داریم. تهدید دست ما نیست و اقدامی است که دشمن برنامه‌ریزی و عملیاتی می‌کند تا بتواند به اهداف خودش دست پیدا کند؛ اما آسیب‌پذیری‌ها در اختیار ماست. ما در جایگاه متولیان امر در دستگاه‌های اجرایی در حوزه مأموریت یک زیرساخت با آن سروکار داریم و با برخی اقدامات و برنامه‌ریزی‌ها می‌توانیم کم و کاستی‌ها را برطرف کرده و کاهش بدهیم و یک بازدارندگی در برابر این تهدیدات ایجاد کنیم که اگر این تهدیدات واقعی شد، حداقل اثرگذاری را داشته باشیم. با این تعریف و چارچوبی که ارائه شد، در مجموعه معاونت امور زیربنایی، حدود ۶۰ دستگاه را در موضوعات حوزه پدافند غیرعامل راهبری و مبتنی بر این چارچوب یکسری برنامه‌ریزی‌ها را دنبال می‌کنند.

برخی از این دستگاه‌ها را برای مان معرفی کنید.

مجموعه قوه قضائیه، بیش از ۱۳ سازمان و مجموعه تابعه قوه قضائیه، قوه مقننه و مجلس شورای اسلامی، مرکز پژوهش‌های مجلس و مجموعه سازمان‌ها و نهادهایی، مانند دیوان محاسبات جزء دستگاه‌های اصلی هستند که موضوع پدافند غیرعامل را با آنها دنبال می‌کنیم. مجموعه وزارت راه و شهرسازی با بیش از ۱۵ سازمان، شرکت و مجموعه‌های بزرگ زیرساختی و خدماتی در حوزه مدیریت اجرایی کشور که هر یک از این زیرمجموعه‌ها خودشان در حد و اندازه یک وزارتخانه هستند. مجموعه‌هایی، مانند سازمان بنادر، سازمان

بررسی نقش پدافند غیر عامل در مقابله با جنگ ترکیبی دشمن در گفت و گو با معاون سیاسی سپاه

مقدمه‌ساز جهاد تبیین

رهبر معظم انقلاب همواره بر اهمیت پدافند غیرعامل تأکید داشته و فرموده‌اند: «اگر مدیران کشور اهمیت این مسئله را درک نکرده و پدافند غیرعامل توسعه پیدا نکند، کشور در معرض تهدیدات غیرقابل جبران قرار می‌گیرد.» در این راستا یکی از مهم‌ترین ملزومات مدیریت پیش‌دستانه تهدیدات فساروی امنیت ملی و نیز توسعه بازدارندگی همه‌جانبه، بهره‌گیری از ظرفیت‌های پدافند غیرعامل است. در همین راستا، در سال‌های اخیر که دشمن نحوه تهاجمات خود را تغییر داده و به جای جنگ سخت از جنگ ترکیبی علیه ملت‌ها، به ویژه ملت بزرگ ایران استفاده کرده، توجه به مقابله با جنگ نرم و ترکیبی از طریق سازمان پدافند غیرعامل اهمیت دوچندان پیدا کرده است. برای بررسی این سؤال که در جنگ ترکیبی، سازمان پدافند غیرعامل چگونه می‌تواند ایفای نقش کند، با سردار «پدالله جوانی» معاون سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی گفت‌وگو کردیم. در همین راستا وی به دلایل ایجاد جنگ ترکیبی از سوی دشمن علیه ملت ایران، اشاره کرد و گفت: «در سال‌های اخیر، دشمنان اقدامات بسیاری را علیه جمهوری اسلامی انجام دادند و هر بار با شکست مواجه شدند؛ به همین دلیل به جنگ ترکیبی روی آورده‌اند. در جنگ ترکیبی در هر سطحی، در هر حوزه‌ای و به هر شکلی و با هر امکانی، سعی می‌کنند تهاجمی علیه جمهوری اسلامی و ملت ایران داشته باشند.»

نقش پدافند غیرعامل در مواجهه با جنگ ترکیبی

وی با بیان اینکه برای خنثی‌سازی اقدامات دشمن باید از مجموعه امکانات خود استفاده کنیم، تصریح کرد: «اگر جنگ دشمن علیه ما جنگ ترکیبی است، دفاع و جهاد ما مقابل دشمن هم باید ترکیبی باشد و ضروری است در همه حوزه‌ها، از همه امکانات برای یک دفاع همه‌جانبه استفاده کنیم.» معاون سیاسی سپاه در ادامه به نقش پدافند غیرعامل در مواجهه با جنگ ترکیبی دشمن و چگونگی مقابله با آن اشاره کرد و گفت: «در جنگ ترکیبی دشمنان به‌نوعی روی عملیات روانی و جنگ شناختی تمرکز دارند. در پدافند عامل فقط نیروهای مسلح برای مقابله با اقدامات تهاجمی دشمن که از ابزار نظامی استفاده می‌کنند، نقش دارند. اگر چه در کشور ما معمولاً دفاع، مردم‌پایه است. به همین دلیل از نیروی بسیج هم برای مقابله با دشمنان استفاده می‌شود. در حقیقت، یکی از دلایل اصلی که ما موفق شدیم جنگ تحمیلی را به دفاع مقدس تبدیل کنیم، این بود که حضرت امام(ره) با ابتکار خود، دفاع را مردم‌پایه کردند و از مجموعه‌های گوناگون برای مقابله با تهاجم دشمن بهره بردند؛ اما در پدافند غیرعامل تمام نهادها، نیروها و همه مردم می‌توانند ایفای نقش کنند؛ چون دامنه و دایره پدافند غیرعامل بسیار گسترده است.»

در پدافند غیرعامل

تمرکز بر ایمن‌سازی مراکز حیاتی است

وی در پاسخ به این پرسش که در زمان جنگ ترکیبی چگونه می‌توان از پدافند غیرعامل استفاده کرد، اظهار داشت: «ابتدا باید به مفهوم پدافند غیرعامل توجه داشته باشیم. پدافند غیرعامل به مجموعه‌ای از اقدامات گفته می‌شود که هدف از اجرای آن کاستن از آسیب‌پذیری نیروی انسانی و تجهیزات مهم و حساس کشور است که با وجود حمله دشمن باعث می‌شود این آسیب‌پذیری‌ها کاهش پیدا کند و کشور بتواند به فعالیت‌های خود ادامه دهد و خدمات‌رسانی صورت پذیرد تا در نهایت با این مجموعه از اقدامات مراکز حساس و حیاتی حفظ شوند و آسیب جدی نبینند.»

سردار جوانی با اذعان به این امر که در پدافند غیرعامل تمرکز اقدامات روی ایمن‌سازی مراکز حیاتی، حساس و مهم است، خاطر نشان کرد: «ارتقا دادن قابلیت‌های بقا و حفظ کشور در شرایط بحرانی نیز از دیگر اهداف پدافند غیرعامل است. مجموعه اقداماتی که در پدافند غیرعامل شکل می‌گیرد، در راستای توسعه کمی و کیفی نیروهای متخصص و افزایش مقاومت ملی و تاب‌آوری در برابر دشمن است.»

اهمیت فرهنگ‌سازی

در پدافند غیرعامل

معاون سیاسی سپاه به لزوم ایجاد مقاومت در برابر

تهدیدات در سطح جامعه اشاره کرد و گفت: «یکی از اهدافی که در پدافند غیرعامل دنبال می‌شود، فرهنگ‌سازی و ایجاد باور عمومی درباره تأثیر پدافند غیرعامل در کاهش آسیب‌پذیری است؛ لذا آشنا کردن افکار عمومی با جنگ ترکیبی و اینکه مردم و سازمان‌ها چه اقداماتی را باید انجام دهند، بسیار حائز اهمیت است.» وی با تأکید بر اینکه فرهنگ‌سازی در پدافند غیرعامل بسیار مهم است، خاطر نشان کرد: «در این‌باره رهبر معظم انقلاب عبارتی در بحث پدافند غیرعامل دارند که می‌فرمایند: «پدافند غیرعامل مثل مصونیت‌سازی بدن است؛ بدین معنا که اگر دشمن از بیرون تلاشی کند و تحرکی داشته باشد اثری نخواهد کرد.» به عبارت دیگر، در حوزه نظامی اگر دشمن به بیماران و مجموعه‌ای از تخریب دست بزند؛ در صورتی که در شرایط صلح به پدافند غیرعامل خوب توجه شده باشد، موقع تهاجم دشمن به دلیل استحکام در زیرساخت‌ها و تدابیری که از قبل اتخاذ شده است، اقدامات دشمن نخواهد توانست خسارات سنگینی را تحمیل کند و بحران‌آفرین باشد یا تعادل را به هم بزند و روند خدمت‌رسانی متوقف شود.»

در پدافند شناختی به دنبال صیانت

از داده‌های نرم مردم هستیم

سردار جوانی با اذعان به این امر که در جنگ ترکیبی، دشمن به دنبال شناسایی تمام نقاط ضعف ماست تا با بی‌ثبات‌سازی و ناآرامی، مجموعه‌ای از اقدامات را علیه ما انجام دهد، تصریح کرد: «در این جنگ دشمن سعی دارد با مختل کردن کشور بحران‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و امنیتی ایجاد کند و نمونه آن را در اغتشاشات سال گذشته مشاهده کردیم؛ بنابراین برای مقابله با این آسیب‌ها باید همه جامعه را با جنگ ترکیبی آشنا کرد. در سال‌های اخیر، تمرکز دشمن روی جنگ شناختی بوده است که باید این جنگ شناختی را برای مردم تبیین و تشریح کرد.» معاون سیاسی سپاه در ادامه توضیح داد: «در پدافند شناختی وقتی ما به دنبال صیانت از داده‌های نرم و ارزش‌ها و باورهای مردم هستیم، مردم هم باید به ارزش‌ها توجه کنند. در این میان، این پرسش مطرح می‌شود که چرا دشمنان باورها و اندیشه‌های مردم را نشانه گرفته‌اند؟ در این‌باره رهبر معظم انقلاب سال گذشته فرمودند: «دشمن دو جا را نشانه رفته است: یکی ایمان مردم و دیگری امید مردم.» لذا در جنگ ترکیبی دشمن بر از دست دادن ایمان مردم تمرکز کرده است.»

نقش پدافند غیرعامل

در آگاه‌سازی مردم از جنگ ترکیبی

وی با بیان اینکه مردم قدرت نرم جمهوری اسلامی هستند و سرمایه اجتماعی مهم‌ترین دارایی نظام به شمار می‌آید، ادامه داد: «نظام اسلامی در پدافند غیرعامل باید از دارایی‌های خود صیانت کند. در واقع، دشمنان پس از ۴۰ سال مقابله با جمهوری اسلامی دلیل ناکامی خود را همراهی مردم با نظام دانستند و آنها در این سال‌ها به خوبی دریافتند که انقلاب اسلامی یک نظام مردمی است و اگر ولایت‌فقیه کشور را از تنگناها عبور می‌دهد، به پشتوانه مردم است و لذا دریافتند که باید روی جداسازی مردم از ولایت کار کنند.»

سردار جوانی تأکید کرد: «مردم هر چه بیشتر با اقدامات، تاکتیک‌ها و تکنیک‌های دشمن علیه نظام مقدس جمهوری اسلامی در جنگ ترکیبی آشنا شوند، قطعاً به مجموعه‌های مختلف برای خنثی‌سازی توطئه‌های دشمن کمک می‌کنند و در این مسیر پدافند غیرعامل باید نقش مهمی را ایفا کند؛ بنابراین آگاه‌سازی مردم از جنگ ترکیبی دشمن یکی از اقدامات مهمی است که در بحث پدافند غیرعامل باید دنبال شود و پدافند شناختی باید در مردم مصونیت ایجاد کند تا تحت تأثیر هر رسانه، تهدید، تصویر و فیلمی قرار نگیرند.»

در جنگ ترکیبی

الزاما تهاجم نظامی و جود ندارد

معاون سیاسی سپاه در پاسخ به این پرسش که در حوزه پدافند غیرعامل چه اقداماتی را انجام دهیم تا دشمن نتواند به مراکز نظامی، منابع، ذخایر و امکانات ما آسیب بزند، تأکید کرد: «در جنگ ترکیبی الزاماً تهاجم نظامی وجود ندارد و ممکن است دشمن در حوزه‌های دیگر هجوم بیاورد که یکی از این تهاجمات همان جنگ ترکیبی است. این در حالی است که در حوزه پدافند غیرعامل در حیطه تهدیدات نظامی، همواره یک سری اصول را مورد توجه قرار می‌دهیم، اصولی که با رعایت آن می‌توانیم آسیب‌ها را به حداقل برسانیم و منابع و ذخایر را حفظ کنیم. برای نمونه، برخی از منابع را در حالت اختفانگه می‌داریم یا از اصل استتار استفاده می‌کنیم. همچنین از اصل دیوارکشی بهره می‌بریم؛ به‌نوعی که اگر اقداماتی انجام شد، دیوارها مصونیت ایجاد کنند یا سازه‌های امن و مقاوم ایجاد می‌کنیم. از طرفی از اصل پراکندگی استفاده می‌کنیم تا در نهایت منابع و امکانات ما آسیب نبینند.»

در جنگ شناختی

دشمن به دنبال تصرف مغزهاست

وی در پاسخ به این پرسش که در جنگ شناختی دشمن کدام نقطه را هدف قرار می‌دهد و این اصول در جنگ ترکیبی چگونه باید مدیریت شود، اذعان کرد: «در جنگ شناختی چیزی که دشمن می‌خواهد تصرف کند، مغزها، ذهن‌ها و قلب‌هاست. دشمنان ما میلیاردها دلار در شبکه‌های ماهواره‌ای سرمایه‌گذاری داشته‌اند تا به‌وسیله تلویزیون‌هایی، مانند شبکه ایران اینترنشنال که بهتر است بگوییم اینترنشنال صهیونیستی، من و تو، بی‌بی‌سی فارسی یا شبکه‌سازی در فضای مجازی و سایبر، مغزها را تصرف کنند؛ در حالی که در جنگ نظامی تصرف سرزمین، آبراه‌ها، گذرگاه‌ها و مناطق راهبردی مدنظر است. بنابراین اگر کشوری بتواند مغزها و قلب‌های کشوری دیگر را تصرف کند، آن‌وقت است که کل آن سرزمین را به تصرف خود درآورده است.»

مجوز تصرف قلب و مغز جوانان

به دشمن از سوی دولت‌های گذشته

وی در ادامه توضیح داد: «حالا سؤال این است که اگر پدافند غیرعامل بخواهد در حوزه پدافند شناختی نقش‌آفرینی کرده و از مردم و جوانان که مهم‌ترین سرمایه‌های نظام هستند، صیانت کند، چه اقدامی باید انجام دهد؟ برای صیانت از مغزها چگونه میلیون‌ها جوان ایرانی را از امواج رسانه‌ای مصون نگه

۹

پرونده

ویژه هفته پدافند غیر عامل

شماره ۱۱۱۵ | دوشنبه ۸ آبان ۱۴۰۲

مصاحبه

شبکه ملی اطلاعات یکی از اقداماتی است که در جهت مقابله با تصرف مغزها نقش مهمی خواهد داشت. این شبکه ملی یک پدافند غیرعامل است که برای کشور مصونیت ایجاد می‌کند. نمی‌توان مردم را از شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی دور کرد؛ اما باید به‌گونه‌ای باشد که به‌راحتی در این فضا تبادل اطلاعات و فعالیت‌های علمی، اجتماعی، فرهنگی، هنری، اقتصادی و... داشته باشند؛ اما از طرفی هم در یک وادی ایمن و مطمئن قدم بگذارند نه اینکه در مجموعه‌ای که دشمن طراحی کرده، حضور داشته باشند تا او به‌موقع بهره‌بررد.»

وی در ادامه افزود: «سال گذشته کسانی که وارد اغتشاشات و پس از آن بازداشت شدند، عمدتاً مطرح کردند که تحت تأثیر فضای مجازی قرار گرفته بودند و در واقع یک ذهن مجازی پیدا کردند؛ چون در جنگ شناختی دشمن به دنبال جابه‌جایی خائن و خادم شهید و جلاد است که در نهایت توانست با مدیریت ادراکات، مدیریت احساسات کند و سرانجام مدیریت رفتار داشته باشد. این همان جایی است که باید فعالیت کنیم و اجازه ندهیم دشمن ذهن‌ها را تصرف کند.»

دشمن دیگر توان جنگ سخت

علیه ایران را ندارد

معاون سیاسی سپاه با اذعان به این امر که در جنگ ترکیبی از اصطلاح هزار ضربه یا هزار خنجر استفاده می‌کنند، یادآور شد: «دشمن از تمام توان خود استفاده می‌کند تا به زیرساخت‌ها و امکانات کشور در حوزه سایبری، زیستی و... ضربه وارد کند. پدافند غیرعامل باید بداند که در هر یک از این حوزه‌ها، مانند سایبری و محیط‌زیست چگونه باید اقدام کند. امروز دشمن نمی‌تواند در یک‌زمانی جنگی را علیه ما تحمیل و در این جنگ منابع و زیرساخت‌های ما را بمباران کند. دیگر چنین توان و امکانی هم ندارد که بخواهد به اقداماتی از این قبیل دست بزند. با توجه به قدرت دفاعی، قدرت موشکی، قدرت پهپادی، انسجام، وحدت، روحیه ایثار و فداکاری و شهادت و نیز موقعیت ژئوپلیتیک جمهوری اسلامی در منطقه و داشتن متحد ایران از یک موقعیت خاصی جغرافیایی برخوردار و محور مقاومت است و دشمن برای هر نوع اقدامی همه این موارد را محاسبه می‌کند.»

جنگ ترکیبی

جهاد ترکیبی می‌طلبد

سردار جوانی در ادامه به عملیات حماس علیه رژیم صهیونیستی در ۷ اکتبر اشاره کرد و گفت: «در طرفان الاقصی صهیونیست‌ها بالاترین ضربه را متحمل شدند و امروز به‌راحتی هر اقدامی را نمی‌توانند انجام دهند؛ چون نیروهای مقاومت به‌نوعی پشتیبان فلسطین خواهند بود؛ به همین دلیل امروز دشمن کمتر به این می‌اندیشد که بخواهد جمهوری اسلامی را هدف قرار دهد؛ از این رو اولویت‌های خود را در جنگ ترکیبی تغییر داده تا بتواند اختلال وی ثباتی ایجاد کند و سسال گذشته هم شاهد چنین اقدامات دشمن بودیم.»

وی در ادامه تأکید کرد: «وقتی که جنگ ترکیبی شد، پدافند هم باید ترکیبی عمل کند و معمولاً وقتی دشمن با ما وارد جنگ شد، باید با او مبارزه کنیم. در ادبیات و آموزه‌های دینی، این مبارزه عنوان جهاد را به خود می‌گیرد؛ بنابراین راهبر در مقابله با جنگ ترکیبی دشمن، جهاد ترکیبی است و یکی از راه‌های موفقیت در این راه این است که این جهاد مردم‌پایه و تمام ظرفیت‌های کشور فعال شود. لازمه چنین کاری این است که همه مؤسسه‌ها، بنگاه‌ها، خیریه‌ها، سازمان‌ها، نهادها، وزارتخانه‌ها و آن‌جی‌اوها با سازمان پدافند غیرعامل در اقدامات فرهنگی، ایمن‌سازی و آگاه‌سازی همراه و هماهنگ شوند.»

سردار جوانی در پایان خاطر نشان کرد: «باید جهاد تبیین فراگیر و در حوزه پدافند غیرعامل هم مقدمه این کار فراهم شود و لذا امروز طرح ملی جهاد تبیین یک ضرورت است؛ چراکه باید در تمام اماکن، مدارس، دانشگاه‌ها، ادارات، مساجد، بازار و... این طرح اجرا شود و لازمه این کار، هم‌افزاشدن همه سازمان‌ها و نهادها و ادارات است تا این جنگ شناختی به‌درستی فهم شود؛ چراکه راهبرد اصلی جنگ شناختی جهاد تبیین است؛ بنابراین در بحث پدافند غیرعامل همه سهم هستند و سازمان پدافند غیرعامل باید یک نقش راهبردی و سیاست‌گذار داشته باشد تا بتواند نقشه راهی را طراحی کند و بر اساس آن دستگاه‌های گوناگون هر یک به تناسب و اقتضای شرایط در جنگ ترکیبی در راستای جهاد ترکیبی ورود پیدا کنند.»

محمد علی قمی، معاون بسیج و امور استان‌های سازمان پدافند غیر عامل مطرح کرد

پدافند مردم محور

نظام عملیاتی پدافند مردم محور (صیانت و حفاظت از مردم در وضعیت اضطراری بحران ناشی از تهدید و جنگ) اردیبهشت ۱۳۹۹ در شورای عالی پدافند غیر عامل کشور تصویب شد. طبق این سند، پدافند مردم محور به مجموعه اقدامات و تدابیر در حوزه مردم و زیرساخت‌های خدمات‌رسانی و تأمین نیازهای اساسی مردم با هدف صیانت و حفاظت از جان و مال مردم، ارتقای آستانه تحمل مردم در وضعیت اضطراری بحران ناشی از جنگ، پایداری و استمرار نیازمندی‌های ضروری آنها، اطمینان بخشی، آرامش بخشی و افزایش همگرایی مردم و حاکمیت گفتمی می‌شود. همانطور که ملاحظه می‌شود، در این تعریف، حفاظت و صیانت از جان و مال مردم، ارتقای آستانه مردم و همگرایی مردم و حاکمیت سه محور اساسی هستند که در ادامه هر

یک را شرح می‌دهیم.

دفاع از جان و مال مردم در همه رویکردهای پدافند غیر عامل، از جمله پدافند شهری، پدافند کالبدی و... محور اصلی به شمار می‌رود و مشخص پدافند مردم محور نیست. در واقع، تمام راهبردهای دفاعی عامل و غیر عامل حفاظت از جان و مال مردم را اولویت خود می‌دانند. آنچه وجه تمایز این رویکرد از پدافند به شمار می‌آید، تمرکز بر مردم به لحاظ ارتقای روحیه تعاملی، مشارکت جویی، اعتماد آفرینی و تاب‌آوری است. در مقیاسی وسیع‌تر، دفاع مردم پایه یک نوع حرکت دفاعی منظم و سازمان یافته و اجتماعی است که با تأکید بر فرهنگ هر جامعه در وضعیت خاصی، مانند حمله نظامی دشمن و وقوع جنگ و حوادث غیر مترقبه و حتی در زمان صلح و آرامش برای کمک به توسعه همه جانبه، اتحاد ملی و انسجام اجتماعی، مشارکت اثربخش در عرصه خدمات‌رسانی و سازندگی، بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های سازمان یافته مردم تشکیل می‌شود. در اندیشه‌های دفاع مردم پایه، توجه به سازماندهی مردم نقش و جایگاه ویژه‌ای دارد و مؤلفه‌هایی، مانند آزادی خواهی، معنویت گرایی، از خودگذشتگی و ایثار، مقاومت و ایستادگی، وطن پرستی و انسجام ملی برجسته می‌شوند.

پدافند مردم محور بر این دیدگاه استوار است که اتکای صرف به قدرت نظامی و نظامیان، تضمین کننده پیروزی نیست؛ بلکه مردم و نهادها و ارگان‌های اجتماعی نیز باید پاریگر باشند و آموزش و آمادگی لازم را برای دفاع دیده باشند.

دفاع مردم محور در این تئوری ریشه دارد که قدرت سیاسی اساساً از درون و متن جامعه شروع می‌شود و مردم منبع اصلی قدرت هستند.

توانایی یک جامعه برای مقابله با شرایط اضطراری تا حدود زیادی بر اقداماتی که پیش از مشارکت جامعه، آمادگی را افزایش داده و تاب‌آوری ایجاد می‌کند و درگیر کردن جامعه به نحوی که به جزئی جدایی ناپذیر از مدیریت شرایط اضطرار تبدیل شود، اساس دفاع مردم پایه است. یک جامعه درگیر و مشارکت‌جو، بهتر می‌تواند اثرات فاجعه‌ای، مانند جنگ را جذب کند، تأثیر آن را کاهش دهد و به بهبود شرایط کمک کند. برای جلب مشارکت و تعامل مردم، گام اول شناخت آنهاست. داشتن درک درست و مناسب از مردم، ارزش‌های آنها، ترجیحات آنها و شناخت شبکه‌های اجتماعی آنها سبب می‌شود که برنامه تعامل مؤثرتری ارائه شود. از سوی دیگر، پدافند مردم محور زمان‌ترین رویکرد پدافند است؛ چراکه مباحثی مانند مشارکت جویی، اعتمادسازی و امیدآفرینی در جامعه به زمان نیاز دارد و طی فرآیندی طولانی محقق می‌شود.

پدافند مردم محور، یعنی تقویت خودباوری و اطمینان خاطر و القای این حس به تک تک مردم که جامعه ما در هیچ شرایطی شکست نخواهد خورد و برای تمامی وضعیت‌ها آمادگی کامل وجود دارد. این آمادگی نباید شعارگونه باشد؛ بلکه خود مردم باید این آمادگی را کسب کنند و هم سازمان‌ها، ارگان‌ها و نهاد‌های متولی باید این آمادگی را

به عینیت بگذارند. پدافند مردم محور که دفاع مردم محور و دفاع اجتماعی نیز خوانده می‌شود، هم وظیفه محافظت از مردم را برعهده دارد و هم نوعی کسب قدرت از مردم است؛ نوعی دفاع غیر نظامی است که بازدارندگی در برابر سلاح‌های نظامی، روانی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی را به همراه دارد.

آرامش بخشی رسانه‌ای

در بند ۲ ذیل ماده ۶ (مأموریت) نظام عملیاتی پدافند مردم محور، به ایجاد آرامش روانی جامعه با اطلاع‌رسانی صحیح، دقیق و به موقع مدیریت رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی اشاره شده است. بنابراین، نتیجه می‌گیریم پدافند مردم محور محافظت از ذهن و روان جامعه در همه احوالات به‌ویژه در وضعیت تهدید و جنگ است. در جنگ نرم، پدافند مردم محور می‌تواند مدیریت افکار عمومی و جلوگیری از نفوذ دشمن از طریق القای شایعات و نهادینه کردن ترس و وحشت در بین مردم باشد. دفاع از مردم در برابر عملیات روانی دشمن بسیار مهم است. عملیات روانی سلسله‌فعالیت‌های روانشناسانه‌ای را شامل می‌شود که در زمان صلح، بحران و جنگ، برای تأثیرگذاری بر نگرش و رفتار جامعه طرح‌ریزی شده و در روند دستیابی به اهداف سیاسی و نظامی مؤثرند. در حقیقت، عملیات روانی یک فرآیند برنامه‌ریزی شده برای انتقال یک پیام به مخاطب هدف به منظور شکل‌دهی به نگرش، احساسات، استدلال‌ها و رفتار او و در نهایت متقاعد

کردن اوست. تاکتیک‌های جنگ نرم شامل جنگ سایبری، تحریم‌های اقتصادی، جنگ تجاری، جنگ رسانه‌ای، تبلیغات و همچنین ساماندهی نافرمانی مدنی و قانون‌گریزی و نیز استفاده از قوانین بین‌المللی برای مقاصد استراتژیک است. در جنگ نرم تلاش می‌شود به مراکز ثقل موضوعات مرجع امنیت نرم، یعنی مشروعیت سیاسی، وحدت و تمامیت ارضی، اعتماد ملی، وفاق ملی-سیاسی که خود از منابع مهم سرمایه اجتماعی هستند، صدمه وارد شود.

در استراتژی‌های دفاعی، دفاع مردم محور جزئی اصلی از پارادایم دفاع کامل (total defence) به شمار می‌رود. دفاع کامل در حقیقت شش ستون شامل دفاع نظامی، مدنی، اقتصادی، اجتماعی، دیجیتال و روانی دارد. دفاع روان‌شناختی تعهد و اطمینان هر فرد به آینده کشور است. دفاع روانی یعنی مقاومت‌سازاری روحی مردم، بالابردن اعتماد به نفس آنها، تقویت اراده آنها برای ادامه مسیر و تقویت آگاهی و خردمندی آنها برای بی‌اعتنایی به اخبار و اطلاعات دروغین و جعلی است. دفاع اجتماعی ناظر به همگرایی و محکم کردن پیوندهای گوناگون قومی، فرهنگی، زبانی، دینی، مذهبی و جغرافیایی بین افراد و گروه‌های جامعه است که با هم کار و زندگی کرده و وقت و انرژی خود را صرف منافع ملی و اعتلای کشور می‌کنند. هنگامی که جامعه با تهدیدی مواجه می‌شود، اولویت اصلی حاکمیت این است که از هیچ تلاشی برای مقابله با تهدید یا بحران دریغ نکند، اما دولت و حاکمیت به تنهایی نمی‌توانند همیشه و در همه جا به طور مؤثر حضور داشته باشند. این مردم هستند که چه در سطح فردی و چه در سطح اجتماعی و سازمانی باید برای مراقبت از خود و همدیگر وارد میدان شوند. مردم باید نسبت به نشانه‌های تهدید هوشیار باشند و در مواقع بروز بحران اولین واکنش دهنده مؤثر باشند و این موضوع تجلی پدافند مردم محور است.

تهدید اقتصادی

در نظام عملیاتی پدافند مردم محور به وضوح منظور از تهدید، همه‌گونه تهدید عنوان شده است؛ به گونه‌ای که بتواند پیش شرط وقوع یک رویداد ناگوار باشد. یکی از عرصه‌هایی که قدرت‌ها امروزه بر روی آن مانور می‌دهند، «اقتصاد» است. جنگ اقتصادی استفاده یا تهدید به استفاده از راهبردهایی،

مانند تحریم‌های تجاری، تعرفه‌ها، مسدود کردن دارایی‌ها، تحریم‌های مالی و سایر ابزارها علیه یک کشور برای تضعیف اقتصاد و تغییر رفتار سیاسی یا فروپاشی سیاسی است. در جریان جنگ اقتصادی، بازارهای مالی، مواد غذایی، خطوط لوله انرژی، فناوری‌ها و حتی رمازرها به میدان‌های نبرد واقعی تبدیل می‌شوند که به نوعی جنگ سرد جدید به شمار می‌آید. استفاده از اقتصاد و اهرم‌های اقتصادی به مثابه ابزار فشار و جنگ‌افزار نمونه‌های فراوانی دارد. در جدیدترین مثال، غرب با تمام قوا تحریم‌های اقتصادی خود را علیه روسیه اعمال کرده تا اقتصاد او را به زانو درآورده و شکست نظامی را در جنگ اوکراین به او تحمیل کند و در مقابل روسیه نیز با محدود کردن عرضه انرژی به اروپا تلاش کرده است کشورها را تحت فشار قرار داده و آنها را به کاهش حمایت از اوکراین وادار کند. در همین راستا، واشنگتن عرضه فناوری به چین را به کلی به انسداد کشانده است تا از این طریق جلوی رشد شتابان اقتصاد چین را بگیرد. چین نیز در پاسخ صادرات خود به برخی متحدان آمریکا، مانند استرالیا را محدود کرده است. به هر حال، این خصومت اقتصادی امری است که امروزه در جهان رواج دارد و در کشور ما نیز متأسفانه اقتصاد به مثابه پاشنه آشیل عمل کرده و دشمنان بیشتر نیروی خود را به آن جبهه برده تا با فشار اقتصادی، مردم را رودرروی حاکمیت قرار دهند. تلاش‌های دولت فعلی برای عضویت در سازمان‌ها و پیمان‌های بین‌المللی، از جمله شانگهای و بریکس و تقویت روابط دویسا چندجانبه گامی مهم و راهبردی برای خنثی کردن این فشارهاست.

به نظر می‌رسد، برای تحقق نظام عملیاتی پدافند مردم محور دستگاه‌های پرشماری باید هماهنگی و هم‌افزایی لازم را داشته باشند. موضوعاتی مانند افزایش تاب‌آوری و ارتقای انسجام و اعتماد عمومی امری نیست که در اختیار یا حیطه وظایف یک دستگاه باشد، بلکه باید روابط درهم‌تنیده‌ای بین دستگاه‌ها و سازمان‌ها و مردم شکل بگیرد. بنابراین، باید همانطور که در ماده ۱۵ سند تأکید شده است، سازمان پدافند غیر عامل و به طور مشخص قرارگاه عملیاتی سازمان در ارتباط با مواد مختلف این سند، شیوه‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها و سند‌های تفصیلی مربوطه را تدوین و به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ کرده و بر حسن اجرای آنها نیز نظارت کند.

پایداری مؤمنانه

محمد اسکندری

سرپرست معاونت توسعه فرهنگی و اطلاع‌رسانی سازمان پدافند غیر عامل کشور

مهم‌ترین مؤلفه تقویت کننده پایداری ملی در برابر این حجم از دشمنی‌ها تنها و تنها «هویت دینی» است که به مثابه سیمان جامعه سبب شده است کشور با وجود همه مشکلات و توطئه‌ها، مانند یک پیکره به هم متصل عمل کند. هویت دینی جامعه ایرانی تعبیر دیگری از تبلور پیوندی معنوی امام و امت است که کشتی ایران اسلامی را از دریای موج تهدیدها به سرمنزل مقصود رهنمون می‌کند.

ایران به منزله یک موجودیت تاریخی و فرهنگی پربار و غنی از

از مواجهه نظامی مستقیم با ایران، متمرکز بر جنگ ترکیبی (در لایه‌های خاکستری سایبری اقتصادی، شبکه‌های اجتماعی و...) شده است.

با وجود همه این توطئه‌ها ایران اسلامی (دولت و ملت) توانسته‌اند از سد توطئه‌ها عبور کنند و پایداری شگفت‌انگیز و حیرت‌انگیزی را برای جهانیان رقم بزنند. منظور از پایداری در سطح ملی توانمندی دولت و ملت در عبور از بحران‌هاست. برای نمونه، در عرصه اقتصادی هدف آمریکایی‌ها فروپاشی اقتصاد و زانو زدن ملت ایران بود؛ اما امروز اقتصاد ایران با وجود مشکلات مسیر خود را به جلو پیش می‌برد. پایداری در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و محیط زیستی معنا و مفهوم پیدا می‌کند.

اما در این میان ما معتقدیم، مهم‌ترین مؤلفه تقویت کننده پایداری

دیرباز داشته‌های بسیار در برابر موجی از تهدیدها و مخاطرات قرار داشته است. از جمله اسکندر مقدونی به پاسارگاد تا حمله مغول‌ها در دیرباز تا هشت سال جنگ تحمیلی و انواع توطئه‌های دشمن در ایران معاصر. با این حال، ایران متمدن همواره توانسته است از درون بحران‌ها سربلند بیرون آید. ایران هزینه داده، اما هیچ وقت شکست هویتی و تاریخی نخورده و موجودیت تاریخی و فرهنگی حیات خود را حفظ کرده است.

با پیروزی انقلاب اسلامی، سطح دشمنی‌ها و تنوع تهدیدها با ایران و ایرانی دوچندان شد. انقلاب اسلامی اساساً ماهیت ضدسلطه و ضداستکباری دارد و همین مسئله منافع ملی ایران اسلامی را در تضاد با منافع استکباری قرار داده و همین تضاد نیز سطح و حجم دشمنی‌ها را علیه ایران افزایش داده است. در سال‌های اخیر نیز عمده این تهدیدها به دلیل ترس دشمن

مجتبی پاشایی

دکتری جامعه‌شناسی سیاسی

واژه «globalization» به مثابه یکی از پربسامدترین واژگان رشته‌های علوم انسانی، گاهی به جهانی شدن و گاهی دیگر به جهانی سازی ترجمه شده است. بر همین مبنای بسیاری از افراد و حتی برخی از پژوهشگران با برقراری رابطه ترادف بین این دو مفهوم، تفاوت خاصی بین آن دو قائل نبوده و در گفت‌وگوها و یادداشت‌های خود، هر یک از آن دو را که بخواهند، بدون هیچ درنگی به کار می‌گیرند. این در حالی است که این دو مفهوم بار معنایی متفاوت داشته و هر یک کاربرد جداگانه‌ای دارند. به این صورت که مفهوم جهانی شدن از سوی طرفداران گلوبالیزیشن و جهانی سازی عمدتاً از ناحیه مخالفان آن استفاده می‌شود. در ادامه بحث، آوردن استدلال موافقان و مخالفان گلوبالیزیشن، معنای اصلی این دو مفهوم را بهتر متبادر می‌کند.

دیدگاه موافقان

مفهوم جهانی شدن که غالباً طرفداران globalization به کار می‌گیرند، نوعی توصیه و تجویز الزام‌آور را به همراه دارد؛ به این معنا که اگر جامعه‌ای خواهان رفاه شهروندان باشد، باید جهانی شدن را بپذیرد و به مقتضیات آن که عمدتاً مسودمند هستند، گردن نهد. از این منظر، جهانی شدن، شأنی خودجوش و ضرورتی تاریخی دارد و دگرگونی‌های کنونی ناشی از جهانی شدن، ادامه طبیعی تحولات کلان تاریخ بشری است. به بیان دیگر، طبق نظر موافقان، همان‌طور که در

طول تاریخ و طی دگرگونی‌هایی، جوامع کشاورزی به جوامع صنعتی تبدیل شدند، حال نیز انقلاب در عرصه اطلاعات و ارتباطات، به شکل گیری دهکده جهانی و در نتیجه تحقق گلوبالیزیشن منجر شده است. بنابراین، بر اساس نظر طرفداران این دیدگاه، جهانی شدن برنامه‌ای از پیش تعیین شده نیست که کشور یا کشورهای خاصی آن را طراحی کرده باشند، بلکه فرآیندی است خودجوش و سازگار با مقتضیات زمان، که جوامع امروزی را گریزی از پذیرش آن نیست. این دسته از افراد با رویکرد توجیهی معتقدند، دنیای غرب به پشتوانه ابزارهای نیرومند مادی و تکنولوژیک، بهتر از دیگر جوامع توانسته است ارزش‌های خود را به دیگران بقبولاند و از این رهگذر توانسته است در بهره‌مندی از فرصت‌های جهانی شدن، از جمله هدایت کشورها به توسعه اقتصادی و دموکراسی، پیشگام باشد. از دیگر دلایل مطلوبیت و مزایای جهانی شدن از منظر طرفداران این دیدگاه می‌توان به سوادری، همچون ارتقای آگاهسازی انسان‌ها در پرتو دسترسی گسترده و آزادانه به اطلاعات، بهبود درک متقابل فرهنگ‌ها و تمدن‌ها از همدیگر، حذف موانع دولتی، نژادی، فرهنگی برای جابه‌جایی کالا و مهاجرت‌های بین‌المللی، پیدایش یک جامعه فراصنعتی، اطلاعاتی، رفاهی با نظم نوین جهانی اشاره کرد.

دیدگاه مخالفان

مخالفان گلوبالیزیشن به جای مفهوم جهانی شدن، مایلند از مفهوم جهانی سازی استفاده کنند. در این معنا، گلوبالیزیشن طریقی است که کشورهای قدرتمند دنیا، به ویژه کشور آمریکا تدوین کرده‌اند و هدف آنها ادامه سلطه اقتصادی، سیاسی و نظامی بر دیگر کشورهای

جهان است. بر این اساس، از نگاه این دسته از افراد، جهانی سازی بیش از آنکه طبیعی و خودجوش باشد، طراحی و ساخته ذهن و اراده‌های خاص است که در صدد هستند الگوهای زندگی غربی، به ویژه زندگی آمریکایی را ترویج کنند، لذا بر سایر کشورها لازم است برای حفظ ارزش‌ها و هویت خود در مقابل این سلطه ایستادگی کرده و اجازه ندهند با جهانی سازی، فرهنگ و ارزش‌های‌شان در نظام سرمایه‌داری غرب بلعیده شود. منطبق بر همین نگاه، برخی از افراد به جای آنکه گلوبالیزیشن را مرحله‌ای تاریخی که به صورت طبیعی و خودجوش محقق شده باشد، مرحله تازه‌ای از امپریالیسم قلمداد می‌کنند که به اقتضای شرایط جهانی، جامه جدیدی بر تن کرده است. افزون بر آنچه گفته شد، طرفداران این دیدگاه استدلال می‌کنند که جهانی سازی موجب طرد و نفی ارزش‌ها، فرهنگ‌ها و آرمان‌های نژادی جوامع گوناگون شده است، کشاورزی و اقتصاد بومی جوامع توسعه نیافته و در حال توسعه را نابود و ضمن محدودسازی و تضعیف حاکمیت دولت‌ها، آنها را به پیروی اجبارآمیز از قواعد حاکم بر نظام بین‌الملل واداشته و تصمیم‌سازی در عرصه حیاتی کشورها را به قدرت‌های با نفوذ خارجی واگذار کرده است. خلاصه آنکه از سرور ادبیات مخالفان گلوبالیزیشن چنین برمی‌آید که این مفهوم بیش از آنکه هم معنای جهانی شدن باشد، مترادف جهانی سازی و غربی شدن است.

نتیجه‌گیری

بنابر آنچه گفته شد، گلوبالیزیشن موافقان و مخالفانی دارد که هر یک برای اثبات دیدگاه خود دلایلی را اقامه کرده‌اند. این نوشتار بیش از آنکه همگام

با موافقان گلوبالیزیشن آن را ضرورتی تاریخی و خودجوش بداند یا همسو با مخالفان، گلوبالیزیشن را پروژه‌ای برنامه‌ریزی شده و تحمیلی در نظر بگیرد، با نگاهی واقع‌گرایانه آن را پدیده‌ای فرض می‌گیرد که با روندی روبه‌رشد و توقف‌ناپذیر، خود را پیش‌روی جوامع امروزی قرار داده است و همراه با فرصت‌ها و تهدیدهایی که به همراه دارد، دست هر جامعه‌ای را بر حسب استعدادهایش در بهره‌مند شدن از مزایای خود باز گذاشته است. ضمن آنکه شتاب‌زدگی‌های غیرقابل توجیه و اقدامات غیرکارشناسانه در برخورد با این پدیده می‌تواند آسیب‌های بسیاری را متوجه آن جوامع بکند. بالطبع، رخداد گلوبالیزیشن، کشور جمهوری اسلامی ایران را مانند هر کشور دیگری با فرصت‌ها و تهدیدهای بسیار روبه‌رو کرده است. از مجموعه اقداماتی که جمهوری اسلامی را قادر خواهد کرد تا ضمن برخورداری از فرصت‌های گلوبالیزیشن، تا حدود زیادی از آسیب‌های آن در امان بماند، می‌توان به شناخت کامل ابعاد جهانی شدن و اتخاذ استراتژی‌های متناسب با آن در عرصه‌های گوناگون سیاسی، فرهنگی و اجتماعی از جمله راهبرد رسانه‌ای مناسب برای معرفی و اشاعه عناصر فرهنگی و هویتی ایران، تقویت نمادهای ملی و فرهنگی در متون و نظامات آموزشی، عنایت ویژه به فرآیند و مؤلفه‌های تربیتی و جامعه‌پذیری در کشور اشاره کرد. در این راستا سرلوحه قرار دادن و جامه عمل پوشاندن به بیانات رهبر معظم انقلاب در مواجهه با جهان جدید از جمله اقتصاد مقاومتی، جهاد تبیین، خنثی‌سازی و مقابله با جنگ شناختی و... می‌تواند ضمن بهره‌برداری از مزایای دهکده جهانی، سلامت هر چه بیشتر نظام اسلامی را در مواجهه با آسیب‌های آن تضمین کند.

آفاق

چهره پنهان سیاست - ۱۰۱

برنتابیدن تفکر انقلاب

تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر غربی قرار گرفت. برای مقابله با اسلام سیاسی منبعث از اندیشه‌های ناب اسلامی و اندیشه‌های امام خمینی (ره) به اسلام سکولار، اسلام لیبرال و در یک کلام اسلام آمریکایی متوسل شدند. بنابراین، ایجاد و توسعه اندیشه‌های متفاوت، مخالف و معارض با اسلام ناب اسلامی در اولویت برنامه‌های سازمان‌های وابسته به سیا قرار گرفت. آنها این راه را در دوران جنگ سرد و با توسل به اندیشه چپ‌گرای غیر کمونیستی برای مقابله با اندیشه کمونیسم آزموده بودند. نکته درس آموز از نفوذ در این اظهار نظر «آرتور شینتسلر» تاریخ‌نگار آمریکایی است که خود در تولید بنیاد تئوریک مزبور مشارکت داشت. وی می‌گوید تز چپ‌گرایی غیر کمونیستی به سفارش نهادهای امنیتی آمریکا و از سوی آیزایا برلین، جرج کنان، نیکلاس ناباکوف، اورل هاری هایمن و خودش طراحی شده است. (همان: ۱۳۴)

از این رو، روند ارتباط با روشنفکران و سازماندهی آنها و هم‌جهت کردن آنها با راهبرد آمریکا و غرب در ایران در سال‌های پس از جنگ تحمیلی، به ویژه دوران ریاست جمهوری کلینتون به بعد ابعاد بسیار وسیعی گرفته است. مهم‌ترین وجه این رویکرد، تلاش برای ایجاد همگرایی استراتژیک میان روشنفکران سکولار با منورالفکران مذهبی بود که به نظر می‌رسد به موفقیت‌های نسبی هم دست یافتند.

سیامک باقری

دکترای علوم سیاسی

نفوذ فکری و معرفتی پس از جنگ سرد و فروپاشی کمونیسم بلافاصله مکتب اسلام را هدف قرار داد. به ویژه جاذبه‌ای که اسلام پس از انقلاب اسلامی در میان جوامع، از جمله غرب پیدا کرد، پروژه نفوذ و دگرگون‌سازی اسلام سیاسی از شدت و حدت بیشتری برخوردار شد. استاد شهید مطهری در این زمینه سخن ارزنده‌ای دارد که در این جا به آن اکتفا می‌شود. او در بررسی نهضت‌ها می‌گوید: «هنگامی که یک نهضت اجتماعی اوج می‌گیرد و جاذبه پیدامی‌کند و مکتب‌های دیگر را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد، پیروان مکتب‌های دیگر برای رخنه کردن در آن مکتب و پوسنایدن آن از درون، اندیشه‌های بیگانه را که با روح آن مکتب مغایرت دارد، وارد آن مکتب می‌کنند و آن مکتب را به این ترتیب از اثر و خاصیت می‌اندازند و یا کم اثر می‌کنند. نفوذ و نشر اندیشه‌های بیگانه خطری است که کیان اسلام را تهدید می‌کند.» (مطهری، ۱۳۶۶: ۹۲-۹۰)

ظهور انقلاب اسلامی که به اعتراف استراتژیست‌های غربی اندیشه‌های آن جاذبه فوق‌العاده‌ای دارد، باید از همان ابتدا مهار می‌شد؛ از این رو سیاست‌های مهار نفوذ تفکر انقلابی در دستور کار دستگاه‌های

تبیین

جنگ روایت‌ها و جهاد تبیین - ۶۴

حاکمیت دین

امیر قلی‌زاده

کارشناس فرهنگی

یکی دیگر از موضوعات مهم نیازمند تبیین همه‌جانبه، بحث «حاکمیت دین» در عرصه‌های گوناگون زندگی است. اندیشه و فکر تشکیل حاکمیت جهانی و دینی از گزینه‌هایی است که همه شریاع در صدد تبیین اصول و ساختار آن بوده و به صورت جدی روی آن فعالیت می‌کنند. دین اسلام تنها دینی است که توحید واقعی و حقیقی را تبلیغ می‌کند، در حالی که یهودیت با تحریف و تغییر احکام شریعت حضرت موسی(ع) و مسیحیت نیز بسا ترک شریعت حضرت عیسی(ع) از توحید دور افتاده و در ردیف مشرکان درآمده‌اند، در نتیجه از اداره زندگی فردی و اجتماعی انسان عاجز هستند. دین اسلام به عنوان آخرین دین الهی، ضمن تصدیق تورات و انجیل اصلی، ناسخ احکام و آموزه‌های آنها بوده و برخی را حذف و برخی دیگر را تکمیل کرده است. در واقع، ظرفیت اعتبار شریاع دیگر با ظهور اسلام پایان پذیرفته و دین اسلام تنها دینی است که می‌تواند در همه عرصه‌های زندگی جهان حاکم شده و زندگی انسان را در ابعاد گوناگون اداره کند. یکی از عرصه‌های مهم نیاز به تبیین و آگاهی‌بخشی در بین آحاد جامعه دگرگیری تمدن مادی غرب با اسلام به موضوع نگرش به دین و عرصه‌های دخالت آن در زندگی بشر باز می‌گردد که آنها سعی دارند دین را به یک موضوع فردی تنزل دهند و به دنبال هوای نفسانی در سایر عرصه‌های بشری باشند. رهبر معظم

سیاست نامه

سیدعبدالحسین لاری - ۲۸

شناخت متفاوت از ظلم و استعمار

فتح‌الله پریشان

دبیر گروه اندیشه

در شماره گذشته ذیل اختلاف در بینش سیاسی - اجتماعی علما به منزله یکی از علل تفاوت مواضع علمای دوره مشروطه، به تفاوت رجال‌شناسی آنها اشاره کردیم. حال سایر امور و عواملی را که اختلاف در بینش سیاسی - اجتماعی علما را متجلی می‌کند، بررسی می‌کنیم.

الف - تفاوت در شناخت میزان کتبی و کیفی ظلم: در اینکه خاندان قاجار سلسله‌ای مستبد بودند، شکی نیست و به نظر نمی‌رسد هیچ‌یک از علمای عصر مشروطه آنها را عادل دانسته باشند، اما در میزان شناخت کتبی و کیفی ظلم بین علما، اختلاف وجود دارد؛ برای نمونه، در مرکز ایران به دلیل وجود قدرت مرکزی و کنترل آن از جانب علما، ظلم و ستم قاجار چندان نمود نداشت و در واقع، حاکمیت به دلیل پروای از علما یا حفظ برخی مصالح، چندان ظلم را علنی نمی‌کرد. از این رو، مردم و علما ظلم کمتری از جانب آنها احساس می‌کردند؛ اما در شهرهای دیگر، به ویژه شهرهای دورتر از مرکز، مانند اصفهان و فارس و خراسان، که در آنها والی از سوی شاه حکومت می‌کرد، به دلیل دوری از مرکز و اینکه خود را آزاد و رها می‌دیدند، در ظلم و ستم آنان از کف داده و آنچنان بر رعیت ظلم و ستم روا می‌داشتند که ددمنشی آنها بر سر زبان‌ها بود. سید لاری با مشاهده ظلم بی‌حد و حصر قوامیان در ولایت فارس بر آنان قیام کرد.

ب - تفاوت در شناخت میزان و عمق نفوذ استعمار: بی‌شک، شناخت همه علما درباره نفوذ استعمار یکسان نبود. برخی حرکت خزنه استعمار برای تسلط بر اقتصاد، فرهنگ و سیاست کشور را به خوبی درک می‌کردند. آنها می‌دیدند که استعمار در صدد دست درازی به ذخایر و منابع ملی است تا از این راه کشور را از درون تهی کرده و برای همیشه محتاج به خود نگاه دارند.

حاج ملاحلی کنی در نامه‌ای به ناصرالدین شاه درباره قرارداد «رویتسر»، خطر نفوذ استعمار و غرب‌زدگی را به شاه گوشزد کرد و از او خواست باینان واسطه‌های تسلط استعمار را از دستگاه دور کند.^(۱)

ج - تفاوت در شناخت غرب‌گرایی (اولویت‌دهی در تحدید استبداد یا دفع غرب‌گرایی): شکی نیست که علمای دین‌مدار ششیمه نه به استبداد حاکم بر ایران آن عصر رضایت داشتند و نه می‌توانستند در قبال غرب‌مآبی و استعمار غرب بی‌تفاوت بمانند. سلطنت مطلقه و ستمگری‌های سلاطین و نیز تعالیم غربی از نقطه نظر اجتهاد دینی تمامی فقها، قابل پذیرش نبود. در این میان، تشخیص عالمان نسبت به شدت و ضعف استبداد و هجمه فرهنگی غرب‌باوران موجب تفاوت اهتمام آنان نسبت به آن دو می‌گشت. قیام علما انگیزه عدالت‌خواهی و رفع ظلم داشت و پذیرش مشروطه نیز با این تفسیر صورت گرفت.

در این بین، برخی فقها چون مشروطه را از یک سو، در مقابل استبداد و ظلم سلاطین قاجار تصور می‌کردند و از سوی دیگر، نفوذ غرب‌مآبان را چندان قوی و مهم نمی‌دانستند، نظرشان بر آن بود که پس از استحکام اساس مشروطیت، می‌توانند این‌س عده قلیل را از صحنه سیاسی خارج کنند.^(۲) در مقابل، عالمان دیگری مسئله «غرب‌گرایی» را در درجه اول اهمیت قرار داده بودند. منابع در دفتر تشریه موجود است.

تقویم انقلاب

هدف دولت
تحقق ارزش‌هاسید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

تقویم تاریخی انقلاب اسلامی در نیمه دوم سال ۱۳۶۰ بر اساس نظریه‌ای که رهبر معظم انقلاب، حضرت امام خامنه‌ای ارائه دادند، رقم می‌خورد و آن، اینکه سیر تکاملی انقلاب اسلامی در پنج مرحله تحقق‌یافتی است. این مراحل عبارتند از: «ایجاد انقلاب اسلامی، تأسیس نظام اسلامی، تشکیل دولت اسلامی، ایجاد کشورهای اسلامی و در نهایت تشکیل تمدن اسلامی.» گفتنی است، از نیمه دوم سال ۱۳۶۰، روند تاریخی به سرآغاز مرحله سوم، یعنی ایجاد دولت اسلامی رسیده بود. در شش ماهه دوم سال ۱۳۶۰ نصرت الهی یکی پس از دیگری نمایان شد و در تمامی ابعاد، دشمنان انقلاب اسلامی به عقب رانده شدند و با انتخابات ریاست‌جمهوری با آرای بسالا و معرفی دولت با همان ترکیبی که شهید رجایی و شهید باهنر سامان داده بودند و هماهنگی خیلی خوب بین قوای مسلح در جبهه‌های جنگ آینده جدیدی را نوید می‌داد. این دوره را می‌توان دوران تثبیت انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی نامید؛ چون نشانه‌هایی داشت: از جمله اینکه ضریب امنیتی در تمام سطوح جامعه رو به افزایش بود و نیروهای امنیتی انقلاب پس از یک درگیری خونین در نیمه اول سال ۱۳۶۰ که کشمکش‌ها پایان داده بودند و هر یک از ارگان‌ها جایگاه سازمانی و مأموریتی خود را به دست آورده بودند. به عبارتی، روال عادی جاری و سازاری شده بود و تمام امور و اداره کشور در سایه رهبری امام راحل و ریاست‌جمهوری محبوب ملت قرار داشت که یک سلسله اصول و ارکان دائمی ادامه پیدا کرد؛ به گونه‌ای که موقعیت نظام جمهوری اسلامی در عرصه داخلی و بین‌المللی را دوام و قوام بخشید. برای ورود به بحث روند تاریخی دوران تثبیت نظام جمهوری اسلامی ذکر چند نکته مهم ضروری است:

۱- مفهوم دولت از زوایا و مکاتب گوناگون تعریف شده است. از منظر فقهای اسلام، «دولت» به طور کلی عبارت است از یک نظام سیاسی یکپارچه با هویت معنوی مشخص بر مبنای مردم معین و سرزمین مشخص. به عبارت دیگر، نظام واحدی است که در سایه آن مردم زندگی می‌کنند و اداره آن نظام را، قدرت یا حکومتی به عنوان امانت عهددار است.

۲- در تعریف اسلامی بودن دولت توجه به ماهیت دولت است که از دیدگاه رهبر معظم انقلاب دو رکن مهم دارد: یکی مدیران صالح و اصولگرا و دیگری سازوکار مناسب با مدل‌های کارآمد دینی. با توجه به این دو رکن تشکیل دولت اسلامی به معنای حقیقی شکل‌گیری رفتار دولتمردان به گونه اسلامی است. واضح است که منظور از دولت اسلامی صرفاً کابینه و وزیران نیست.

۳- کسی که در مقام حاکم اسلامی در رأس هرم قدرت قرار می‌گیرد، یک سلسله شرایط و صفاتی دارد که او را از دیگران متمایز می‌کند. یکی از فرق‌های اساسی حکومت اسلامی با سایر اشکال حکومتی در تمایز بین ویژگی‌های رهبری این حکومت‌هاست. کسی که در رأس این قدرت قرار می‌گیرد، کلیه ابزارهای قدرت را در اختیار دارد تا با سهولت بیشتری تمامی امکانات اقتصادی، سیاسی، نظامی، قضایی، فرهنگی و اجتماعی را در جهت حاکمیت حکم الهی به کار گیرد که اولین گام در تحقق ارزش‌های اسلامی در جامعه است.

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

یکی از پرسشهای مهم در زندگی سیاسی حضرت امام(ره) این بود که آیا حضرت امام(ره) با مفهومی به نام تحزب و شکل‌گیری احزاب و گروه‌های سیاسی گوناگون موافق هستند یا خیر؟ پاسخ این پرسش را می‌توان در کلام و مرام حضرت امام(ره) دنبال کرد. حضرت امام(ره) در سال ۱۳۶۷ آنگاه که مجمع روحانیون مبارز به تازگی از جامعه روحانیت مبارز جدا شده و تشکیلات سیاسی جدیدی را راهاندازی کرده است، از این اقدام حمایت کرده و اعلام می‌دارند: «تشکل جدید مفهومی است که از راه‌اندازی اختلاف در جامعه را امری طبیعی دانسته و می‌فرماید: «کتاب‌های فقهای بزرگوار اسلام پر است از اختلاف نظر‌ها و سلیقه‌ها و برداشت‌ها در زمینه‌های مختلف نظامی، فرهنگی و سیاسی و اقتصادی و عبادی، تا آنجا که در مسائلی که ادعای اجماع شده است، قول و یا اقوال مخالف وجود دارد و حتی در مسائل اجتماعی هم ممکن است قول خلاف پیدا شود، از اختلاف اخباری‌ها و اصولی‌ها بگذریم. از آنجا که در گذشته این اختلافات در محیط درس و بحث و مدرسه محصور بود و فقط در کتاب‌های علمی آن هم عربی ضبط می‌گردید، قهراً توده‌های مردم از آن بی‌خبر بودند و اگر با خبر

موافق کثرت

مروری بر نگرش حضرت امام(ره) در مواجهه با شکل‌گیری احزاب سیاسی

هم می‌شدند، تعقیب این مسائل برای‌شان حاذبه‌ای نداشت. حال آیا می‌توان تصور نمود که چون فقها با یکدیگر اختلاف نظر داشته‌اند، نوعی‌الله خلاف حق و خلاف دین خدا عمل کرده‌اند؟ هرگز.»

امام(ره) به خوبی با احوال جوامع بشری آشنا بودند و اختلاف دیدگاه و نکت‌های سیاسی را پذیرفته بودند و این طور نبود که از نگاه ایشان جامعه باید یک‌دست و یک‌صدا بوده و هیچ صدای مخالفی شنیده نشود. حضرت امام(ره) اعتقاد داشتند این کثرت، هم در جامعه وجود دارد و هم به سود و مصلحت جامعه است. البته اختلافات تا جایی مفید است که آثار منفی به بار نیاورد و به اصول صدمه نزنند. بنابراین، ایشان تأکید دارند: «شما باید توجه داشته باشید تا زمانی که اختلاف و موضوع‌گیری‌ها در حریم مسائل مذکور است، تهدیدی متوجه انقلاب نیست. اختلاف اگر زیربنایی و اصولی شد، موجب سستی نظام می‌شود و این مسئله روشن است که بین افراد و جناح‌های موجود وابسته به انقلاب شکل اختلاف هم باشد، صرفاً سیاسی است ولو اینکه شکر عقیدتی به آن داده شود.»

اما ملاحظاتی در این میان مانع حمایت قاطع ایشان از تحزب بود. امام(ره) از پیشینه تحزب در کشور آگاه بودند و به خوبی حوادث تلخ مشروطه را رصد کرده بودند. ایشان می‌دانستند که چگونه نهضت عدالت‌خواهی ملت ایران با محوریت علما و مراجع

عظام تقلید به وسیله همین احزاب سیاسی انحرافی دچار انحطاط شد و به روی کار آمدن حکومت استبدادی رضاخانی انجامید! امام عملکرد احزاب وابسته به بیگانه را در ماجرای نهضت ملی شدن صنعت نفت از نزدیک مشاهده کرده بودند و به یاد داشتند که این اختلافات منفعت طلبانه احزاب سیاسی بود که به خانه‌نشینی رهبران جریان مذهبی نهضت و افول پستوانه مردمی آن منجر شده و حاصل آن پیروزی کودتاگران در ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بود. همین دو تجربه تلخ کافی بود که حضرت امام(ره) این چنین بفرمایند: «دست‌های خیانتکار، گروه‌های مختلف درست نکنند. گروه‌های مختلف اسباب تفرقه می‌شود؛ رشد سیاسی نیست. در صدر مشروطیت هم با ایجاد گروه‌های مختلف نگذاشتند که مشروطه به ثمر خودش برسد. آن را بر خلاف مسیر خودش راندند. امروز هم همان شیاطین، همان‌ها که مخالف با این نهضت بودند، می‌خواهند نگذارند.»

از نگاه امام(ره) تولد ده‌ها حزب در زمانی کوتاه، نه تنها اقدامی در راستای توسعه سیاسی و گسترش آزادی نیست؛ بلکه چیزی جز واپس‌گرایی و ارتجاع نبوده و مانع پیشبرد انقلاب خواهد شد. اتفاقی که در دوران مشروطه نیز موجب شکست نهضت ملت شد. امام(ره) این سبک از تحزب را بازی کودکانه‌ای می‌دانند که غرب برای به انحراف کشاندن انقلاب اسلامی طراحی کرده است، و گر نه از نگاه ایشان غرب خود مشغول این

حزب‌بازی‌ها نیست! امام در جمع استادان دانشگاه تهران که به دیدار ایشان به قم رفته بودند، چنین گلایه می‌کنند: «دوست تا گروه در اینجا پیدا می‌شود. هر چه گروه‌ها هم زیادتر می‌شوند اختلافات زیادتر می‌شود. اصل حزب بازی را، به نظر من که در صدر مشروطیت حزب را در ایران درست کردند، حزب بازی را برای همین درست کردند که نگذارند این ملت با هم آشتی کنند. برای اینکه، حزب را می‌دیدند که اینجا بنای اینها این است که وقتی این حزب شد حزب عدالت و آن حزب شد حزب دموکرات که در صدر مشروطه بوده، اینها با هم دشمنند. این برای آن می‌زند، این برای آن می‌زند. احزاب در خارج این جور نیستند. اگر نمایش بدهند که این جور هستند برای اینکه کلاه سر ما بگذارند. اگر نمایش بدهند که اینها اختلاف دارند، اختلاف اساسی ندارند. اینها کلاه سر ما می‌خواهند بگذارند تا ما اختلاف پیدا بکنیم. مثل یک بچه‌ای ما را حساب می‌کنند که یک توپ می‌اندازند میدان که سرگرم کنند مردم را.»

این یادآوری و بازخوانی مشروطه تنها به حوادث سال ۱۳۶۰-۱۳۵۸ مربوط نبود، بلکه سال‌ها بعد پس از ایجاد اختلاف بین جریان‌های خط امام نیز ایشان حوادث تلخ مشروطه را اینگونه یادآوری کردند: «باید ایران بدانند که دست‌هایی الان در کار است که حتی بین خانه‌ها اختلاف بیندازد. در یک خانه بین افراد اختلاف بیندازد. ما باید از تاریخ عبرت بگیریم و این تاریخ در زمان مشروطه این طور بود. در زمان مشروطه آنهایی که می‌خواستند ایران را نگذارند به یک سامانی برسد و چماق استبداد تا آخر باقی بماند، این افراد، دست‌جات، احزاب اختلاف انداختند، حتی آنهایی که آن وقت بودند می‌گفتند که در یک خانه بین برادر با برادر، پدر و پسر اختلاف بود، یک دسته مستبد، یک دسته مشروطه. این اختلاف موجب شد که نتوانست مشروطه آن طوری که علمای اسلام می‌خواستند تحقق پیدا بکند. بعد هم این اختلافات موجب شد که یک دسته از آن غریزدها به صورت مشروطه بر این ملت تحمیل کنند و دیدید که چه شد.»

عملکرد احزاب در ماه‌های آغازین انقلاب نیز بر این بدبینی افزود و همین تجربیات تاریخی عاملی بود که امام(ره) به عملکرد احزاب چندان خوشبین نباشند؛ اما این به معنای آن نبود که امام(ره) به فعالیت احزاب اعتقاد نداشتند؛ بلکه امام برای آنکه با آسیب‌های گذشته مواجه نشوند، به آنان توصیه‌هایی داشتند و از گرداندن احزاب می‌خواستند که به این توصیه‌ها توجه‌کنند.

حافظه

جزیره بردگان

مروری بر اشغالگری و چپاول سنگال به دست استعمارگران پرتغالی

«گوره» جزیره‌ای در سنگال است که سالیان متمادی مأمنی برای تاجران برده بوده است. در دوران جدید، اولین بار پرتغالی‌ها در سال ۱۴۴۴ میلادی، با ورود به گوره در این جزیره مستقر شدند. بعدها در سال ۱۶۱۷، جزیره گوره تحت سیطره استعمارگران هلندی درآمد و به یک ایستگاه بین راهی برای کشتی‌های هلندی تبدیل شد که بین ساحل طلا (کشور) غنای فعلی) و هند در رفت‌وآمد بودند.

جزیره گوره به دلیل موقعیت جغرافیایی و نزدیکی به قاره آمریکا در عصر برده‌داری به مهم‌ترین مرکز صدور و انتقال برده تبدیل شد؛ به گونه‌ای که طی مدت ۳۵۰ سال، حدود ۲۰ میلیون نفر از محرومان سیاه‌پوست آفریقا به عنوان برده از این جزیره راهی دنیای نو در قاره آمریکا شدند تا به قول رئیس‌جمهور سنگال با خون خود مزارع کشورهای مرفه‌تر را آبیاری کنند!

در جزیره گوره، آنچه بیش از همه این آثار جلب توجه می‌کند، خانه بردگان است. اولین خانه بردگان در گوره در سال ۱۵۳۶، به دست پرتغالی‌ها ساخته شده است که از آن برای آمادسازی انتقال برده‌ها به قاره آمریکا استفاده می‌شد. خانه بردگانی که امروز در گوره به موزه تبدیل شده و توریست‌ها از آن بازدید می‌کنند، سال ۱۷۷۶، به دست هلندی‌ها ساخته شده

بیرون می‌رفتند. البته در این خانه جای مردان، زنان و کودکان از یکدیگر جدا بود و وضعیت بد بهداشتی و شیوع بیماری‌ها بسیاری از آنان را در مدت حضور در این خانه که سه ماه طول می‌کشید، از پای در می‌آورد که مجموع آن به رقم ۶ میلیون نفر می‌رسد؛ به علاوه در این محل تاجران برده، فقط طالب بردگان مرد چاق و تنومند، بالای ۶۰ کیلوگرم و زنان برده زیبا بودند.

این امر باعث می‌شده تا بسیاری از بردگان که واجد این شرایط نبوده‌اند، بدون اینکه آزاد شوند تا مدت‌ها در این وضعیت تلخ باقی بمانند؛ افزون بر این، جداکردن زنان و مردان و کودکان از یکدیگر باعث می‌شد هنگام انتقال آنان به دنیای جدید، برای همیشه بین پدران و مادران و فرزندان جدایی بیفتد و هر کدام به نقطه دور از دیگری بروند.

دهلیز

تجویز سلطنت!

نگاهی به دست‌نشانده بودن رژیم دیکتاتوری پهلوی

خاندان دست‌نشانده پهلوی همواره سایه حمایت بیگانگان را بر سر خود حس می‌کردند و همین امر موجب شده بود تا با همه توان در خدمت اربابانشان باشند. این درویش‌گویی کافی بود تا بیگانگان نیز حمایت همه‌جانبه خود از سلطنت مطلقه پهلوی و شاه دیکتاتور را استمرار بخشند و حتی تقویت کنند! حتی آنهایی هم که مدعی پرچمداری حقوق بشر و دموکراسی بودند، در این مورد ترجیح‌شان حمایت تمام‌قد از دیکتاتوری بود. انگلیس سلطنت‌را مناسب‌ترین حکومت برای ایران می‌دانند؛ به گونه‌ای که «حسین فردوست» یار غار محمدرضا پهلوی در کتاب خاطرات خود می‌گوید: «در سال ۱۳۵۷ وضع محمدرضا کاملاً محکم به نظر می‌رسید. او به پشتیبانی غرب، و به ویژه آمریکا و انگلستان اطمینان داشت و روس‌ها نیز وجود او را پذیرفته و روابط حسنه‌ای ایجاد کرده بودند. از ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا سال ۱۳۵۷ محمدرضا به خواست آمریکا دیکتاتور بلامنازع ایران بود و آمریکایی‌ها نیز از او توقعی جز این نداشتند. توضیح داده‌ام که انگلیسی‌ها سلطنت را برای وضع ژئوپلیتیک ایران مناسب‌ترین سیستم حکومتی می‌دانستند. این تحلیل است که بارها، حتی قبل از تشکیل «دفتر ویژه اطلاعات»، یا از خود انگلیسی‌ها یا از ایرانیان وابسته به انگلیس شنیده‌ام. اساس این تحلیل این بود که برای ایران با بیش از ۲۲۰۰ کیلومتر مرز مشترک با شوروی و با توجه به تاریخ و سنت‌های ایرانی، سلطنت بهترین نوع حکومت

محزون نباش، خدا با ما است

گفتاری از حجت الاسلام و المسلمین سید حسین هاشمی نژاد

قومش گفتند ما به بن بست رسیده ایم، اگر جلو برویم غرق می شویم و اگر برگردیم فرعونیان ما را می کشند. موسی (ع) گفت: «كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ» رب من تأکیداً با من است، پس ما را هدایت می کند... پیامبر اکرم (ص) در غار به مصاحب خودشان فرمودند: «لَا تَحْزَنَنَّ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا» محزون نباش، تأکیداً خدا با ما است. کلیم الله اول خود و بعد خدا را دید. حبیب الله اول خدا و بعد خود را دید. لذا کلیم الله وقتی گرفتار می شود، دستش را رو به خداوند بلند می کند... امام علی بن موسی الرضا (ع) می فرمودند: «هر کسی که می خواهد قوی ترین مردم باشد باید به خدا توکل کند.» کسی که به خدا توکل می کند، از کسی که پست و مقام دارد، قوی تر است. چون تمام اینها فرو می ریزد؛ ولی خدا زوالناپذیر است. در جای دیگر امام رضا (ع) می فرمایند: وقتی جناب یوسف (ع) در زندان برای آن دو نفر تعبیر خواب کردند، یکی از آنها ظرف نانی روی سرش بود و پرنده ها آن نان ها را بر می داشتند و دیگری

امام رضا (ع) می فرمایند: «هر کسی می خواهد در همه کره زمین غنی تر باشد، به خدای تعالی توکل کند.» «لَا مُؤْتَرٌ فِي الْوُجُودِ إِلَّا اللَّهُ»؛ تمام قدرت های بشری زوال پذیرند. گاهی انسان به ثروتش تکیه می دهد، آنقدر مال و اموال انباشته می کند و از روی غفلت به فرزندش می گوید ذخیره کرده ام! غافل از اینکه در یک شب تمام این ثروت به باد می رود. گاهی بعضی افراد تکیه شان به پست و مقامشان است. غافل از اینکه مقام هم در یک لحظه فرو می ریزد. امام جواد (ع) می فرمایند: «اعتماد به خدا بهای رسیدن به هر چیز گرانبهایی است و نردبان رسیدن به هر مقام رفیع و بلند است. به شرطی که البته بالله باشد.» مرحوم آیت الله آقا مجتبی قزوینی می فرمودند: «اگر یک صندوق جواهر قیمتی کنار حجره من باشد، من اعتمادم به خدا از صندوق پر از جواهر بیشتر است. دو آیه در قرآن هست که می فرماید: حضرت موسی (ع) وقتی به دریا رسید،

مکتب

شناختن دشمن و ظلم به خودمان

سید محسن حجازی

کارشناس علوم دینی

خط میان حق و باطل برای کسی که آن را نمی شناسد، بسیار باریک و غیر قابل مشاهده است؛ به همین دلیل بسیاری از افراد در شناخت حق و باطل سردرگم می شوند و آنجایی که به شناخت دشمن و دوست نیاز است، کمیت شان لنگ می زند. «دشمن شناسی» هنری است که باید در آن ورزیده و متخصص شد. باید به پرسش ها و شبهاتی که ایجاد می شود، پاسخ مناسب داد و در پیدا کردن راه دچار وقفه و تعلل نشد. آیات و روایات اسلامی در این زمینه بسیار گفته اند. مؤمنان را به شناخت دشمن امر کرده اند.

این موضوع آنقدر گسترده است که ثلثی از قرآن به آن اختصاص داده شده است. «وَعَنِ الْأَصْنَعِ بْنِ ثَبَاتَةَ قَالَ: سَمِعْتُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (ع) يَقُولُ ذَلَّ الْقُرْآنُ أَثَلَاثًا ثُلُثٌ فِينَا وَفِي عَدُوِّنَا وَ ثُلُثٌ سُنُّنٌ وَأَمْثَالٌ وَ ثُلُثٌ فَرَائِضٌ وَأَحْكَامٌ»؛ در مورد دشمن باید آگاهی کسب کرد، ولی دشمنی را هم باید شناخت تا رفتاری را که باعث ایجاد دشمنی می شود، انجام ندهیم. روزهایی که در حال سپری آن هستیم، جزء بدترین روزهای زندگی هر انسانی است. دشمن و دشمنی به جان انسانیت افتاده و در حال نابودی آن است. انسانیت از طرفی در حال ضربه خوردن از دشمن و از طرفی در حال ضربه خوردن از دشمنی است. اینکه برخی افراد طرفداری از دشمن می کنند، در دشمنی هایی ریشه دارد که گرفتار آن هستند. امیر المؤمنین علی (ع) می فرمایند: «من ابغضك اغراك»؛ آن کسی که دشمن دوست تو را می فریبد. (غزوات الحکم، ج ۲) دشمن خدعه و نیرنگ می کند تا دشمنی ها را ایجاد و عمیق کند و پس از آن در کنار این کار برای اهدافش اقدام می کند. آن کسی عاقل است که دشمنی نکند و حق را قبول کند و دلش را برای حضور دوست و دوستی آماده کند. این شناختن و جست وجو نکردن و به دنبال فهم دوستی و دشمنی نرفتن خودش دشمنی ایجاد می کند. گاهی اوقات در دل مان نفرتی ریشه می گیرد به دلیل نفهمیدن حقیقت و اشتباه در استدلال و ادراک. حضرت علی (ع) می فرمایند: «الناس أعداء ما جهلوا»، مردم، دشمن چیزی هستند که آن را نمی شناسند. (نهج البلاغه، ح ۱۷۲) در این بین، انسان ها با شناختن تکالیف شان بیش از آنکه به کسی ظلم کنند، به خودشان ظلم می کنند؛ زیرا دشمن روز به روز بر افراد و اقوام مختلف قدر پیدا می کند و روزی را برای مردم جهان می آورد که آرزو می کردند کاش از فرصت های شان استفاده می کردند. امیر المؤمنین (ع) می فرمایند: «إِنَّمَا سُمِّي الْعَدُوُّ عَدُوًّا لِأَنَّهُ يَعْدُو عَلَيْكَ...»؛ دشمن را به این سبب عدو نامیدند که به تو تعدی می کند. (تصنیف غرر، ص ۴۶۱) دلیل اینکه می گویم روزی دشمن به سراغ ساکتان یا کسانی می رود که نخوابند دشمن را بشناسند، این است که دشمن کارش دشمنی است و هیچ لحظه ای از دشمنی اش دست بر نمی دارد و هر روز با گروهی دشمنی می کند. اینکه دشمن دستش باز باشد برای دشمنی تا هر کسی را از سر راه خود بردارد؛ یعنی روزی هم سراغ همان ساکتان و جهال می آید و به آنان ظلم می کند. دشمن هر چه دشمنی کند، باز آرام نمی گیرد و ظلمش را گسترش می دهد. دشمن مانند غده سرطانی عمل می کند که هر قدر رشد کند، باز هم متوقف نمی شود مگر آنکه نابود شود.

آیه

خداوند راه تسلط بر اهل ایمان را بسته است

می خواهند قدرت شان و سیطره شان را بیفزایند، نمی توانند و هر روز ضعیف تر می شوند. آیا این چیزی جز امدادهای الهی و یاری مسلمانان و انسان های آزاده از جانب خداوند است؟! در قرآن کریم آمده است «کسانی که به آیات خدا کفر می ورزند و پیامبران را به ناحق می کشند و دادگستران را به قتل می رسانند، آنان را از عذابی دردناک خبر ده، آنان کسانی اند که اعمال شان در دنیا و آخرت تباه و بی اثر شده و برای شان هیچ یابوری نخواهد بود.» هنگامی که خداوند در قرآن از «حبط» اعمال کافران می فرماید و هنگامی که نیت دشمنان و نتیجه ای را که به دست آورده اند، می بینیم، چیزی جز بدبختی و نکتب نمی توانیم برای دشمنان متصور شویم. آری، دشمنان می خواستند به کجا برسند و اکنون به کجا رسیده اند. اگر اندازه یک دانه گندم عقل در سر دشمنان بود، به قصد خود و جایی که هستند، نگاه می کردند و به خداوند، قرآن و دین ناب محمدی (ص) ایمان می آوردند. به عبارتی، آنان اگر در برابر قدرت الهی و عظمت قرآن و وعده های الهی کمی متواضع شوند، حق را پیدا می کنند و از شرارت دست بر می دارند. در مقابل، اگر مقاومت مسلمانان در مبارزه متوقف نشود و با عبرت گرفتن از گذشته استحکام خود را بیشتر کند، جهان از شر کافران نجات پیدا می کند. سربازان واقعی اسلام کسانی هستند که جز خداوند از کسی نمی ترسند، در مبارزه با

سید حسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

در طول تاریخ اسلام و حتی ادیان دیگر، دشمنی با دین خدا و انسان ها وجود داشته و دارد. دشمنانی که دست شیطان از آستین آنها بیرون می آید، فرصت هایی برای خود ایجاد کرده و از نقاط ضعف مؤمنان و متدینان استفاده می کنند و آنان را مورد ظلم و ستم قرار می دهند. آنها همیشه روی ساده لوحی یا طمع بزرگان یک قوم حساب باز می کنند و می کوشند با سخنان فریبنده اعتماد آنان را جلب کنند. دشمنان طوری حق را باطل و باطل را حق جلوه می دهند که برخی مؤمنان و متدینان ستم و ظلم به برادران و خواهران دینی خود را می بینند و سکوت می کنند! همچنین با ایجاد تفرقه و دشمنی میان مردم، دور کردن آنان از حقیقت، تطمیع، تهدید و... میان ملت ها شکاف ایجاد می کنند و آنان را به جان یکدیگر می اندازند. خداوند در قرآن کریم بارها مسلمانان را به دوری از دشمن، شناخت آن و اعتماد نکردن به وعده های دروغینش امر کرده است. اینکه نباید به دشمن اعتماد کنیم و از مبارزه و جنگ با دشمن دست بکشیم و فریب وعده های او به نام صلح، دوستی و پیشرفت را بخوریم، به پیروان مراحل سخت علمی و عملی نیاز ندارد.

احکام

گزارش تخلف

پرسش: تعدادی گزارش کتبی درباره اختلاس اموال دولتی به وسیله یکی از کارمندان دریافت شده که پس از انجام تحقیقات درباره این اتهام، صحت بعضی از آن گزارش ها برای ما آشکار شده است؛ ولی هنگام تحقیق از فرد متهم خود او همه اتهامات را انکار می کند، آیا ارسال این گزارش ها به دادگاه با توجه به اینکه آبروی شخص می رود، جایز است یا خیر؟ بر فرض عدم جواز، اشخاصی که از این مسئله مطلع هستند، چه تکلیفی دارند؟

پاسخ: اگر فردی که مسئول حمایت و حفظ بیت المال و اموال دولتی است، از اختلاس آن اموال مطلع شود، از نظر شرعی و قانونی مکلف است برای احقاق حق، اطلاعات خود را در این زمینه به نهادهای مربوطه ارائه دهد و ترس از بین رفتن آبروی متهم از نظر رسمی مجوزی برای کوتاهی از احقاق حق برای حفظ بیت المال به شمار نمی آید و افراد دیگر، گزارش های خود را مستنداً به مسئولان مربوطه ارائه دهند تا ایشان بعد از تحقیق و تفتحص و اثبات مطلب، اقدام کنند.

آیت الله العظمی خامنه ای، اجوبه الاستفتانات، سؤال ۱۳۸۸

سلوک

رضایت خدا

آیت الله احمد مجتهدی تهرانی: اگر می خواهید بدانید که خدا از شما راضی هست یا نه، ببینید خودتان در ته دل از خدا راضی هستید؟ اگر راضی باشید، خدا هم از شما راضی است، حدیث داریم که شما مانند بیمار هستید و خدا مانند دکتر و طبیب. همان طور که دکتر هر چه بگوید، بیمار می پذیرد، خدا هر چه به ما داد، ما هم باید رضایت داشته باشیم، اگر در مصیبت ها و ناداری ها از خدا گله نکنیم و تسلیم خدا باشیم، یعنی اینکه ما از خدا راضی هستیم و خدا هم از ما رضایت دارد؛ اما خیلی سخت است که انسان ذره ای گله از خدا نداشته باشد....

راهنا

جهاد واجب شرعی

حجت الاسلام سید محبتی نور مفیدی: فقهای ما در بیان اقسام جهاد یکی از اقسامی که برای جهاد ذکر می کنند، جهاد دفاعی است و مرحوم صاحب جواهر و همچنین مرحوم کاشف الغطاء می گویند، جهاد برای دفع متجاوز از سلطه بر جان و ناموس مسلمین واجب است. جهاد در برابر کفاری که ترس سلطه آنها بر سرزمین اسلامی وجود دارد، واجب است. جهاد برای کسانی که وارد دارالاسلام شده اند و آنها را غصب کرده اند، واجب است برای اینکه آنها را اخراج کنند. بنابراین، این جهت هم حتماً می تواند این حق را به آنها بدهد که از خودشان دفاع کنند

نکته گرام

امیرعبداللہیان، وزیر امور خارجه: اجلاس وزرای امور خارجه کشورهاى فرمت ۳+۳ به منظور بررسی تحولات قفقاز جنوبی در تهران برگزار شد. عنوان این نشست «نوبت صلح، همکاری و پیشرفت در قفقاز جنوبی» است و می‌تواند سنگ‌بنای مسیر برقراری آرامش و پایان چالش‌ها در قفقاز جنوبی با مشارکت بازیگران درون منطقه‌ای و همسایگان باشد.

علیرضا تقوی‌نسا، تحلیلگر: تا همین چند مدت پیش، شاید کسی باور نمی‌کرد ۱۲۰ هزار صهیونیست، از ترس یک گروه کوچک فلسطینی، مانند حماس مجبور به ترک شهرهای اشغالی خود شده و آواره بیابان شوند. البته این ابتدای کار است و هنوز اتفاقات و شگفتی‌های باورنکردنی دیگری در راه خواهد بود.

سیدنظام‌الدین موسوی، نماینده مجلس: نه گرامیان! ثبت‌نام جوانان ایرانی برای دفاع در برابر رژیم دژخیم صهیونیستی، بلوف نیست. قبول ندارید؟ بروید برای نمونه فقط یک سر به مدرسه سلمان فارسی منطقه ۱۷ تهران بزنید. مدرسه‌ای با ۱۵۹ دانش‌آموز شهید که نه در بمباران شهرها، بلکه در خط مقدم جبهه‌های دفاع مقدس به شهادت رسیدند.

دیاکو حسینی، کارشناس حوزه بین‌الملل: اگر حماس یک جنبش شیعی بود، جمهوری اسلامی ایران با حمایت از آن متهم می‌شد به فرقه‌گرایی. حالا که یک جنبش سنی است، متهم شده به بی‌دراستی در حمایت از یک سازمان سنی مذهب و متعصب! اگر حماس یک جنبش مسیحی هم بود، در برابر اشغال‌گری و نژادپرستی، باز هم از پشتیبانی ایران برخوردار می‌شد.

علی شمخانی، سیاستمدار: آمریکا هم‌زمان با پشتیبانی بی‌سابقه تسلیحاتی، اطلاعاتی، مالی و رسانه‌ای از اسرائیل، کشورها را از کمک به مردم بی‌دفاع غزه برحذر می‌دارد. شاید برخی دولت‌ها با این روند که نتیجه آن نسل‌کشی مردم مظلوم فلسطین است، همراه شوند؛ اما آزادگان جهان و جبهه مقاومت به وظیفه خود عمل می‌کنند.

بهادری جهرمی، سخنگوی دولت: سالگرد شهادت مصطفی صدرزاده است؛ شهیدی که در برابر ظلم و کودک‌کشی ایستاد و همان‌طور که آرزو داشت، در روز تاسوعا به شهادت رسید. گویی آزمون‌های سخت الهی همچون نسیمی بوده در مسیر زندگی این مرد خدا؛ درود به روان پاک همه مجاهدانی که در برابر ظلم و کودک‌کشی ایستادند.

محمد صرفی، فعال رسانه: رژیم اسرائیل برای اولین بار از اوایل سال ۲۰۰۰ به این سو، از هواپیمای جنگی برای حمله به کرانه باختری استفاده کرد. هدف مسجدهای در جنین بود که رژیم مدعی است مبارزان فلسطینی در حال طراحی یک عملیات در آن بودند. استفاده از جنگنده علیه کرانه باختری نشانه دیگری از وخامت اوضاع رژیم است.

مهدی خراتیان، فعال رسانه: عقب‌نشینی کاخ سفید از سخنان بایدن مبنی بر تلاش برای تعویق حمله زمینی به غزه نشان‌دهنده افزایش احتمال حمله زمینی اسرائیل به نوار غزه است. شواهد نشان می‌دهد، در صورت اعلام جنگ حزب‌الله به تل آویو، هدف نه یک عملیات ایذائی، بلکه تغییر مرزهای شمالی میان لبنان، سوریه و اسرائیل خواهد بود.

نوید کمالی

کارشناس رسانه

در طول تاریخ، جنگ‌ها و عوارض سخت و نرم ناشی از آنها همواره مهم‌ترین تهدیدات پیش‌روی جوامع بشری بوده‌اند؛ چرا که در پی وقوع جنگ‌ها و برهم خوردن ثبات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی جوامع درگیر تنش، به سرعت شرایط بروز نارضایتی، اضطراب و حتی خشونت در میان مردم فراهم می‌شود که عوارض برخی از آنها تا سال‌ها بر پیکره کشورها و ملت‌ها باقی می‌ماند. در چنین وضعیتی، مدیریت افکار عمومی می‌تواند به حفظ ثبات و امنیت جامعه کمک شایانی کند.

در ابعاد ملی، مدیریت افکار عمومی به معنای تلاش برای شکل‌دهی و هدایت افکار و عقاید مردم در جهت منافع و اهداف خاص و مطلوب ملی است. این امر می‌تواند از طریق ابزارهای گوناگونی، مانند تبلیغات، رسانه‌های جمعی و آموزش عمومی انجام شود.

در وضعیت بحران، دولت‌ها برای حفظ ثبات و امنیت جامعه، نیازمند حمایت شهروندان خود هستند. مدیریت افکار عمومی می‌تواند به دولت‌ها کمک کند تا حمایت شهروندان خود را جلب کرده و از بروز نارضایتی و خشونت در جامعه و حتی اقدام در جهت براندازی جلوگیری کنند. البته باید به این نکته توجه داشت که در گذشته و در سایه نبود رسانه‌های اجتماعی فراگیر، دولت‌ها به واسطه رسانه‌های جمعی تک‌سویه، مانند شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی امکان مدیریت افکار عمومی را داشتند؛

اما در سال‌های اخیر و در پی توسعه فناوری‌های نوین ارتباطی، به ویژه ظهور رسانه‌های اجتماعی غیر متمرکز، مدیریت افکار عمومی پیچیده‌تر از هر زمانی شده است. در چنین زمانه‌ای، دولت‌ها دیگر تنها با تکیه بر روش‌ها و رسانه‌های سنتی کم اثر، اما پرهزینه‌ای مانند رادیو و تلویزیون نمی‌توانند افکار عمومی را به شکل مؤثر و مطلوب مدیریت کنند.

در گذشته، دولت‌ها از ابزارهای گوناگونی برای مدیریت افکار عمومی در جریان جنگ‌ها و تنش‌های ملی، منطقه‌ای و حتی جهانی استفاده می‌کردند. در طول تاریخ، یکی از مهم‌ترین این ابزارها، «سانسور» نام داشته است. دولت‌ها با سانسور اخبار و اطلاعات مربوط به بحران‌هایی، مانند جنگ و تولید اخبار و روایت‌های امیدبخش، سعی می‌کردند افکار عمومی جامعه‌شان را از عوارض چند وجهی روانی و شناختی جنگ‌ها دور نگه دارند. دولت‌ها از تبلیغات و پروپاگاندا نیز برای ایجاد روحیه ملی و بسیج مردم برای جنگ با دشمن استفاده می‌کردند. با این حال، این رویه‌ها در عصر رسانه‌های فراگیر، یعنی زمانه‌ای که دیگر رسانه انحصار دولت‌ها نیست، اثربخشی چندانی در حوزه مدیریت افکار عمومی ندارد. دیگر باید این واقعیت را پذیرفت که در عصر دیجیتال، با ظهور رسانه‌های اجتماعی، مدیریت افکار عمومی در جریان جنگ‌ها بسیار پیچیده شده است.

برای نمونه، در ماجرای عملیات طوفان الاقصی و شروع جنگ غزه دیگر رژیم صهیونیستی تنها به واسطه تسلط و نفوذ خود بر رسانه‌های سنتی غربی اعم از شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی قادر نیست روایت مطلوب خود را به افکار عمومی جهان ارائه دهد و از این طریق افکار عمومی را در چارچوب

نگاهی به مصاحبه آخرین فرمانده نیروهای آمریکایی و ناتو در افغانستان درباره جنگ غزه

جنگ در ذهن‌ها

سیاست‌های خود مدیریت کند؛ چرا که هزاران رسانه غیررسمی و شهروندی در حال تولید و بازنشر روایت‌های متفاوت و حقیقی از بحران غزه هستند و در نتیجه عملاً رژیم صهیونیستی قادر به سانسور این روایت‌ها نیست.

ژنرال اسکات میلر، آخرین فرمانده نیروهای آمریکایی و ناتو در افغانستان طی یادداشتی در فضای مجازی به برخی از مهم‌ترین تجربیات حاصل از مدیریت افکار عمومی در جریان بحران‌هایی، مانند جنگ غزه اشاره کرده است که توجه به آن خالی از لطف نیست.

میلر وقوع جنگ و بحران را دوران تولید و انتشار انبوهی از شایعات و اخبار دروغین معرفی می‌کند که هر یک از آنها می‌تواند ضربه‌ای جدی به افکار عمومی و اعتماد آنها به منابع رسانه‌ای رسمی و معتبر وارد کند؛ از این رو سیاست سکوت که اغلب در پاسخ به شایعات و اخبار دروغین مبنی بر رویکرد سنتی «با دادن پاسخ به ادعاهای پوچ آن را تقویت نکنید» اتخاذ می‌شود، اشتباه است و نتیجه این رویکرد تقویت شایعات و افزایش تأثیر منفی آنها بر افکار عمومی است.

این ژنرال آمریکایی با مرور حوادث تجربیات چند سال اخیر سه راهکار برای مدیریت افکار عمومی در وضعیت بحران و جنگ مطرح کرده است که عبارتند از:

خلاً اطلاعاتی در شرایط وقوع بحران باید سریعاً با نشر حقایق پر شوند و نگهداری و منتشر نکردن هر گونه اطلاعاتی که می‌تواند به آگاهی مردم کمک کند، به دلایل مانند مسائل امنیتی و حفاظتی (که عمدتاً نشئت گرفته از سوگیری ذهنی اصلاح نشده تصمیم‌گیران نسبت به مسائل روز است) اغلب

نتیجه معکوسی به بار خواهد آورد و زمینه را برای روایت‌پردازی مضاعف دشمنان مساعد خواهد کرد.

شفاف بودن و نمایش واقعیت‌ها پیش از اینکه سایر بازیگران و رسانه‌های غیر رسمی از آنها پرده بردارند، باید مورد توجه قرار گیرد.

از آنجایی که امروزه دیدگاه افکار عمومی نسبت به موضوعات مختلف به سرعت شکل می‌گیرد و تغییر دادن آنها اغلب بسیار مشکل است، به ساختاری قابل اعتماد و بهنگام نیاز دارد که اطلاعات و اخبار موثق از محل وقوع بحران و تنش به سرعت در دسترس افکار عمومی قرار گیرد.

افزون بر توصیه‌های این ژنرال بازنشسته ارتش آمریکا باید به این نکته توجه داشت که به مرور و شاید کمتر از پنج سال آینده به واسطه گسترش فناوری‌های رسانه‌ای و ارتباطی نوین، مانند اینترنت ماهواره‌ای شاهد از دست رفتن اثربخشی سیاست‌ها و رویه‌های سنتی در حوزه مدیریت افکار عمومی خواهیم بود. بنابراین، از هم اکنون نهاد‌های مسئول باید اقدام به شناسایی و ایجاد ظرفیت‌های نوینی در حوزه مدیریت افکار عمومی در شرایط بحران کنند. طبیعتاً هم‌زمان با شناسایی ظرفیت‌ها باید با تکیه بر ظرفیت‌های نخبگان جوان و متخصص

به سمت و سوی تغییر سیاست‌های رسانه‌ای نیز گام برداشت؛ چراکه تأکید بر رویه‌های قدیمی و منقضی شده مدیریت افکار عمومی نه تنها نتیجه مطلوب را به همراه نخواهد داشت، بلکه موجب تحمیل هزینه‌هایی از جنس کاهش اعتماد عمومی به تریبون‌های رسمی و افزایش سوءاستفاده دشمن از این آسیب و هدایت افکار عمومی در مسیر خلاف مصالح ملی خواهد شد.

گزارش

اقتصاد حاکم بر رسانه

برای نمونه، فهرستی از بنگاه‌های مسلط بر رسانه‌ها را ذکر می‌کنیم: شرکت نیویورک تایمز؛ ناشر روزنامه نیویورک تایمز؛ شرکت گانت؛ ناشر روزنامه یواس آتودی؛ شرکت تایمز میروز؛ ناشر روزنامه لس آنجلس تایمز؛

شرکت هرست؛ ناشر روزنامه سانفرانسیسکو اکزامینر (San Francisco Examiner).

این شرکت‌ها و بسیاری دیگری از شرکت‌های اقتصادی مسلط بر رسانه‌ها اطلاعات را مدیریت میکنند که به معکوس شدن حقایق و بازنمایی غیرواقعی از فضای اطلاعاتی موجود منجر می‌شود؛ به همین دلیل عجیب نیست که امروزه می‌بینیم حقایق دنیا وارونه به گوش مردم می‌رسد و رسانه‌ها تلاش می‌کنند رژیم صهیونیستی را از یک رژیم اشغالگر و متجاوز، به یک چهره مظلوم و ستم دیده تبدیل کنند و در این کار موفق هم می‌شوند، زیرا جریان رسانه‌ای را در انحصار خود گرفته‌اند.

را در اختیار دارند، در نتیجه مالک یک کالای گران بها، یعنی مخاطب تضمین شده (Guaranteed Audience) هستند که با سرمستی مالی از آن یاد می‌کنند؛ اما عبارت مخاطب تضمین شده به بیان دیگر همان مخاطب فریفته (Captive Audience) است.

شرکت‌هایی که بر بازار رسانه‌ها مسلطند، اخبار، اطلاعات، افکار و اندیشه، فرهنگ عامیانه و دیدگاه‌های سیاسی را تحت سیطره و نفوذ خود دارند. همین شرکت‌ها دقیقاً به دلیل نفوذشان بر برداشت مردم از جامعه، از جمله برداشت‌های آنان از سیاست و سیاستمداران، که در رسانه‌ها مطرح می‌شود یا نادیده گرفته می‌شود، از نفوذ قابل ملاحظه‌ای در درون حکومت برخوردارند.

در یک نظام مردمی، رمز قدرت حکومت در پاسخ‌گو بودن آن، یعنی ارائه اطلاعات کامل و دادن حق انتخاب واقعی به رأی‌دهندگان نهفته است. درباره فعالیت رسانه‌ها نیز همین نکته مصداق پیدا می‌کند؛ انحصار و کنترل تمرکز یافته رسانه‌ها حق انتخاب واقعی را از میان می‌برد.

مجموع قدرت انواع رسانه‌های امروزی، این واقعیت بسیار خطرناک به نظر می‌رسد.

امروزه، با وجود ۲۵ هزار رسانه در آمریکا، تنها ۲۳ شرکت اکثر تجارت مربوط به روزنامه‌ها، مجلات، تلویزیون، کتاب‌ها و فیلم‌ها را در انحصار خود دارند. می‌توان گفت، الگوی نگران‌کننده‌ای در حال شکل‌گیری است. در یک‌سو اطلاعات محدودی قرار دارد که هر فرد از طریق تجربه و تلاش شخصی خود کسب می‌کند و در سوی دیگر مسائل نامرتنی جامعه، ملت، جهان و اطلاعاتی قرار گرفته که هر فرد برای جلوگیری از تبدیل شدن به موجود فاقد قدرت سیاسی به آنها نیاز دارد. آنچه این دورا به هم پیوند می‌دهد، رسانه‌های گروهی است و این سیستم ارتباطی به تعدادی مدارهای بسته تزلز یافته که صاحبان روزنامه‌ها، مجلات، ایستگاه‌های رادیو و تلویزیون ترجیح می‌دهند آنچه که خود می‌خواهند یا مطالبی که به اهداف اقتصادی آنها کمک می‌کند، پخش کنند.

از آنجا که این عده انواع متفاوتی از رسانه‌ها

خبر خوب

مسافران آسمان

کوثر و هدهد راهی فضا می‌شوند

رئیس سازمان فضایی ایران با حضور در یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در حوزه صنعت فضایی، در جریان آخرین وضعیت و انجام آزمایش‌های نهایی ماهواره‌های «کوثر» و «هدهد» قرار گرفت. کوثر به کمک چند شرکت دانش‌بنیان اکنون در مرحله آزمایش‌های نهایی قرار دارد و هدهد هم با کاربردهای مخابراتی

و اینترنت اشیاء می‌تواند به کنترل دستگاه‌های هوشمند کمک کند. «سالاریه» معاون وزیر و رئیس سازمان فضایی ایران و مدیران ارشد سازمان فضایی در این بازدید، برای متخصصان فضایی ایران آرزوی موفقیت کردند.

نرم افزار

تست شخصیت

Mbti تو چیه؟

آیا تا به حال شنیده‌اید که شخصی خود را به عنوان یک INTJ یا ESTP توصیف کرده باشد و شما معنی آن را ندانید؟ آنچه این افراد می‌گویند، نوع شخصیت آنها بر اساس شاخص تست مایرز-بریگز یا به اختصار تست MBTI است. تست شخصیت‌شناسی به افراد کمک می‌کند تا شناخت بهتری از خود و دیگران پیدا کنند. این شناخت

یکی از بارزترین خصیصه‌هایی است که افراد در هر سازمان یا مجموعه‌ای می‌توانند در اختیار داشته باشند. شناخت صحیح چنان اهمیتی برای موفقیت فردی و سازمانی برخوردار است که نمی‌توان آن را دست‌کم گرفت. با استفاده از این برنامه، خودتو بهتر بشناس.

پژواک

هک بزرگ

بزرگ‌ترین شرکت نرم‌افزار آمریکایی

شرکت «اکتا» که در زمینه هويت و دسترسی کار می‌کند، اعلام کرد: «یک هکر به سیستم پشتیبانی مشتری آن نفوذ کرده و فایل‌های حساسی را که می‌توان از آنها برای نفوذ به شبکه‌های مشتریان اکتا استفاده کرد، دزدیده است.» «دیوید بردبری» افسر ارشد امنیتی اکتا، در پست ویلاگی گفت: «یک هکر از این فایل اعتبار سرقت شده برای دسترسی به سیستم مدیریت پرونده پشتیبانی شرکت استفاده کرده است.

این اعتبار حاوی فایل‌های ضبط مرورگر است که مشتریان اکتا برای عبی‌یابی آپلود کرده بودند.» گفتنی است، این شرکت در سال ۲۰۰۹ تأسیس شد و دفتر مرکزی آن در سانفرانسیسکو، کالیفرنیا قرار دارد.

تبیین مهم ترین نوع جهاد است

باید اعتراف کرد در عرصه جنگ در فضای مجازی، مسا از لحاظ ابزار و روش ها از دشمن عقبتر هستیم. او در روش ها، شیوه ها و ابزار و فناوری جلوتر است؛ اما در محتوا دستش خالی است. در عوض ما در محتوا با توجه به داشتن منابعی چون قرآن و روایت دست برتر را داریم. طبق آیه قرآن، باطل کف روی آب است که از بین می رود؛ ولی حق می ماند؛ از این رو ما محتوای غنی داریم و به سفارش رهبر معظم انقلاب نیاز است ما سوار بر فضای مجازی شده و آن را مدیریت کنیم. حجت الاسلام و المسلمین دکتر حاجی صادقی نماینده ولی فقیه در سپاه با بیان این مطلب در جمع هادیان سیاسی سپاه به تشریح الزامات هدایت گری در شرایط کنونی پرداخت. گزیده های از سخنان نماینده ولی فقیه در سپاه در ادامه می آید.

جهاد هاست. جهاد تبیین مبدأ جهاد اقتصادی فرهنگی و حتی جهاد نظامی است. ثانیاً جهاد تبیین کارش مصونیت بخشی، پیشگیری و ممانعت از نفوذ دشمن است. جهاد تبیین تلاش می کند راه های نفوذ دشمن را ببندد. جهاد تبیین رفع نیست؛ بلکه دفع دشمن است و مبنای جهاد تبیین نیز آگاهی ها و گرایش هاست.

کار جهاد تبیین پیشگیری، بستن و ایجاد خاکریز در برابر دشمن و مصونیت بخشیدن است که دشمن نتواند قلبها و مغزها را به تصرف خود در آورد. این شاکله را دو چیز می سازد؛ یکی آگاهی هایی که کار ذهن است و دوم گرایش هایی که کار قلب است. جهاد تبیین در برابر بزرگترین خطر هاست. حمله نظامی خطرناک است؛ اما حمله به مغزها و دلها و افکار خیلی خطرناک تر است. جهاد تبیین روشنگری در برابر التقاط هاست.

هر مکتبی عامل موفقیت اصلی خود را چیزی معرفی می کند؛ ولی اسلام به سرمایه انسانی با ایمان و آگاهی معتقد است. جهاد تبیین باید مهم ترین عامل موفقیت، یعنی نیروی انسانی را تربیت کند. رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۹۵ در دیدار با دانشجویان به این نکته اشاره کردند که تبیین اساس کار ماست. ما با دلها و ذهنها مواجهیم؛ باید دلها قانع شود، اگر دلها قانع نشد، بدنها به راه نمی افتد. این فرق بین تفکر اسلامی و غیر اسلامی است. تفکر

اسلامی تبیین است. در مسئله اقتصاد مقاومتی تبیین کنید. در مسئله پیشرفت های علمی، ارتباط با آمریکا و سبک زندگی... تبیین کنید.

چه چیزی را تبیین کنیم؟

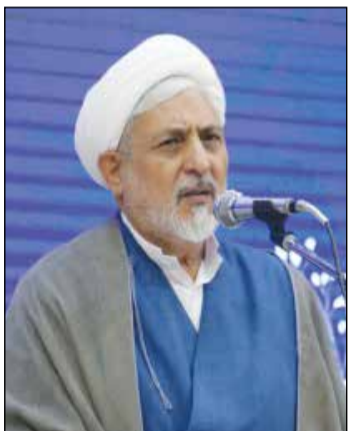
دست ما نسبت به دشمن خیلی پر است. ما باید اولاً معارف الهی را تبیین کنیم، باید سیاسیون ما قرآنی باشند. اگر می خواهید جهاد تبیین شما در امتداد جهاد رسول خدا و ائمه (ع) باشد، باید بروید سراغ قرآن و روایات. خود قرآن می فرماید: «تبیین لکل شیء». اگر قرار است هادیان سیاسی آموزش داده شوند، آنان را به سیاست قرآنی آموزش بدهید.

امام خمینی (ره) می فرمایند: «موضوع سیاست، هدایت است چه کسی گفته موضوع سیاست قدرت است؟» در شهادت قرآن شناسان غلبه کمی و اهمیتی آیات قرآن به مباحث اجتماعی و سیاسی است. قرآن در توحید ذاتی ۱۰ تا آیه ندارد؛ اما در مورد توحید ربوبیتی و اجتماعی هزار آیه دارد.

دوم انقلاب اسلامی و برکت آن را تبیین کنید. از اینکه انقلاب اسلامی ولایت شیطان را برد و ولایت الهی را آورد و سبب شد نظام ولایی بالاتر از ده سال شکل بگیرد؛ آنچه برای پیغمبر (ص) و ائمه (ع) هم مقدر نشد. تبیین اینکه فراز و نشیب زیادی داشته ولی هرگز متوقف نشده است؛ امروز انقلاب اسلامی

جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه

مؤسسی رژیم غاصب صهیونیستی آمریکا و انگلیس هستند

اسلامی گفت: «در مجموعه نمایندگی و سپاهها، این نکته را یادآور می شوم که نمایندگی اگر مأموریتی دارد، مأموریتش این است که نیروهای سپاه و بسیج را به گونه ای از جهت فکری، سیاسی، عقیدتی، اخلاقی آماده کند که هر زمانی فرمانده بخواهد فرمان بدهد، از جهت مسائل اعتقادی و باوری دلهره ای نداشته باشد.»

وی تصریح کرد: «حجت الاسلام نعیمی نیز از پیشکسوتان دفاع مقدس و نمایندگی ولی فقیه و از شخصیت های با تجربه و با خدمات ارزنده در مسئولیت های محوله هستند که به عنوان مسئول دفتر نمایندگی ولی فقیه سپاه استان البرز منصوب می شوند.» وی در پایان گفت: «همکاری، همراهی و هم فکری یکی از ابزارهای موفقیت در کارهاست که همه عزیزان باید برای نمر دراز شدن مأموریت ها با جدیت پیگیری کنند.» سردار جیدر نیا نیز در این مراسم ضمن تشکر از زحمات صادقانه و خالصانه حجت الاسلام والمسلمین یوسفی و همکاران شان در مجموعه حوزه نمایندگی و همراهی آنان در مأموریت ها، تصریح کرد: «استان البرز حدود سه و نیم میلیون جمعیت دارد، یک استان پر جمعیت همراه با

جنايات را انجام داده اند و ذات این رژیم با جنایت و ظلم به دیگران بسته شده است.»

حجت الاسلام والمسلمین طیبی فر خاطر نشان داشت: «امروز فجایع عظیمی را از رژیم غاصب می بینیم و باور داریم آنهایی که از این رژیم پشتیبانی می کنند، از همان قماش و همگی جزء غاصبان هستند و نسبت به ملت مسلمان فلسطین جنایت کرده اند.»

وی در بخش دیگری از سخنان خود ادامه داد: «امام خمینی (ره) فرمودند، حکومت اسلام حکومت قانون است، در این حکومت، حاکمیت منحصر به خدا و قانون، فرمان و حکم خداست. قانون اسلام یا فرمان خدا بر همه افراد و بر دولت اسلامی، حکومت تام دارد.»

حجت الاسلام و المسلمین طیبی فر با تأکید بر زحمات فراوان حجت الاسلام علی یوسفی، اظهار داشت: «وی در ارزیابی کاری که انجام شد، ارزیابی موفقی داشتند و در میدان های کاری و عملیاتی حضور داشته اند، از همکاری فرمانده سپاه استان البرز و سایر عزیزان نیز تقدیر و تشکر می کنم.»

جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه پاسداران انقلاب

موضوعات و چالش های مختلف، اما استان بسیار پر ظرفیتی است و به لطف خدا، سپاه به عنوان یک نهاد انقلابی و خادم همه مردم، در استان البرز حرف های زیادی برای گفتن دارد و بحمدالله گرگشای بسیاری از مشکلات در استان، در حال حاضر سپاه و بسیج است.»

سزود، همین جشنواره مالک است

معرفی مسئولین و مدیران رده های موفق تر

نمایندگی ولی فقیه در سپاه

۱۵ آبان ماه ۱۴۰۲

مهم ترین هدایت و جهاد کدام است؟

هدایت سیاسی و جهاد تبیین مهم ترین نوع هدایت و مهم ترین نوع جهاد است. اساسی ترین کارکرد دین که در اصل فلسفه وجودی دین نیز هست، هدایت است و در هدایت نیز مهم ترین رکن هدایت سیاسی است که اگر این مهم انجام گیرد، بقیه هدایت هادنبالاش می آید. قرآن فلسفه دعوت همه انبیاء را نفی طاغوت و تلاش برای اجرای اراده الهی، یعنی حاکمیت دین خدا می داند؛ پس اساسی ترین هدایت دینی، هدایت سیاسی است. چنانکه دشمنان و مستکبران با این نوع هدایت مشکل دارند، نه هدایت های دیگر. رهبر معظم انقلاب بارها بر این نکته تأکید کرده اند که علت دشمنی اسلام با ایران، حاکمیت اسلام سیاسی است. همین نکته در جهاد تبیین نیز صدق می کند. خود جهاد یکی از شاخصه های مؤمن در قرآن است. قرآن می فرماید مؤمن بی جهاد مؤمن نیست و مؤمن بی جهاد وارد جنت نمی شود، شاخص مؤمن جهاد است. مبنای ترین و اساسی ترین جهاد، نیز جهاد تبیین است به این دلیل که اولاً جهاد تبیین، موتور حرکت تمامی

۱۵

پاسدار

شماره ۱۱۱۵ / دوشنبه ۸ آبان ۱۴۰۲

صداقت

روی خط

توزیع نشریه قطره چکانی شده است!

روز به روز باید یاد شهدا و تکرار نسام شهدا و نکته یابی و نکته سنجی زندگی شهدا در جامعه مارواج پیدا کند. (امام خامنه ای)

با سلام، طبق بیانات رهبر معظم انقلاب درباره تحکیم خانواده، خواهشمند است روز پنجشنبه ساعت کاری ۱۲ ظهر باشد. ارادتمند

افتخار آفرینی بر و بچه های تیم ایران در بازی های پارآسیایی راه به ملت ایران تبریک می گویم. این بچه ها نشان دادند که محدودیت نباید بهانه باشد

و همیشه با تلاش می توان به هدف رسید.

اعضای خرید خدمت انتظار دارند همانگونه که آنها با قدرت و صلابت در مسیر پیشبرد انقلاب و اهداف سپاه تلاش می کنند، در امور معیشتی نیز توجه لازم به آنها شود.

اگر خواهی ثواب شهیدان با امام حسین (ع) را دریابی، هر وقت یاد آن حضرت افتادی، بگو کاش با آنها بودم و به فوز عظیم می رسیدم.

با سلام خدمت کارکنان روزنامه صبح صداقت، از مردم فهیم ایران تقاضا داریم از رسانه های معاند و دشمن تابعیت نکنند و به بیانات رهبر عزیزمان گوش کنند؛ چون هدف دشمن تجزیه ایران و سوءاستفاده از احساسات مردم کردستان هست تا بین شعبة و سنی اختلاف بیندازند. خواهشاً مواظب نقش های شوم دشمن و گروه های ضدانقلاب باشید.

اگر خواهی ثواب شهیدان با امام حسین (ع) را دریابی، هر وقت یاد آن حضرت افتادی، بگو کاش با آنها بودم و به فوز عظیم می رسیدم.

با سلام خدمت کارکنان روزنامه صبح صداقت، از مردم فهیم ایران تقاضا داریم از رسانه های معاند و دشمن تابعیت نکنند و به بیانات رهبر عزیزمان گوش کنند؛ چون هدف دشمن تجزیه ایران و سوءاستفاده از احساسات مردم کردستان هست تا بین شعبة و سنی اختلاف بیندازند. خواهشاً مواظب نقش های شوم دشمن و گروه های ضدانقلاب باشید.

ایراداتی که شورای نگهبان به لایحه حجاب گرفته است به جا می باشد. ما از نمایندگان کشور تقاضا داریم که این لایحه را با دقت بررسی کنند تا امکان اجرای آن به درستی وجود داشته باشد. هر چه لایحه دقیق تر، اجرای آن راحت تر.

اگر مقاومت کنید، قله را فتح خواهید کرد. در این راه استقامت بوزید و همیشه حسینی زندگی کنید و حسینی بمانید.

با تشکر از مطالب خوب هفته نامه، متأسفانه نشریه دیر به دست ما می رسد، خواهش می کنم فکری به حال این موضوع کنید. همدان

توزیع هفته نامه قطره چکانی شده است. متأسفانه ما در ستاد مستترک این هفته نامه را به سختی برای خواندن پیدا می کنیم. خواهشاً همیه دفاتر ستاد را بیشتر کنید.

از فرماندهان سپاه می خواهم به جد پیگیر وام ودیعه مسکن (دولت) ۲۰۰ میلیون برای خانواده های سه فرزند مصوبه شورای عالی جمعیت باشند. به دلیل داشتن سه فرزند پیدا کردن خانه واقعاً سخت است.

بارها خوانده ام که درباره هزینه های دندان پزشکی در این ستون خوانندگان پیام داده اند. چرا به این مسئله رسیدگی نمی کنید؟ هزینه های دندان پزشکی بسیار بالا رفته است.

یکسال از شهادت آرمان عزیز گذشت. انقلاب ما هزاران شهید مانند آرمان داشته است و هزار شهید هم در آینده خواهد داشت. آرمان ها می روند تا این انقلاب به دست صاحب اصلی آن برسد.

سلام و احترام، هر چند که می دانم در صبح صادق درج نخواهید کرد؛ ولی چرا قیمت اجناس اتکا گران است و کسی هم رسیدگی نمی کند؟

صبح صادق: مسئولان سازمان اتکا لطفاً پاسخ خود را جهت درج در نشریه ارسال کنید.

صداقت

هفته‌نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول:یدالله‌جوانی

سرمدیر:علی حیدری

شورایسیاست‌گذاری:

علی قاسمی،سیامکباقری،سعدالله‌زاعی، عزیز غضنفری،فرهادمهلوی، مهدی‌سعیدی، فتح‌الله‌پیشان،احدکریم‌خانی،حسین‌عبداللهی‌فر دبیرتحریریه:سیدفخرالدین‌موسوی مدیرفنی: محمدصالح نادری
نگارش و ویرایش: محجوبه حاجی آقایی
صفحه‌آرا:علی اکبر هدایتی
عکاس: حامد گودرزی
ناظر چاپ:سعیدقاسمی

چاپ: مرکز چاپ‌سپاه:۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶

تلفن:۱۱۰ و ۱۰۰۴۶۰۷۷۴۶ (۰۲۱)

basirat.ir

@ssweekly

نمبر:۷۷۴۸۸۴۴۶

سامانه پیامک:۰۳۳-۳۰۰۰۹۹۰

شماره ۱۱۱۵ | دوشنبه ۸ آبان ۱۴۰۲

کتابیه سبز

روز زرین

به مناسبت روزدانش آموز

روز، روز شکوه باورهاست
عاشقی را دوباره تمرین کن
سبز شود در برابر دشمن
سرخ، خود را فدایی دین کن
روز زرین دانش آموز است
دانش آموزی آفتابی باش
با تو ایران بهار می ماند
پس بمان سبز و انقلابی باش
باش «فهمیده»، با بصیرت، چون
قُم‌ریانی که بی‌ریا رفتند
مثل آنان که در چنین روزی
پر گشودند و تا خدا رفتند
سروهایی که در برابر حق
سجده کر دند و روسپید شدند
غزل سرخ عشق را خواندند
لاله لاله، همه شهید شدند
واژه واژه شدند جاری تا
واژگون شد خطوط استکبار
پای طاغوت را قلم کردند
و سرودی شدند معنادار
روزی از جنس روزهای خداست
قدر آن قدر لیلَه القدر است
برکاتش برای ما این «روز»
پر بها مثل غزوه بدر است
پس بیا تا توان به تن داری
حرمتش را بدار فرزندانم!
تا همیشه شعارت این باشد:
«من به این انقلاب پابندم»

حفظله‌ربانی

یک اتفاق ساده

یک اتفاق ساده مرا بی‌قرار کرد
باید نشست و یک غزل تازه کار کرد
در کوچه می‌گذشتم و پایم به سنگ خورد
سنگی که فکر و ذکر دلم را دچار کرد
از ذهن من گذشت که با سنگ می‌شود
آیا چه کارها که در این روزگار کرد
با سنگ می‌شود جلوی سیل را گرفت
طغیان رودهای روان را مهار کرد
با سنگ روی سنگ نهاد و اتاق ساخت
بی‌سرنپناه‌ها همه را خانه‌دار کرد
یا می‌شود که نام کسی را بر آن نوشت
با ذکر چند فاتحه، سنگ مزار کرد
یا مثل کودکان شد و از روی شیطنت
زد شیشه‌ای شکست و دودید و فرار کرد
با سنگ مفت می‌شود اصلا به لطف بخت
گنجشک‌های مفت زیادی شکار کرد
یا می‌شود که سنگ کسی را به سینه زد
جنبش از او گرفت و به او افتخار کرد
یا سنگ روی یغ شد و القصه خوش را
در پیش چشم ناکس و کس شرمسار کرد
ناگاه بی‌مقدمه آمد به حرف، سنگ
این گونه گفت و سخت مرا بی‌قرار کرد:
تتها به یک جوان فلسطینی‌ام بده
با من ببین که می‌شود آنکه چه کار کرد!

علی فردوسی

صبحانه

کارهای ناگرده

گناه فقط آن خطایی نیست که انجام می‌دهی؛ بلکه بیشتر آن کاری است که ناکرده می‌گذاری. آن کلمه لطیف و مهربان که فراموش کردی بگویی و نامه‌ای که ننگناشتی و آن سنگی که می‌توانستی از سر راه بردارت برداری و برداشتی و نصیحت و راهنمایی‌ای که به آن نیازمند عرضه نکردی، آن نوازش گرم و آن صدای مهربان و دل‌ویز را که در غوغای هواهای خویش از یاد بردی و لطف و محبتی که به سادگی به فراموشی سپردی و غنیمت نشمردی فرصت‌های خدمت را که بر ای همه‌کس در زندگی پیش می‌آید. ناکرده‌های تو نیز گناه به شمار می‌آیند.

تاریخ سازی فرزندان ایران

کاروان «فرزندان ایران» پس از شش‌ش روز رقابت رسمی در چهارمین دوره بازی‌های پارآسیایی با کسب جایگاه دوم به کار خود پایان داد. این برای نخستین‌بار است که ایران در این جایگاه قرار می‌گیرد. این در حالی است که شبکه معاند «ایران‌اینترنشنال» که چشم دیدن موفقیت‌های ایرانیان را ندارد، در شبانگاه جمعه با این تیتیر که «بازی‌های پارآسیایی هانگژو»؛ جایگاه دوم به ژاپن رسید، کاروان ایران در رده سوم جدول مدال‌ها» به نوعی خواست خوشحالی خود را از اینکه ایران دیگر در رتبه دوم قرار ندارد، ابراز کند؛ اما خبر نداشتند که قرار است نمایندگان کشورمان صبح شنبه در پارادومیدانی، پاراشطرنج و پاراویژنه‌برداری، طلا دشت کنند و جایگاه دومی مسابقات را به ایران بازگردانند.

در کنار دشت کردن مدال‌های رنگارنگ

داستان

باید از آنها ترسید

دوخت. ژنرال با همان لحن تند ادامه داد: «مسنولیت حفاظت ستاد به عهده شماست، سروان! آن‌وقت، یک جوجه عرب پابرنه از تمام پست‌های نگهبانی و سیستم مداربسته حراست عبور می‌کند و داخل ساختمان ستاد می‌شود و بدتر از همه به اتاق من می‌آید و این یادداشت مسخره را روی میز من می‌گذارد. تعجب می‌کنم با این وضع مضحکی که دستگاه حراست ما دارد، چطور بیت‌المقدس تا به حال سقوط نکرده است؟»

سروان ژرژ با ناباوری پرسید: «ژنرال، ممکن است من آن یادداشت را ببینم؟»

ژنرال از جا بلند شد، بی‌صدا به طرف پنجره رفت و در حالی‌که پشت به سروان داشت، زیر لب غرید: «روی میزم است. بردار!»

سروان به طرف میز رفت؛ یادداشت را برداشت و زیر لب شروع به خواندن کرد:

«به تقاص کشتار خونین روز نوزده رمضان، سحرگاه، وقتی صدای پارس سگ‌های نگهبان شنیده شود و کلاغ‌ها قارقار کنند، مقرر مرکزی افسران را به جهنم خواهم فرستاد.» محمد صادق، الفلسطینی، سیزده‌ساله

سروان نگاهش را از روی یادداشت گرفت و بی‌اختیار به نقطه نامعلومی خیره ماند. دوباره و برای چندمین بار یادداشت را خواند و ناخواسته روی میلی

سلامت

برنج در هفته

محبوبه‌سادات رضوی

کارشناس تغذیه

در رژیم غذایی ایرانی‌ها خوردن برنج جایگاه ویژه‌ای دارد و ایرانی‌ها در وعده‌های اصلی خود از برنج استفاده می‌کنند. زیاد خوردن برنج سفید برای سلامتی افراد مضر است. برنج طبع سردی دارد و خوردن زیاد آن برای افراد دیابتی مضر است.

با اینکه برنج حاوی ویتامین‌های B هست، اما ارزش غذایی آن کمتر از نان است. همچنین، بهتر است برنج را به صورت دمی پخت تا خواص آن بیشتر و کربوهیدرات کمتری به بدن برساند. برای حفظ سلامت بدن بهتر است دو وعده در هفته برنج مصرف شود. مصرف نان، به ویژه نان‌های سبوس دار، برای حفظ سلامت بدن و کارکرد مناسب آنزیم‌های گوارشی بهتر است. مصرف برنج ساده، بهتر از نوع دودی است. در فرآیند دود اندود کردن برنج، دودی که در اثر سوختن چوب‌های نامناسب تولید می‌شود، حاوی ترکیبات سرطان‌زاست. پس بهتر است از فرآورده‌های دوداندود بیشتر از یک‌بار در هفته استفاده نشود.

چربی شکم و اضافه وزن با مصرف برنج سفید یا نان سفید ایجاد می‌شود. بلافاصله پس از خوردن این مواد، قند خون افزایش می‌یابد. اگر شما یک بشقاب برنج بخورید و پشت کامپیوتر بنشینید، عضلات‌تان محروم از گلوکز نخواهند ماند، بلکه گلوکز وارد سلول‌های عضله می‌شوند تا ذخیره شده و همچنین به صورت چربی انبار می‌شوند. خوردن مقادیر زیادی از غذاهای پرکربوهیدرات، ترشح انسولین را افزایش می‌دهد.

صادقانه

خصوصیت شیعیان

امام باقر(ع) به یکی از یاران خود فرمودند: «ای میسر، آیا شیعیان‌مان را به تو معرفی کنم؟» میسر گفت: «فدایت شوم بفرمایید.» حضرت فرمودند: «آنها دژی محکم و سینه‌های امانتدار و صاحبان عقلی وزین و متین هستند، شایعه‌پراکنی نمی‌کنند و آسرار را فاش نمی‌کنند و آدمی خشک و خشن و ریاکار هم نیستند، راهبان شب و شب‌زنده‌اران و شیران روزند.»

غیر رسمی

مسجد جمکران

حلال مشکلات

رهبر معظم انقلاب در طول سال‌ها و به ویژه در جریان فتنه سال گذشته بارها به مسجد مقدس جمکران رفته و در برخی موارد مردم نیز ایشان را مشاهده کرده‌اند.
حجت‌السلام والمسلمین کعبی، عضو مجلس خبرگان رهبری از قول سیدحسین نصرالله، دبیر کل حزب‌الله لبنان نقل می‌کند: «یک دفعه به همراه شورای حزب‌الله لبنان محضر رهبر معظم انقلاب بودیم. اوج سختی و تنگنایی ما بود و خیلی به حزب‌الله سخت می‌گذشت. کنفرانس شرم‌الشیخ هم صورت گرفته بود، همه توطئه‌ها شده بود که حزب‌الله را نابود کنند. موقعی که ما با رهبر معظم جهان اسلام دیدار داشتیم، ایشان به ما امید دادند و فرمودند: «شما پیروز می‌شوید، این چیزها زیاد مهم نیست.» سپس اضافه کردند: «من در اداره امور کشور بعضی وقت‌ها حل مسائل برابم دشوار می‌شود و دیگر هیچ راهی پیدا نمی‌شود. به دوستان و اعوان و انصار می‌گویم که آماده شوید به جمکران برویم، راه قم را پیش می‌گیریم و راهی مسجد جمکران می‌شویم. بعد از راز و نیاز با آقا، من احساس می‌کنم همانجا دمستی از غیب مرا راهنمایی می‌کند و من در آنجا به تصمیمی می‌روسم و مشکل بدین صورت حل می‌شود و همان تصمیم را عملی می‌کنم.»

حجت‌الاسلام محمدحسن رحیمیان درباره اهتمام امام خامنه‌ای برای رفتن به مسجد جمکران می‌گوید: «یکی از دوستان دفتر نقل می‌کرد که حضرت آقا هر زمانی که مثلاً احساس خستگی و ملالت می‌کنند، یکی از این سه کار را انجام می‌دهند حالا این نقل ایشان است، ولی مشاهدات ما هم تقریباً گویای همین است. به زیارت امام رضاع) می‌روند، اما به‌خاطر اینکه شرایط آن خیلی آسان نیست، سالی دو بار بیشتر نمی‌روند، و دیگری مسجد جمکران و دیدار با خانواده‌های شهداست.»

حسن ختام

بیا و بر امت مظلوم خود

ترحمی کن

شما را از کودکی‌های‌مان مشق کردیم «آن مرد آمد، آن مرد در باران آمد، آن مرد با اسب آمد». ندیده عاشق‌تان شدیم، صدای‌تان را نشنیده پاسخ گفتیم. دعا کردیم که بیابید، سال‌های‌سال.

آقاجان، در انتظار‌تان هستیم تا روزی که بیابید و عطر دل‌انگیز حضورتان در سراسر عالم بیبچد و دنیا از نور جمال‌تان روشن شود.

ما با جانی آماده قربانی شدن، چشم به راه‌تان هستیم تا بیابید و بی‌قراری‌های‌مان را با یک تبسم آرام کنید. منتظر‌تان هستیم تا با حضورتان آبی بر آتش فرامان بنشانید. آن زمان که باشیم چقدر زندگی زیباست؛ چه خوش است لحظه‌ها.

مولاجان! زخم‌های قلب‌مان را با رایحه‌ای که مزده حضور شما را بر دوش می‌کشد، تیمار می‌کنیم. دردهای‌مان را اگر تاب می‌آوریم، به سبب آمدن‌تان است. پس ای منتقم خون‌های به ناحق ریخته شده تاریخ، بغض سنگین مظلومان و دندان‌های از خشم به‌هم ساییده‌شده مؤمنان را ببین؛ که با جان‌های به پشت لب رسیده خود، تو را که آخرین فریادرسی می‌طلبند. بر امت مظلوم خود ترحمی کن به دعایی، یا آهی، یا کشیدن ذوالفقاری، بدم‌المظلوم عجل فی فرجک یا مولانا....